

มุมมองจากท่านผู้ใหญ่ ญาติมิตร และผู้เคย
ร่วมงาน และคุ้นเคยต่อชีวิตและการทำงาน
ของ นพ.ธีระ รามสูต เมื่อยังมีชีวิตอยู่หลัง
เกษียณราชการ ในปี ๒๕๓๕

คำนำจากผู้จัดทำหนังสือ

คุณพ่อธีระ ได้ส่งเสียไว้ก่อนถึงแก่กรรม แก่ลูกสาว (ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต) ว่า ถ้าจะพิมพ์หนังสือ แจกในงานพระราชทานเพลิงศพ ขอไม่ต้องให้มีการพิมพ์คำแสดงความเสียใจหรืออาลัย เพราะส่วนใหญ่ ก็จะเขียนในรูปแบบคล้าย ๆ กัน เช่น นำความดีงามผู้วายชนม์และคำอาลัยมาเล่าให้ฟังตามธรรมเนียม ปฏิบัติ

แต่คุณพ่อต้องการให้พิมพ์มุมมองของท่านผู้ใหญ่ญาติมิตร และผู้เคยร่วมงาน ที่เคยเขียนไว้เมื่อ ท่านยังมีชีวิตอยู่หลังเกษียณราชการ ไม่มีอำนาจ บารมี ผลประโยชน์อะไร โดยเฉพาะเขียนไว้ในหนังสือ อนุสรณ์ครบรอบวันเกิดนั้กษัตริ์ที่สำคัญ เช่น ๖๐ ปี, ๖๖ ปี, ๗๒ ปี ๘๐ และ ๘๔ ปี และค่านิยมในหนังสือ วิชาการหรืออ่านเล่น ๆ ที่คุณพ่อเขียน ซึ่งคุณพ่อบอกว่ามีมุมมองจากผู้อื่นที่หลากหลาย เพราะคุณพ่อไม่ ชอบเขียนยกยอตนเอง นอกจากเล่าเรื่องประสบการณ์การดำเนินชีวิตของท่านในวัยต่าง ๆ

ผู้เป็นผู้จัดทำหนังสือแจกในพิธีพระราชทานเพลิงศพ จึงต้องขออน้อมปฏิบัติตาม และขอขอบคุณ ท่านเจ้าของบทความมุมมองที่หลากหลายต่อชีวิตและการทำงานของ คุณพ่อ ธีระ รามสูต ในหนังสือเล่มนี้ ซึ่งคงจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเรียนรู้ของคนรุ่นปัจจุบันและอนาคตต่อไป ถึงตำนานคุณพ่อธีระ ผู้ได้รับรางวัลเกียรติคุณเป็น “ค่าของแผ่นดิน”, “คนดีศรีแผ่นดิน”, “ปูชนียแพทย์” และ “แพทย์ดีเด่นแห่ง อาเซียน” ฯลฯ

ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต

ผู้จัดทำ

สารบัญ

ลำดับที่		หน้า
ภาคที่ ๑ :	มุมมองของท่านผู้ใหญ่ ผู้เคยร่วมงาน และคุ้นเคย	๙
	ขวัญใจชาวราชประชาสมาสัย	๑๐
	ท่านผู้หญิงสุมาลี จาติกวณิช	
	มุทิตาจิต แต่ ศ.นพ.ธีระ รามสูต	๑๓
	นายชวน หลีกภัย	
	คำนิยม เนื่องในโอกาส ๘๔ ปี	๑๔
	ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต	
ภาคที่ ๒ :	คำนิยมหนังสือโควิดจิตไม่ว่าง	๑๕
	นพ.โสภณ เมฆธน	
	คำนิยมหนังสือโควิดจิตไม่ว่าง	๑๗
	นพ.สุภกร บัวสาย	
	มุมมองจากคณาจารย์มหาวิทยาลัยผู้เคยร่วมงาน	๑๘
	คุณหมอธีระ กับ รัตนะ น้างาม ในวงการสาธารณสุขไทย	๑๙
	ศ.นพ.ทองน่าน วิภาตะวงษ์	
มุมมองต่อศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต	๒๑	
ศ.นพ.ทองน่าน วิภาตะวงษ์		
ศ.นพ.ธีระ รามสูต คนดีศรีจุฬา คนดีศรีแผ่นดิน	๒๒	
ศาสตราจารย์นายแพทย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล		
ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ ผู้มีไฟแรงตลอดเวลา	๒๔	
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญยง เกียรติการค้า		

ลำดับที่		หน้า
ภาคที่ ๓ :	<p>มุมมองจากผู้บริหารมูลนิธิ Sasakawa Memorial Health forndation of Japan ผู้เคยร่วมงาน</p> <p>Teera – Secsei : Congratulation to ๘๔th Birthday Professor Kenzo Kikuni</p> <p>On the occasion of ๘๔th Birthday of Dr.Teera Ramasoota Dr. Yo Yuasa</p>	๒๕
ภาคที่ ๔ :	<p>มุมมองจากคณะกรรมการมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้เคยร่วมงาน</p> <p>คำนิยามศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต คุณหญิงสุชาดา ธีระวัฒน์</p> <p>เส้นทางนี้สำหรับหมอธีระ วัลลภ พลอยทับทิม</p> <p>อำนวยการ คุณหมอธีระ รามสูต สุภาพบุรุษที่น่าประทับใจ ศุภีมาศ สุทธิสัมพันธ์</p> <p>มุทิตาจิต แต่ท่าน ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต จรรยา เขียวดอกน้อย</p> <p>มุทิตาจิต แต่อาจารย์ธีระ รามสูตร จินตนา วรสายัณห์</p>	๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๒ ๓๓ ๓๔

ลำดับที่		หน้า
ภาคที่ ๕ :	มุมมองจากเพื่อนร่วมรุ่นมัธยมและแพทย์จุฬารุ่น ๗	๓๕
	คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
	หมอธีระ ผู้กระทำแต่ความดี	๓๖
	บรรพต ทัฬหี	
	มุทิตาจิตศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต	๓๗
	ศาสตราจารย์กิตติคุณนายแพทย์วิศิษฐ์ สิตปรีชา	
	๘๐ ปี คุณหมอธีระ รามสูต	๓๙
	นายแพทย์ประเสริฐ สุวัฒน์สุส	
	ธีระ..... เพื่อนที่แสนดี	๔๐
	แพทย์หญิงประมุข สุขวัฒนา	
ภาคที่ ๖ :	มุมมองจากเพื่อนร่วมรุ่นวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	๔๓
	ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต คนดีศรีแผ่นดิน	๔๔
	รองศาสตราจารย์ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ	
	ยินดีกับคุณหมอ	๔๕
	ทวีพันธ์ สิงหะ	
	แต่คนดีศรีแผ่นดิน	๔๖
	นายนพรัตน์ เวชศาสตร์	
	Love is a many splendored thing	๔๗
	พลเรือเอกไพบูลย์ นาคสกุล	
	มุทิตาจิตแต่ศาสตราจารย์ธีระ รามสูต	๔๘
	พลอากาศโทประพัตรา ตันตไพโรจน์	
	ไชยันต์	
	ถนอม	

ลำดับที่		หน้า
ภาคที่ ๗ :	มุมมองจากผู้บริหาร และบุคลากร กรมควบคุมโรคติดต่อ ที่เคยร่วมงาน	๕๐
	นักสาธารณสุขตัวอย่าง	๕๑
	นายแพทย์ประยูร กุณาศล	
	มุทิตาจิตแด่อาจารย์ธีระ รามสูต	๕๔
	นายแพทย์ ดร.พรเทพ ศิริวนารังสรรค์	
	คำนิมหนังสือโควิดจิตไม่ว่าง	๕๕
	นายแพทย์ ดร.พรเทพ ศิริวนารังสรรค์	
	หมอธีระที่ผมรู้จัก	๕๖
	นพ.กำจร ดวงแก้ว	
	อาจารย์ธีระที่ผมรู้จัก	๖๕
	นพ.จรัญ ปิระยวราภรณ์	
	แด่อาจารย์ธีระ รามสูต แพทย์ดีเด่น	๖๙
	และคนดีของเมืองไทย	
	นายแพทย์มนัส วงศ์เสงี่ยม	
	มุทิตาจิตแด่ท่านอาจารย์ธีระ รามสูต	๗๑
	นายแพทย์อภิชาติ เมฆมาสิน	
	แด่อาจารย์ธีระ รามสูต	๗๒
	ผู้เพียบพร้อมด้วยคุณวุฒิ คุณภาพ และคุณธรรม	
	นายแพทย์เกรียงศักดิ์ เวทีวุฒาจารย์	
	มุทิตาจิตแด่ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต	๗๕
	นพ.ปราชญ์ บุญญวงค์วิโรจน์	
	มุทิตาจิตแด่ท่านนายแพทย์ธีระ รามสูต	๗๗
	อดีตนายแพทย์หัวหน้าควบคุมโรคเรือนแขวงมหาสารคาม	
	นายสัมฤทธิ์ ไชยพิเดช	

ลำดับที่	หน้า
แต่ศาสตราจารย์ธีระ รามสูต ผู้ล้าค่า	๗๙
นายไชยยันต์ เการอด	
มุทิตาจิตแต่ท่าน นพ.ธีระ รามสูต	๘๑
นายถนอม มาร์ตัน	
ภาคที่ ๘ :	
มุมมองจากผู้บริหาร รพ.นวมินทร์ มีนบุรี ผู้เคยร่วมงาน	๘๒
ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต ที่ผมรู้จัก	๘๓
นพ.เสกสม สุวรรณกร	
มุมมอง ทักษะ ต่อคุณสมบัติความเป็นคนดีของเมืองไทย	๘๕
ของศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต	
นพ.อรรถพาสน์ โอวาทตระกูล	
ภาคที่ ๙ :	
มุมมองจากครอบครัว และญาติสนิท	๘๗
มุทิตาจิตแต่น้องหมอธีระ	๘๘
สุวลักษณ์ รามสูต	
๘๐ ปี ธีระ รามสูต	๘๙
ศ.ดร.พันธุ์ทิพย์ รามสูต	
ปราชญ์วงศ์นารายณ์	๙๔
นายสัตวแพทย์ ดร.พงศ์ราม รามสูต (ชาย)	
คุณพ่อแปดสิบปี	๙๖
นพ.เพชร รามสูต (จอม)	
คุณพ่อผู้เป็นแสงสว่างกลางใจ	๙๘
ดร.พิรงรอง รามสูต (ขวัญ)	
Ten Things I learned from my father	๑๐๐
ดร.พิรงรอง รามสูต (ขวัญ)	

ลำดับที่	หน้า
พ่อตาที่แสนดี	๑๐๘
ดร.นล วัฒนันท์	
ปู่ ธีระ รามสูต	๑๑๐
ธันดร รามสูต (ไฟท์)	
คุณปู่ของณัฐ	๑๑๓
ก้องภพ รามสูต	
๘๔ ปี คุณตาธีระ จากพลาญจันทร์	๑๑๕
ดช.ภิรยาณ วัฒนันท์ (พลาญจันทร์)	
คุณตาของณัฐ	๑๑๖
ด.ญ.ปณชวัญ วัฒนันท์ (พิงใจ)	
มุทิตาจิตจากน้อง ๆ	๑๑๗
พูลสุข บัณฑิตประสม	
วันเพ็ญ รามสูต	
สมพร เสวตเศรณี	
ผศ.พวงทอง จิระสุนทร	

ภาคที่ ๑ : มุมมองของท่านผู้ใหญ่ผู้เคยร่วมงาน
และคุ้นเคย

เอกสารหมายเลข ๑

ขวัญใจชาวราชประชาสมาสัย

ท่านผู้หญิงสุมาลี จาติกวณิช

ประธานกรรมการบริหาร

มูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

หากถามว่าท่านอาจารย์ธีระ งามสุต คือใคร พวกเราชาวราชประชาสมาสัย จะพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า **“ขวัญใจชาวราชประชาสมาสัย”** ไม่ว่าจะผู้ตอบจะเป็นกรรมการของมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ หรือเป็นสมาชิกนิคม หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของสถาบันราชประชาสมาสัย หรือเป็นข้าราชการของกรมควบคุมโรคติดต่อ ทุกคนจะกล่าวถึงท่านอาจารย์ธีระด้วยความนิยมชมชื่นกันทั้งนั้น

คุณสมบัติของ **“ขวัญใจชาวราชประชาสมาสัย”** นั้น มีเอกราช บุคลิกของท่านเป็นคนรูปหล่อสุภาพเรียบร้อย ใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส มีน้ำใจเอื้ออาทร พุดจาเป็นหลักฐานน่าฟังทำให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธา ท่านมีความคิดฉับไว สามารถร่างโครงการใหญ่ ๆ ได้ภายในพริบตา และวางรูปแบบให้มีความเป็นไปได้สูง ท่านอาจารย์ธีระ เป็นคนเอาการเอางาน ขยันและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคมองเห็นโลกสดใสและเปี่ยมด้วยความหวัง ด้วยเหตุนี้ท่านจึงเป็นพลังสำคัญของกระทรวงสาธารณสุขและของมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในโครงการกำจัดโรคเรื้อนตามพระราชดำริและด้วยพระบารมีปกเกล้าฯ โครงการฯ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างไม่มีใครเคยคิดมาก่อน

ใน พ.ศ. ๒๕๓๙ ปีเฉลิมฉลองกาญจนาภิเษกแห่งรัชกาลที่ ๙ องค์การอนามัยโลกประกาศว่า **โรคเรื้อน** ไม่เป็นปัญหาสาธารณสุขของประเทศไทยอีกต่อไปเป็นความมหัศจรรย์ ยิ่งใหญ่ด้วย **พระบุญญาธิการบารมีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยแท้** ยิ่งความปลื้มปิติแก่พวกเราชาวราชประชาสมาสัยยิ่งนัก

มีคำกล่าวว่า **“หนทางพิสูจน์ม้า กาลเวลาพิสูจน์คน”** ตลอดระยะเวลา ๔ ทศวรรษที่ผ่านมา ท่านอาจารย์ธีระพิสูจน์ให้พวกเราชาวราชประชาสมาสัยได้ตระหนักว่า **ท่านมีความศรัทธามั่นคงในการอุทิศชีวิต** ของท่านทำงานเพื่อชีวิตที่ดียิ่งขึ้นของผู้ป่วยโรคเรื้อนด้วยปณิธานแน่วแน่ที่จะโดยเสด็จพระราชกุศลในงานของมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ท่านอาจารย์ธีระได้ใช้ฝีมือทางการแพทย์ ทั้งในการรักษา

บำบัดฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยโรคเรื้อน ท่านเป็นผู้นำคนหนึ่งในงานวิจัยโรคเรื้อนทั้งในประเทศและร่วมกับนานาชาติ ประเทศนอกจากนี้ท่านยังทุ่มเทเวลาและความคิดในการสอนการให้ความรู้ การฝึกอบรม และการจัดประชุมทางวิชาการเรื่องโรคเรื้อนอย่างมากมาได้เขียนบทความและตำรากว่าร้อยเรื่อง สำนวนโวหารที่ท่านใช้ในการเขียนหนังสือ สละสลวยเข้าใจง่ายและชวนอ่าน นอกจากนี้ท่านยังเป็นกวี แต่งบทประพันธ์พิเศษลงพิมพ์ในหนังสือของมูลนิธิฯ สำหรับวาระต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

ศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์ทิพย์ ศรีภรรยาของท่านอาจารย์ธีระ เป็นอีกแรงหนึ่งที่ทำให้ความสนับสนุนเบื้องหลังการทำงานของมูลนิธิฯ ตลอดมา ขอถือโอกาสนี้เล่าให้ท่านผู้อ่านหนังสือเล่มนี้ทราบด้วยว่า คำจารึกเฉลิมพระเกียรติใน **“สัญลักษณ์แห่งความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณจากปวงประชาราษฎร์”** ที่คณะกรรมการมูลนิธิฯ นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาส**ปีกาญจนาภิเษก**นั้น เป็นบทประพันธ์ของท่านอาจารย์พันธุ์ทิพย์ ซึ่งมีความเอาใจใส่ติดตามสนับสนุนงานของมูลนิธิฯ อย่างใกล้ชิด จึงสามารถบรรยายความได้ซาบซึ้งใจ

เป็นเวลาร่วม ๔๐ ปีแล้วที่ท่านอาจารย์ธีระได้อุทิศตนให้แก่**มูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์** ทำงานในฐานะกรรมการบริหารมูลนิธิฯ ในฐานะประธานฝ่ายวิชาการ ในฐานะที่ปรึกษาทางวิชาการของฝ่ายต่าง ๆ และในฐานะเพื่อนร่วมใจของทุกคน พวกเราชาวราชประชาสมาสัยได้รับความอบอุ่นใจ ภูมิใจและประทับใจในน้ำใจและฝีมืองานของท่าน ในดวงใจของเราทั้งหลาย ท่านคือ **“ขวัญใจชาวราชประชาสมาสัย”** ตลอดกาล

ในวาระที่ครบคร้วและญาติของท่านจะฉลอง**อายุครบ ๖๖ ปี** ของท่านอาจารย์ธีระนี้ พวกเรา**ชาวราชประชาสมาสัย**ทุกคน ขอร่วมชื่นชมยินดี และร่วมใจอวยพร ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย จงอภิบาลท่านอาจารย์ธีระพร้อมครอบครัว ให้ประสบความสุขพิพรชัย ไร้ทุกข์โรคภัย ห่างไกลสิ่งเศร้าหมอง ครอบงำ สำนวนทุกกาลเวลาเทอญ

อำนวยการ

ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต ในงานฉลองอายุครบแปดสิบปี

ท่านผู้หญิงสุมาลี จาติกวณิช

ประธานกิตติมศักดิ์ มูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ยอด	ชายนายแพทย์นี้	ธีระ รามสูต
เยี่ยม	จิตเสียสละ	มุ่งหน้า
ยิ่ง	ร้ายโรคเรื้อนจะ	ต้องปราบ สิ้นนา
ยง	พระราชาบาย	น้อมเกล้าฯ ถวายงาน

ยมนาครแปดสิบ ขอพรทิพย์จากสรวงสวรรค์

อภิบาลประทานสรร มิ่งมงคลดลเจริญใจ

อยู่เป็นสุขขยั้ง พร้อมยอดหญิงคู่กายะ

ครอบครัวรุ่งเรืองให้ ได้ปลื้มชมสมปรารถนา

อายุยืนนาน สำเร็จงานทุกสาขา

มวลมิตรร่วมจิตพา ชื่นชีวิตช้วนรินทร์

ด้วยความเคารพในน้ำใจอันประเสริฐ

มุกิตาจิต แต่ ศ.นพ.ธีระ รามสูต

นายชวน หลีกภัย

อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

“...ในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ผมดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จึงได้มีโอกาสร่วมงานกับศาสตราจารย์ นพ.ธีระ ในฐานะเป็นอธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ

ตลอดระยะเวลายาวนานที่รู้จัก นอกเหนือจากความรู้ความสามารถที่โดดเด่นทั้งด้านวิชาการและประสบการณ์การบริหารแล้ว ศาสตราจารย์ นพ.ธีระ ยังเป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีที่ดีงาม เป็นกัลยาณมิตรที่น่าเคารพนับถือ ท่านจึงเป็นที่รักและไว้วางใจของผู้รู้จักและร่วมงานด้วย

เนื่องในวาระที่ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต มีอายุครบ ๘๐ ปี ผมขอแสดงมุกิตาจิต มา ณ โอกาสนี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยจงดลบันดาลให้ท่านเจริญด้วยจตุรพิธพรชัยตลอดไป

เอกสารหมายเลข ๒

คำนิยมเนื่องในโอกาส ๘๔ ปี

ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต

ท่านอาจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต เป็นอดีตผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุขท่านได้สร้างคุณูปการให้แก่วงการแพทย์และสาธารณสุข ท่านเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่พวกเรา ตลอดชีวิตการรับราชการท่านได้ทุ่มเทอุทิศกำลังกาย กำลังใจและกำลังสติปัญญา ให้ความช่วยเหลือดูแลสุขภาพอนามัยแก่พี่น้องประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ตลอดจนบูรณาการงานทั้งทางด้านการป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพและการรักษาพยาบาลเข้าด้วยกัน ถึงแม้ว่าท่านจะเกษียณอายุราชการไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๕ แต่ด้วยจิตใจที่มีความมุ่งมั่นรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ท่านยังคงนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่ สร้างคุณประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมต่อไป โดยในปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งประธานมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ปรึกษากรมควบคุมโรค และที่ปรึกษาหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนเป็นอาจารย์พิเศษด้วยจิตใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยเมตตาธรรมและคุณงามความดี อันเป็นที่ประจักษ์ชัดของท่าน ส่งผลให้ท่านเป็นที่เคารพนับถือเป็นที่รักและศรัทธาของพวกเราเหล่าข้าราชการ เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขและบรรดาลูกศิษย์ ตลอดจนบุคคลทั่วไปตราบนานทุกวันนี้

เนื่องในโอกาสครบรอบ ๘๔ ปี ท่านอาจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ นี้ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ท่านเคารพสักการะ ได้โปรดดลบันดาลประทานพรให้ท่านประสบความสำเร็จมีความสุขสวัสดิ์ มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์และพร้อมด้วยจตุรพิธพรชัยสืบไป

คำนิยม หนังสือ โควิดจิตไม่ว่าง : นานาสาระ

นพ.โสภณ เมฆธน

อดีตปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำ กระทรวงสาธารณสุข ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

ผมได้รับหนังสือ โควิดจิตไม่ว่าง : นานาสาระ เป็นการรวบรวมเรื่องเล่าใน Facebook ของ ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต เพื่อให้ผมได้อ่านและเขียนคำนิยมเกี่ยวกับหนังสือเล่มนี้

ผมเป็นแฟนคลับที่ติดตามอ่านบทความใน Facebook ของอาจารย์ จึงรู้สึกดีใจที่ได้อ่านหนังสือที่รวม เล่มรวบรวมบทความต่าง ๆ ใช้เวลาอ่านรวดเดียวจบเล่มอย่างเพลิดเพลินสนุกสนาน ได้สาระ และข้อคิดต่าง ๆ

เป็นเรื่องเล่าตั้งแต่วัยเด็กที่อาจารย์เติบโตมาด้วยความอดทนมีระเบียบวินัย การดำเนินชีวิตแบบ พอเพียง สมดุล จนย่างเข้าสู่วัยสูงอายุแบบ มีคุณค่า มีศักดิ์ศรี มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

อาจารย์เล่าเรื่องการเป็นหมอโรคเรื้อน โรคที่สังคมรังเกียจ แต่อาจารย์มีวิธีสร้างแรงบันดาลใจ ทำงาน ในการควบคุมโรคเรื้อนจนประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

การใช้ชีวิตที่มีหลักคิดมีแนวทางด้วยการเรียนรู้จากปราชญ์ จากการใช้ชีวิตในประจำวัน เช่น คติธรรม เกี่ยวกับปรัชญาชีวิตคนและต้นไม้ ที่เขียนไว้ว่า ต้นไม้ที่งอกมาจากรากแตกของพื้นซีเมนต์ เหมือนชีวิตคน que เลือก เกิดเองไม่ได้

คำสอนของขงจื้อที่อาจารย์ยกมาและผมอ่านแล้วชอบคือ อย่าหวังว่าใครจะไม่รู้ว่าคุณเก่ง หรือ มีความสามารถ แต่จงหวังว่าสักวันเมื่อมีคนเขายกย่อง หรือเลื่อนตำแหน่งท่านมีความเก่ง และความสามารถ สมกับที่เขายกย่องหรือแต่งตั้งหรือเปล่านั้น และมีข้อคิดเตือนใจอีกมากมายที่อาจารย์ได้จากการดูภาพยนตร์ใน ยามว่าง

เรื่องเล่าขำ ๆ ตั้งแต่วัยเด็กจนเป็นข้าราชการ ระดับสูง มีวิธีการจัดการเรื่อง การกลัวผี อยากรู้อย่างไร ของ คนเป็นรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ได้เรียนรู้การใช้ชีวิตของอาจารย์แล้วนำมาเตรียมตัวเข้าวัยสูงอายุ การใช้ชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ การเปลี่ยนแปลงเพื่อปิดช่องว่างระหว่างวัย อยู่กับเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างไร

การติดตามข่าวสารและให้ข้อเสนอแนะในเรื่องผู้นำกับวิกฤตโควิด ๑๙ กลยุทธ์ในการควบคุมโรค
แนวทางในการใช้ชีวิตหลังโควิด

เป็นหนังสือที่อ่านได้สนุกสนาน ได้ข้อคิด ได้บทเรียนในการใช้ชีวิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เข้าสู่วัย
สูงอายุ เพื่อให้เป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี Healthy Ageing in Place ตามเป้าหมายของ WHO กราบ
ขอบพระคุณอย่างยิ่งครับ

คำนิยม หนังสือ โควิดจิตไม่ว่าง

นพ.สุภกร บัวสาย

ผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

ชีวิตราชการปีท้าย ๆ ของ ศ.นพ.ธีระ รามสูต นั้น ผมยังพอทันในฐานะข้าราชการกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงนี้ในเวลานั้นได้รับความนิยมนับถือจากองค์การอนามัยโลกโดยเฉพาะในด้านการสาธารณสุขมูลฐานและการควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุขยังเป็นชุมชนนักวิชาการ บรรดาท่านผู้ขึ้นมาเป็นปลัดกระทรวง อธิบดีและผู้บริหารระดับสูง ๆ มักเลือกเฟ้นมาจากความรู้ความสามารถรวมถึงมีผลงานอันประจักษ์ อย่างไรก็ตามก็เริ่มมีคำวิพากษ์วิจารณ์ทำนองระบบ คุณธรรมดังกล่าวอาจย่อหย่อนลงไป อาจารย์หมอธีระเป็นกรณีตัวอย่างหนึ่งที่บรรดาเพื่อนร่วมราชการในยุคนั้นยกย่องท่านมากทั้งในด้านคุณวุฒิ ความสามารถทั้งด้านวิชาการและด้านบริหาร หลายคนเสียดายที่คุณสมบัติสูงสุดเหล่านั้นมีโอกาสทำประโยชน์น้อยไปหากพิจารณาถึงตำแหน่งบริหาร แต่ผมเองเป็นหนึ่งในลูกศิษย์ลูกหาจำนวนมากที่ชื่นชมผลงานทางวิชาการของท่านตั้งแต่ครั้งก่อนเกษียณ จนด้านวิชาการบรรลุถึงระดับสูงสุดรวมถึงได้รับตำแหน่งศาสตราจารย์

อาจารย์หมอธีระแตกต่างกับข้าราชการเกษียณอายุส่วนใหญ่ กว่าสามสิบปีต่อมาท่านยังเรียนรู้เพิ่มพูนอยู่เสมอ ๆ ความรู้นั้นอาจมาจากข้อมูลข่าวสารที่สถานศึกษา หากแต่ปัญญานั้นย่อมบังเกิดจากการคิดสังเคราะห์ของท่านเองอย่างต่อเนื่อง อีกข้อหนึ่งที่ท่านแตกต่างก็คือเมตตาจิตที่ท่านมักถ่ายทอดเผยแพร่ปัญญาให้แก่บรรดามิตรและอนุชน โดยเฉพาะในยุคสื่อสังคมอิเล็กทรอนิกส์ทุกวันนี้น่าจะมีแฟนคลับติดตามอ่านบทความที่น่าจะหาอ่านจากแหล่งอื่นอีกได้ยากยิ่ง

ผมเองตามอ่านข้อเขียนของท่านแม้ไม่ครบทุกชิ้นแต่หลายชิ้นน่าประทับใจจนถึงด้วยวัยเก้าสิบปีเศษ แต่ด้วยสมองที่แจ่มใส ผลผลิตปัญญาที่ท่านถ่ายทอดผ่านข้อเขียนมีตั้งแต่เรื่องร่วมสมัยอย่างโควิดย้อนไปจนถึงเรื่องราวเมื่อเกือบศตวรรษที่ผ่านมา โดยเฉพาะเรื่องโควิดนั้นความรู้ทางวิชาการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วมาก แต่อดีตอธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อผู้ที่ท่านกลับมีความรู้ที่อัปเดต สามารถเล่าอธิบายให้น่าสนุก หากหนังสือรวมบทความ “โควิดจิตไม่ว่าง : นานาสาระ” จะมีข้อท้วงติงใดแล้วก็ตามก็คงมีเพียงข้อหัวข้อเพราะผู้ที่ประพันธ์บทความนานาสาระเช่นเล่มนี้ได้ย่อมต้องมีสมาธิอันยอดเยี่ยมรวมถึงมีสุขภาพกายจิตใจและสังคมดีเกินกว่าวัย (จากบท “วิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ประจำวันฯ)

ภาคที่ ๒ : มุมมองจากคณาจารย์มหาวิทยาลัย

คุณหมอธีระ กับ “รัตนะ น้ำงาม” ในวงการสาธารณสุขไทย

ที่ปรึกษาคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ

มูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

คุณหมอธีระ งามสุต กำลังจะมีอายุครบ ๖๖ ปี หรือห้ารอบครึ่งของปีนักษัตร เกิดวิตกตามคำของเพื่อนด้วยกันว่า เส้นเลือดใหญ่ในหัวใจที่ผ่าตัดเปลี่ยนไป จะมีอายุไม่เกิน ๘ ปี นั่นหมายถึงว่า คุณหมออาจมีอายุยืนยาวถึง ๗๒ ปี หรือ ๖ รอบนักษัตร ลูกน้องที่รักจึงได้แจ้งทำหนังสือที่ระลึกเล่มนี้ขึ้นมาในคราวนี้

ลูกน้องคุณหมอธีระ จะตัดสินใจผิดหรือถูกประการใด ผมไม่ขอเอาผิด ผมกลับมองไปว่า การตัดสินใจอย่างนั้น เป็นการแสดงออกถึงอุปนิสัยของคุณหมอธีระเอง ที่เป็น **ความรอบคอบคิดหลาย ๆ ด้าน ทั้งทางบวกและทางลบ แล้วจึงได้กำหนดสิ่งที่คิดนั้นออกมาเป็นรูปธรรม**

นี่เป็นหลักฐานการทำงานของคุณหมอธีระ ที่นำความสำเร็จมาสู่ชีวิตของการทำงาน ตลอดเวลาที่ผ่านมา

ย้อนกลับไปดู เมื่อคุณหมอธีระตัดสินใจในช่วงแรกของการทำงานว่า คุณหมอมองจะต่อสู้กับโรคเรื้อนอย่างแน่วแน่แล้ว ก็ตั้งใจทำงานมุ่งหน้าไป โดยไม่ฟังเสียงผู้ใดที่จะมาทำให้เขา **ขณะนั้นเขามองไม่เห็นว่ เราจะทำอะไรจึงจะพิชิตโรคเรื้อนซึ่งกระจายอยู่เต็มบ้านเต็มเมืองได้สำเร็จ โรคเรื้อนโรคที่สังคมรังเกียจ** พวกหมอเอง พวกหมอเอดส์หวาดผวาก็จะเข้าใกล้ คนที่เป็นโรคเรื้อนซึ่งอยู่ในสภาพน่าเวทนาเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น **จึงต้องขอยกย่องการตัดสินใจอย่างแน่วแน่ของหมอหนุ่มสักคนหนึ่ง** ที่เสียสละเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน... คือ **คุณหมอธีระ** นั่นเอง

เมื่อได้ลงมือทำงาน คุณหมอธีระ ก็ทำงานด้วยความตั้งใจและหลักการที่ดี ในที่สุด **สิ่งที่หวังและตั้งเข็มไว้ก็เป็นจริงขึ้นมาในท้ายสุดของชีวิตการทำงานของคุณหมอ**

โรคเรื้อนกลายเป็นโรคที่หาดูยากในปัจจุบันนี้

จริงอยู่ความสำเร็จทั้งนี้ ส่วนหนึ่งมาจากการความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะมียาใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพต่อโรคเรื้อนเกิดขึ้น แต่อีกส่วนหนึ่งที่ผมถือ ถ้าสำคัญมากก็คือ **การปฏิบัติงานอย่างมีระเบียบ มีหลักการ และวิธีการ ของเจ้าหน้าที่ที่ทำงานอย่างจริงจัง และเสมอต้นเสมอปลาย ตลอดระยะเวลาอันยาวนาน**

คุณหมอธีระ มีบทบาทมากที่สุดในประการหลังนี้ จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งแล้ว ที่**คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** ที่ผลิตคุณหมอธีระ ออกมาสู่วงการแพทย์ ได้มอบรางวัลอันสูงเกียรติให้คุณหมอธีระ คือ **ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์** ซึ่งน้อยคนจะได้สัมผัส

คุณหมอธีระ เป็นผู้ที่มีความน่ารักในอีกหลายประการที่เห็นได้ชัดคือ **ความเป็นผู้จดจำและความเคารพการกระทำที่คนอื่นมีส่วนกระทำให้ตน** เพื่อสนับสนุนคำกล่าวนี้ ผมขออนุญาตยกข้อความในจดหมายที่ **คุณหมอธีระ** เขียนมาถึงผม เพื่อแสดงว่า ผมมิได้ปั้นขึ้นมาเอง

“...ซึ่งนับเป็นวิสัยทัศน์และความมีใจกว้าง ให้โอกาสของอาจารย์ต่อแพทย์โรคเรื้อนตัวเล็ก ๆ อย่างผม อันเป็นแรงบันดาลใจ และแรงกระตุ้นที่สำคัญที่สุด ให้ผมมาปฏิบัติงานจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าได้ถึงทุกวันนี้ ...”

ดูเอาเถิดสิ่งที่เห็น “**สายตา**” มานานมาแล้ว แต่ยังอยู่ใน “**สายใจ**” ของ**คุณหมอธีระ**อยู่ **คุณสมบัติของบุคคลอย่างนี้ทำได้ยากในสังคมปัจจุบันนี้** แล้วจะไม่ให้ผมว่า **คุณหมอธีระ** มีจิตใจที่น่ารัก นายกย่อง ได้อย่างไร ผมขอกล่าวด้วยใจจริงว่าตื่นตันใจจริง ๆ และไม่มีอะไรจะพูดถึง **คุณหมอธีระ** ได้ นอกจากจะขอให้**คุณหมอธีระ** เจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไปด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ โดยเฉพาะสิ่งที่หวาดวิตกอยู่นั้น อย่าได้กล้ากราย ขอให้ห่างออกไปร้อยโยชน์แสนโยชน์เลขที่เดียว จริงอยู่ สิ่งที่เรากลัวหนักหนา สิ่งที่ต้องมาถึงเข้าสักวันหนึ่งข้างหน้าจนได้ คือ ความตาย การที่จะให้คนที่อยู่ข้างหลังพูดถึงเรา คิดถึงเรา ขึ้นอยู่กับเรา ได้ทั้งอะไรให้คนที่ยังอยู่เหล่านั้นได้ชื่นชมมากน้อยเพียงใด

คุณหมอธีระ นั้นไม่ต้องกังวลในข้อนี้เลย ท่านได้ทั้งผลงานที่เสมือนรัตนะแท่น้ำงาม ที่ไม่มีวันสูญสลาย จะคงอยู่ให้ลูกหลานได้เชยชมไปตลอดกาล

ขอฝากค่าของท่านครูผู้หนึ่งที่ได้เขียนไว้ ซึ่งจะยืนยันที่ผมกล่าวมาเป็นอย่างดี

“อันความดี ที่ประกอบ ไว้ชอบแล้ว

ดั่งดวงแก้ว ส่องสว่าง อยู่กลางดิน

มณีนิล ก็ยังอยู่ คู่โลกา”

มุมมองต่อศาสตราจารย์ นพ.ธีระ รามสูต

ศาสตราจารย์นายแพทย์ทองน่าน วิภาตะวงษ์

ที่ปรึกษาคณะแพทยศาสตร์ และ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ที่ปรึกษาคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ มูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

“...หากสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก” องค์บิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบัน” ทรงทราบด้วยพระญาณวิเศษใดก็ตาม คงจะปลื้มปิติเป็นอันมากที่ได้มีแพทย์ไทยผู้หนึ่งแน่วแน่จำเริญตามรอยพระยุคลบาทที่ทรงตั้งพระราชหฤทัยที่จะทรงบำเพ็ญพระชนม์เพื่อประโยชน์แห่งมนุษยชาติ”

“...สถาบันราชประชาสมาสัยนี้ จะไม่อาจพัฒนาขึ้นได้เลย ถ้าปราศจากผู้บริหารที่เข้มแข็งและเด็ดเดี่ยว เช่น ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต สถาบันฯ นี้ เกิดขึ้นมาก็ทำให้ปัญหาโรคเรื้อรังนั้นได้คลี่คลายลง และค่อยหมดไปจากสังคม จนทำให้คนในปัจจุบันแทบไม่รู้จักโรคเรื้อรัง เนื่องจากได้มีการก้าวลึกในวิทยาการ”

ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต

คนดี...ศรีจุฬาฯ คนดี...ศรีแผ่นดิน

ศาสตราจารย์นายแพทย์ภิรมย์ กลมรัตน์กุล

อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศิษย์ของท่านอาจารย์ธีระ

แปดสิบปี ของ นพ.ธีระ รามสูต

เป็นแปดสิบปีที่ยิ่งใหญ่

เป็นแปดสิบปีที่สร้างสมแต่คุณงามความดี

สร้างประโยชน์ให้กับแผ่นดิน

เป็นผู้เขียนประวัติศาสตร์หน้าใหม่ในวงการแพทย์และวงการสาธารณสุขของประเทศ เอาไว้มากมาย เหลือคณานับ และหลายต่อหลายเรื่องกลายเป็นตำนานที่กล่าวขานกันไม่รู้จบ จนยากที่จะหาผู้ใดเสมอเหมือน

“ศ.นพ.ธีระ รามสูต” เป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องและการยอมรับอย่างสูง ทั้งในระดับชาติ และระดับนานาชาติ ดังจะเห็นได้จาก **“รางวัลเกียรติคุณ”** ต่าง ๆ ที่ท่านได้รับอย่างมากมายและต่อเนื่องจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

สมเป็น **“คนดีศรีแผ่นดิน”** อย่างแท้จริง

“ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต” เป็นทั้งนักบริหารที่มีความสามารถ เป็นนักวิชาการที่รู้ซึ่งถึงแก่นแท้ของศาสตร์ และยังเป็น **“ครู”** ที่พร้อมจะถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ให้คนรอบข้างตลอดเวลา

ด้วยเหตุนี้ สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ อนุมัติ**ปริญญาแพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์** ประจำปี ๒๕๖๕ ให้กับท่านอาจารย์

อาจารย์เป็นตัวอย่างอันดีของศิษย์เก่าที่ไม่เคยลืมบ้านของตนเอง แม้ว่าอาจารย์จะมีภารกิจมากมาย แต่ยังไม่ปลื้มเวลามาช่วย **“บ้านตัวเอง”** เสมอ จนได้รับความไว้วางใจเลือกให้เป็นทายาทสมาคมศิษย์เก่าแพทย์จุฬาลงกรณ์ โดยริเริ่มโครงการต่าง ๆ ไว้มากมาย

ชื่อเสียง เกียรติภูมิ ความดีงาม ความเสียสละเพื่อส่วนรวมที่ท่านสร้างสมมาตลอดชีวิต จะประทับอยู่ในหัวใจของพวกเรามิรู้ลืม และนับว่าเป็นส่วนสำคัญในการกระจายชื่อเสียงของ “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ไปสู่สาธารณชน รวมทั้งจะเป็น “ต้นแบบ” และ “ตัวอย่าง” ให้น้อง ๆ ได้ยึดถือเป็นแบบอย่าง ทั้งในการทำงานและการดำรงชีวิต

“ศ.นพ.ธีระ รามสูต” จึงเป็น **“คนเก่ง”** และ **“คนดี”** ศรีจุฬาฯ สมเป็น **“เพชรชมพูอันล้ำค่า”** ที่พวกเราชาวจุฬาฯ แสนจะภาคภูมิใจ

ขอเดชะพระบารมีแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ คຸ້ມครองให้ **“ศ.นพ.ธีระ รามสูต”** มีแต่ความสุข มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง เป็นทั้งร่มโพธิ์และร่มไทรของพวกเราไปตราบนานแสนนาน

อาจารย์นายแพทย์ธีระ ผู้มีไฟแรงตลอดเวลา

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญยง เกียรติการค้า

อดีตผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน

มหาวิทยาลัยมหิดล

หลายคนที่เคยรู้จักกับอาจารย์นายแพทย์ธีระ คงจะเห็นน้องกับผม เกี่ยวกับไฟแรงในการทำงาน โดยเฉพาะงานด้านวิชาการ ซึ่งอาจารย์ทำมาโดยตลอด ตั้งแต่เข้าทำงานที่กระทรวงสาธารณสุข จนเกษียณราชการ ตำแหน่งรองปลัดกระทรวง

ผลงานหนึ่งที่สะท้อนได้ชัดเจน คือ ได้ร่วมกับสถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน จัดตั้งหลักสูตร M.M.M. in Health สำหรับฝึกอบรมผู้บริหารและปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพการทำงานให้มีประสิทธิภาพ อาจารย์ในฐานะนายกสมาคมเวชศาสตร์ป้องกัน ขณะนั้นเป็นผู้ริเริ่มแนวคิดนี้ โดยประยุกต์จากหลักสูตร M.MBA. ที่ลงทุนไปศึกษาด้วยตนเองหลังเกษียณในหลักสูตร M.MBA. ของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย แลผมยังสอบได้คะแนนยอดเยี่ยมวิชาการบริหารจัดการทั่วไปของรุ่นอีกด้วย

มากไปกว่านั้น อาจารย์ยังเป็นผู้สอนให้กับหลักสูตร M.M.M. in Health นี้ ตั้งแต่ต้นจนปัจจุบัน และในแต่ละครั้งที่สอน จะปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยตลอดเวลาใน “วิชาการประยุกต์เวชศาสตร์ป้องกัน” “วิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์” และ “วิชาการบริหารจัดการทั่วไป”

ท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.พันธุ์ทิพย์ ภริยาของอาจารย์เล่ากับผมว่า ถ้าเป็นเรื่องวิชาการแล้ว อาจารย์ธีระจะทำโดยไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อยจนตึกตื่น เพื่อให้แล้วเสร็จอยู่บ่อย ๆ

ในโอกาสที่อาจารย์ธีระ จะมีอายุครบ ๘๐ ปี ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาลให้อาจารย์ธีระและครอบครัว จงประสบแต่ความสุขความเจริญ มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง เป็นมิ่งขวัญของผู้ที่เคารพนับถือ และสรรสร้างงานวิชาการต่าง ๆ ต่อไป อีกนานเท่านาน

ภาคที่ ๓ : มุมมองจากผู้บริหารมูลนิธิ Sasakawa
Memorial Health Foundation
of Japan ผู้เคยร่วมงาน

(เอกสารหมายเลข 3)

Teera – Sensei : Congratulation to 84th Birthday

Professor Kenzo Kiikuni

Chairman of Sasakawa Memorial Health Foundation of Japan

We, Sasakawa Memorial Health Foundation was established in May 1974, 41 years ago to realize Leprosy Free World. Two founders, Prof M. Ishidate, who synthesized first anti – Leprosy drug during WW II and Mr. R. Sasakawa, founder of the Nippon Foundation met in 1973 and agreed to establish new foundation to realize Leprosy Free Asia and World. And first few countries to start our cooperation of Leprosy control were Thailand, South Korea, Philippines and Nepal.

Thailand has special meaning to most Japanese people, both has long tradition of respecting royal family and rather mild personality.

Dr.Teera attended our first International meeting of Leprosy control in Japan and probably most often attendant of the meetings of the following years. He was our informal consultant to establish SASAKAWA Research building at Bangkok in 1987 to commemorate Mr. Sasakawa's 88th birthday.

So he was almost Sasakawa Foundation's Ambassador in Thailand although we did not pay any salary. It is 100% volunteer work for his passion to Leprosy control.

Dr. S. Hinohara, our second Chairman after Prof. Ishidate is 104 years old and still active. So let us hope Dr. Teera continue to serve for Leprosy control work with charming help of Mrs. Teera and their daughter.

(เอกสารหมายเลข 4)

On the occasion of 84th Birthday of Dr. Teera Ramasoota

Dr. Yo Yuasa Medical Director Sasakawa Memorial

Health Foundation of Japan

When I joined Sasakawa Memorial Health Foundation in .....you were the key person of the leprosy work in Thailand. You have been very close to His Majesty the King of Thailand who was greatly concerned with leprosy problems. With a generous funding from His Majesty the King, Raj Pracha Samasai Institute, with you as its head, carried out many works to improve leprosy situation in Thailand.

I came to Thailand many times during 30 years when I was with SMFH. I travelled and worked with you in many parts of your country as well as in countries like India, Nepal, Myanma Indonesia and others. You had so much knowledge and experience on leprosy, and it was a great learning to be working with you. You were always a very good host, sometimes with your kind wife and a lovely daughter, whose company I enjoyed immensely.

I trust you are keeping well and continue going to your office at the Sasakawa Research Building. I pray for your good health and for the valuable contribution you offer for Thailand for the world.

ภาคที่ ๔ : มุมมองจากคณะกรรมการมูลนิธิ
ราชประชาสมาสัย ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ ผู้เคยร่วมงาน

คำนิยามศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต

คุณหญิงสุชาดา ธีระวัฒน์

รองประธานมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ประเทศไทยทุกสมัยแต่ไรมานี้	ได้ฟังพาคณบดีเลิศประเสริฐศรี
ชื่อเสียงเกียรติยศปรากฏมี	เพิ่มทวีศักดิ์ศรีแผ่นดินไทย
หนึ่งในผู้ทรงคุณค้ำมหาศาล	ประสบการณ์สามารถล้ำค่าขานไข
คือ “ธีระ รามสูต” ผู้อุทิศกายใจ	ตามวิสัยผู้ยอดเยี่ยมเปี่ยมคุณธรรม
สัมฤทธิ์ผลงานด้านการแพทย์ล้ำเลิศ	ยิ่งก่อประโยชน์เสริมเพิ่มทุกฉนำ
ทั้งงานรัฐงานราษฎร์ร่วมอุปถัมภ์	เพิ่มพูนสัมพันธภาพผู้ร่วมงาน
ใช้แต่เห็นคุณค่าเฉพาะชาวไทย	ยกย่องให้ “คนดีศรีแผ่นดิน” แผ่ไพศาล
แม้ชาวโลกต่างสรรเสริญเชิดชมครสมาน	เพื่อประสานงานสำคัญอันยิ่งใหญ่
บันดาลผลประโยชน์สุขประชากร	สลายทุกข์ร้อนผ่อนปรนจนพองใส
แม้ถึงวัยแปดสิบปีล่วงพ้นไป	มอบใจให้งานกุศลมิเสื่อมคลาย
อุปนิสัยเป็นที่รักประจักษ์แจ้ง	ไม่เคยแล้งเปี่ยมน้ำใจไม่เหือดหาย
จึงซาบซึ้งจริงจิตไม่รู้ว่าวัย	แก้สหายผู้ร่วมงานโดยทั่วกัน
ขออานุภาพคุณพระศรีรัตนตรัย	ขจัดเภทภัยให้พ้นทุกข์เพิ่มสุขสันต์
แต่ “ศ.นพ.ธีระ รามสูต” พร้อมมิ่งขวัญ	ผูกสัมพันธ์จรจรโลงใจให้ชื่นบาน
ให้ร่มเย็นเป็นสุขทั้งครอบครัว	พันพันพัวจากปัญหาพาร้าวฉาน
ประสงคิใดให้สัมฤทธิ์ทุกประการ	อายุยืนนานไม่น้อยกว่าร้อยปี

ด้วยความชื่นชมยกย่อง

เส้นทางนี้สำหรับ.....หมอธีระ

วัลลภ พลอยทับทิม

ประธานฝ่ายราชประชาสมาสัยเฉลิมพระเกียรติ

มูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

อดีตปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ผมได้รับทราบว่า ในปี ๒๕๕๔ นี้ ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต ได้รับการคัดเลือกจากกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ให้ได้รับโล่รางวัล “คนดีศรีแผ่นดิน” ถึงตรงนี้ ผมยอมรับโดยดุษฎีว่านี่ก็ภาพคุณหมอธีระ สมัยยังหนุ่มแน่นไม่ออก เพราะท่านอาวุโสกว่าผมมากนัก แต่ผมนี่ก็ภาพหมอหนุ่มที่แววตามุ่งมั่น เสียสละเพื่อส่วนรวม และเชื่ออย่างเต็มอกว่าใครที่ร่วมงานกับท่าน ย่อมสัมผัสได้ถึงความอบอุ่น อ่อนโยน และความมีเมตตาของท่าน

ผมมีโอกาสได้ร่วมงานกับท่านอย่างจริงจัง เมื่อผมเข้ารับตำแหน่งประธานฝ่ายราชประชาสมาสัยเฉลิมพระเกียรติ มูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และเมื่อได้สัมผัสก็มีโอกาสได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผมได้รับความเมตตาจากท่าน และเห็นท่านมีแต่ความเมตตา ไม่เคยได้เห็นอารมณ์ของท่านเลยตลอดระยะเวลาเกือบ ๑๐ ปี ที่ได้ร่วมงานกันมา ยิ่งเมื่อได้อ่านประวัติของท่านด้วยแล้ว ทำให้ทราบว่าท่านเป็นบุคคลที่มีคุณูปการต่อสังคมอย่างมากมาย ไม่เพียงเฉพาะในวงการแพทย์เท่านั้น แต่กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่ท่านทำอยู่ในขณะนี้ คือ กลุ่มเด็ก ๆ ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ อีกทั้งท่านยังเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานเพื่อสนองพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการควบคุมโรคเอดส์ของประเทศไทย จะด้วยความเชี่ยวชาญของท่านต่อโรคนี้หรือไม่ก็ตาม แต่นั่นแสดงให้เห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่พรหมวิหาร ๔ อยู่เต็มหัวใจของท่านเลขที่เดียว

เมื่อคราวที่ฝ่ายราชประชาสมาสัยเฉลิมพระเกียรติจัดทำหนังสือ “ราชประชาสมาสัยเฉลิมพระเกียรติ เทิดไถ้ครองราชย์ครบ ๖๐ ปี” คุณหมอธีระได้กล่าวว่อนาคตของโครงการราชประชาสมาสัยเฉลิมพระเกียรติ ยังจำเป็นต้องผลักดันและพัฒนาต่อไป ด้วยเหตุผลที่ว่าจำนวนเด็กกำพร้าที่ติดเชื้อเอดส์ และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ยังมีอยู่อีกมาก และรอคอยความช่วยเหลือนี้ โดยเฉพาะทางด้านการศึกษา และสังคม

ขณะเดียวกันเด็กเหล่านี้ก็มีสิทธิ์ที่จะได้รับการคุ้มครองดูแลตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การทำงานโดยบูรณาการกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงเป็นความร่วมมือระหว่างเครือข่ายภาครัฐและภาคเอกชนในการคุ้มครอง ช่วยเหลือ กลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมและกว้างขวางมากขึ้น

การได้ร่วมงานกับคุณหมอธีระ สำหรับผมแล้วก็ถือว่าเป็นรางวัลแห่งประสบการณ์ที่ได้มีโอกาสสัมผัสกับบุคคลซึ่งถือเป็นคุณูปการทั้งผมและทีมงาน ท่านเป็นเสมือนหนึ่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยชีวิตของผม ประสบการณ์ และขุนทางสังคมของท่านได้ถูกถ่ายทอดและเติมเต็มให้กับการทำงานของผมมาโดยตลอด

ในโอกาสที่คุณหมอธีระจะมีอายุครบ ๘๐ ปี ผมเชื่อว่าความมุ่งมั่น การทุ่มเทร่างกายแรงใจ เพื่อให้ผู้ด้อยโอกาสได้รับประโยชน์และสิทธิที่พึงได้ นั้น จะส่งผลให้คุณหมอธีระ มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยสติปัญญา และพลังกำลังที่เข้มแข็ง ห้อมล้อมไปด้วยกัลยาณมิตร และประสบแต่ความอิมเอมใจตลอดไป

อำนวยการคุณหมอธีระ รามสูต

สุภาพบุรุษที่น่าประทับใจ

ศุภีมาศ สุทธิสัมพันธ์

กรรมการบริหาร และประธานฝ่ายจัดหาทุน

มูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เนื่องในวาระอายุเวียนมาครบรอบ ๘๐ ปี ของศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ นี้ โดยตลอดระยะเวลา นับแต่เริ่มรู้จักกับคุณหมอธีระ มานั้น ดิฉันได้เก็บภาพและความรู้สึกที่แสนประทับใจ พร้อมทั้งความทรงจำที่ดี ๆ ที่มีต่อคุณหมอตลอดมา และในเวลาที่ท่านช่างแสนเป็นสุภาพบุรุษมากเหลือเกินนั้น ได้สร้างความประทับใจให้แก่ทุก ๆ ท่าน ที่สัมผัสกับคุณหมอด้วยท่วงท่าสุภาพอ่อนน้อม และมีวาจาในการสนทนาที่แสนไพเราะยิ่งนักให้แก่ผู้ร่วมสนทนา และยังแฝงอารมณ์ขัน กับการแทรกคติธรรมในการดำเนินชีวิต ด้วยการให้กำลังใจกับผู้ร่วมงานทุกระดับชั้น จนสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ร่วมงานมากมายทีเดียว

ส่วนในความสามารถต่าง ๆ ของคุณหมอ ก็เป็นที่ประจักษ์ชัดอย่างยิ่ง และเป็นที่รับทราบกันดีในวงการแพทย์ เป็นที่กล่าวขานในความชำนาญ เป็นผู้จริงจัง และเชี่ยวชาญทางด้านกาจัดโรคติดต่อได้อย่างดีเยี่ยม โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคเรื้อน

ความรู้ความสามารถของท่านนั้น ยังเป็นประโยชน์อย่างมากแก่สังคมส่วนรวม ตลอดจนกิจกรรมช่วยเหลืองานที่เป็นสาธารณกุศลตลอดมาโดยมิได้ว่างเว้น

ส่วนตัวดิฉันเองนั้น ได้ทำงานกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสังคมมากับท่านตลอดเวลานาน จึงมีความรู้สึกซาบซึ้งที่ได้พบและรู้จักกับคุณหมอที่แสนดีท่านนี้จริง ๆ

ในโอกาสที่คุณหมอธีระมีอายุครบ ๘๐ ปี ดิฉันก็ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงปกป้องรักษาคุ่มครองคุณหมอให้มีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่สดชื่นแข็งแรง อายุยืนยาว เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ใกล้ชิด และผู้ร่วมงานทุกท่านตลอดตราบนานเท่านาน

มุขิตาจิตแต่ท่านศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต

นางสาวจรรยา เขียวดอกน้อย

กรรมการบริหาร และ รองประธานฝ่ายราชประชาสมาสัยเฉลิมพระเกียรติ

มูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

- ท่านเป็นผู้เทิดทูน จงรักภักดี แต่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และราชวงศ์จักรี มีความกตัญญูรู้ระลึกในพระมหากรุณาธิคุณ
- ท่านเป็นผู้ตอบสนองพระราชดำรัส พระราชดำริ และพระราชปณิธาน ในโครงการต่าง ๆ โดยเฉพาะเกี่ยวกับโรคเรื้อนและโรคเอดส์
- ท่านเป็นผู้สร้างครอบครัวอบอุ่น และเจริญรุ่งเรือง
- ท่านเป็นผู้มีบุคลิก อารมณ์ จิตใจ ที่ กอปร ด้วยเมตตาอารีย์ เอื้อเฟื้อ ต่อผู้ปรารถนา ความรู้วิชาการ สมเป็นปูชนียาจารย์ที่ดีเยี่ยม
- ท่านเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต จิตใจใสสะอาด
- ท่านเป็นผู้สร้างสรรค์ สร้างประโยชน์ ในทางที่ดี ให้แก่งานมูลนิธิ สมาคม สังคม บุคคล กลุ่มเป้าหมาย ด้วยการลงมือทำ เสนอความเห็น
- ท่านเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง เสียสละ เวลา แรงกาย แรงใจ มากที่สุด
- ท่านเป็นผู้มีความเพียรพยายาม การงานที่ท่านรับผิดชอบ ประสบความสำเร็จโดยง่าย รวดเร็ว และทุกเรื่อง

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก ตลอดจนบุญญาบารมีแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดดลบันดาลท่าน ศ.นพ.ธีระ รามสูต ประสบความสุขทั้งกายใจ สุขภาพแข็งแรง เจริญรุ่งเรืองยิ่ง ๆ ขึ้นและตลอดไป

มุทิตาจิตแด่อาจารย์ธีระ รามสูต ที่เคารพรัก

นางจินตนา วรสายัณห์ กรรมการมูลนิธิราชประชาสมาสัยฯ

อดีตนักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ

สถาบันราชประชาสมาสัย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ท่านอาจารย์ธีระ รามสูต เป็นผู้รักและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยการรับสนองพระราชดำรัส พระราชโขนบาย พระราชทฤษฎี ที่พระราชทานด้านโรคเรื้อน และการสาธารณสุข เป็นแนวทางในการทำงาน และเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในการดำรงชีวิต

ท่านอาจารย์ธีระ รามสูต มีความเป็นนักวิชาการ นักการศึกษา นักพัฒนาด้านการควบคุมโรคเรื้อน การควบคุมโรคติดต่อ และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะแก่บุคลากร นักศึกษา และประชาชน แม้เกษียณอายุราชการ ก็ยังปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเป็นวิทยาทาน และเป็นแบบอย่างแก่นักวิชาการรุ่นหลัง ๆ

ท่านอาจารย์ธีระ รามสูต เป็นผู้นำที่ดี เป็นผู้บริหารที่มีคุณธรรม เมตตาธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ เป็นที่เคารพนับถือและยกย่องของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นผู้นำครอบครัวที่ดีสร้างครอบครัวให้มีความเจริญมั่นคง

ท่านอาจารย์ธีระ รามสูต เป็นผู้มีความกตัญญูทเวทิต่อผู้มีพระคุณ เคารพ และยกย่องผู้อาวุโส โดยยึดถือปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีของไทยอย่างสม่ำเสมอตลอดมา เป็นตัวอย่างและแนวปฏิบัติของคนรุ่นหลัง

ท่านอาจารย์ธีระ รามสูต เป็นพุทธมามกะ ยึดมั่นในคำสอน และปฏิบัติตนตามหลักศาสนา เช่น ศีลห้า พรหมวิหารสี่ และมีจิตกุศลบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อองค์กร มูลนิธิ สังคม และประเทศ

เนื่องในโอกาสที่ท่านอาจารย์ธีระ รามสูต ที่เคารพรัก จะเจริญอายุครบ ๘๐ ปี ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ นี้ ข้าพเจ้าขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากล ตลอดจนคุณงามความดีที่ท่านได้สร้างมา จงอภิบาลรักษาท่านอาจารย์ จงมีสุขภาพแข็งแรง มีอายุ ยั่งยืน มีความสุข ความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป

ภาคที่ ๕ : มุมมองจากเพื่อนร่วมรุ่นมัธยมและ
แพทย์จุฬารุ่น ๗ คณะแพทยศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมอธีระ ผู้กระทำแต่ความดี

บรรพต ทัพทวี

เพื่อนร่วมรุ่นชั้นมัธยมห้าและหก

โรงเรียนวัชรราชวิทยาลัย (รร.ชายประจำจังหวัดกำแพงเพชร)

อดีตผู้อำนวยการศูนย์สงเคราะห์ชาวเขา กำแพงเพชร

กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย

ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต ที่ผมได้รู้จัก และได้คบหากันมาเป็นระยะเวลาานกว่าหกสิบปี ตั้งแต่สมัยเรียนอยู่ชั้นมัธยม เป็นผู้ที่กระทำแต่ความดี คิดดี พูดดี เสียสละ ให้แก่บรรดาญาติมิตร และบุคคลทั่วไป

สำหรับความรู้สึกส่วนตัวของผม ขอยกให้เป็นกัลยาณมิตร ทั้งเป็นผู้ที่ได้ประพุดติ ปฏิบัติ เสมอต้น เสมอปลาย ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

ในโอกาสที่ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต ได้มีอายุยืนยาวมาถึงครบแปดสิบปี ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงขอตั่งจิตอธิษฐาน กราบขอพรจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก อาทิ พระสยามเทวาธิราชฯ ได้โปรดประทานพรให้ได้มีสุขภาพแข็งแรงปราศจากโรคร้ายไข้เจ็บทั้งหลายทั้งปวง และให้ได้มีอายุยืนยืนนานตลอดไป

ด้วยความรัก ชื่นชม และผูกพัน

มุทิตาจิตศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต

ศาสตราจารย์กิตติคุณนายแพทย์วิศิษฎ์ สิตปรีชา ราชบัณฑิต

คุณหมอธีระ รามสูต เป็นเพื่อนแพทย์รุ่นเดียวกับผม เรียนมาด้วยกันในคณะแพทยศาสตร์ รพ. จุฬาลงกรณ์ เป็นแพทย์จุฬาฯ รุ่น ๗

หลังจากจบแพทยศาสตรบัณฑิตในปี ๒๕๖๐ ผมเลือกจะเป็นอาจารย์ ซึ่งทำงานต่อที่โรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ ในฐานะแพทย์ประจำบ้าน ส่วนหมอธีระได้ทำงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข งานของกระทรวงฯ ส่วนใหญ่เป็นงานบริหารการบริการทางสาธารณสุข แต่ว่าหมอธีระได้ผสมผสานการบริหาร บริการ และงานทางวิชาการได้อย่างดี

ผมชื่นชมที่หมอธีระ ทำงานอย่างจริงจังเกี่ยวกับโรคเรื้อนซึ่งเป็นปัญหาของประเทศอย่างหนึ่งในขณะนั้น หมอธีระบุกเบิกงานเรื่องโรคเรื้อนในด้านวิชาการ ซึ่งประยุกต์ไปสู่การรักษาและป้องกันโรค จนเป็นผู้เชี่ยวชาญโรคเรื้อนในระดับโลก งานของหมอธีระได้รับการเผยแพร่ในวงการวิชาการระดับชาติและนานาชาติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มอบปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แก่หมอธีระ ซึ่งนับเป็นเกียรติอย่างสูง

หมอธีระก้าวหน้าในการงานมาโดยลำดับสู่ตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงฯ ได้รับการยกย่องเป็นแพทย์ดีเด่นจากองค์กรต่าง ๆ เป็นบุคคลดีเด่น ได้รับรางวัลมากมายจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้รับพระราชทานเข็มศิลปวิทยาและเหรียญดุษฎีมาลา สาขาแพทยศาสตร์ เป็นความภาคภูมิใจของเพื่อนร่วมรุ่น

หมอธีระเป็นเพื่อนสนิทของผมและครอบครัว ติดต่อกันทางโทรศัพท์ตามสารทุกข์และรับประทานอาหารด้วยกันเสมอ หมอธีระเป็นคนอารมณ์ดี สุภาพ ชอบร้องเพลงและร้องได้ไพเราะ มีครอบครัวที่อบอุ่น มีศรัทธาที่ดี มีบุตรที่ดี และเป็นนักวิชาการ ทั้งครอบครัวชอบร้องเพลงมากและร้องได้ดี ทราบว่าซ้อมคาราโอเกะอยู่เสมอ จึงสามารถร้องเพลงได้ทุกโอกาส

หมอธีระเป็นผู้แทนแพทย์จุฬาฯ รุ่น ๗ ได้เชิญเพื่อนร่วมรุ่นไปร่วมงานปีใหม่ของครอบครัวที่บ้านบ่อย ๆ ในระยะหลัง ๆ เพื่อทุกคนอายุมากขึ้น การร่วมงานปีใหม่น้อยลง ถึงกระนั้นหมอธีระยังจัดรถพาเพื่อนไปเที่ยวต่างจังหวัด และส่งข่าวแบบ Newsletter เกี่ยวกับสังคมของรุ่นเป็นระยะ ๆ

ผมขอแสดงมุทิตาจิตแด่หมอธีระเพื่อนรักในโอกาสที่มีอายุ ๘๐ ปี และขออาราธนาคุณพระศรี
รัตนตรัย จงอำนวยพรให้หมอธีระเจริญด้วยจตุรพิธพร มีครอบครัวที่ผาสุก ที่สำคัญคือขอให้มีความสุขภาพดี และ
มีจิตที่ผ่องใสเป็นพลังชีวิต

๘๐ ปี คุณหมอธีระ รามสูต

นายแพทย์ประเสริฐ สุวณฺณสส์

อดีตรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กรรมการมูลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช

ในโอกาสที่คุณหมอธีระ รามสูต มีอายุครบ ๘๐ ปี ในปีนี้ ผมขอแสดงความยินดีต่อคุณหมอธีระ ผู้ที่ได้ประกอบด้วยคุณงามความดี จนได้รับการยอมรับจากหน่วยงานต่าง ๆ ด้วยดี ทำให้ได้รับรางวัลประเทศเกียรติคุณอย่างมากมาย และจะยังคงได้รับรางวัลอื่น ๆ อีก ในโอกาสต่อไป เพราะคุณหมอธีระ รามสูต จะไม่หยุดยั้งกระทำความดีตามที่ตั้งใจไว้

คุณหมอธีระ รามสูต เรียนจบแพทย์ที่คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นแพทย์จุฬารุ่น ๗ เราเป็นแพทย์รุ่นเดียวกัน และเมื่อจบแพทย์แล้ว ก็ไปทำงานที่ชนบทด้วยกัน ที่จังหวัดอุบลราชธานี โดยคุณหมอธีระเป็นหัวหน้าหน่วยควบคุมโรคเรื้อนอุบลราชธานี ส่วนผมเป็นหัวหน้าสถานีอนามัยชั้นหนึ่งอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี เราจึงผูกพันกันมา กินด้วยกัน เที่ยวด้วยกัน และยังมาเรียนต่อสาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิตด้วยกัน ในปี ๒๕๐๓ จึงผูกพันกันมาโดยตลอด

ในกลุ่มแพทย์จุฬารุ่น ๗ ด้วยกัน คุณหมอธีระเป็นศูนย์กลาง เป็นผู้ประสานงานทำกิจกรรมให้สังคมรวมใจกันบริจาคเงินให้แก่คณะแพทยศาสตร์จุฬาฯ มาโดยตลอด เราเป็นศิษย์เก่าที่ดีที่ระลึกถึงพระคุณของสถาบันการศึกษาที่ประสานวิชาการให้พวกเรา เราทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่อาจารย์ผู้ล่วงลับไปแล้วทุกปี ติดต่อกันมากกว่า ๒๐ ปี และพวกเราตั้งใจจะทำบุญเช่นนี้ทุกปีตลอดไปจนกว่าจะหมดลมหายใจ

คุณหมอธีระ รามสูต เป็นทั้งนักปฏิบัติและนักวิชาการสนใจและทำงานด้านการควบคุมโรคและป้องกันโรคมามากมาย แต่โรคเรื้อนเป็นโรคที่เขาสนใจและค้นคว้าทางวิชาการมาเป็นพิเศษตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน การที่คุณหมอธีระ รามสูต ได้รับสนองพระมหากรุณาธิคุณให้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ คงจะทำให้การดำเนินการควบคุมและรักษาโรคเรื้อนได้รับผลดียิ่งขึ้น

ขออานิสงส์แห่งคุณงามความดีที่ได้ประพฤติปฏิบัติมาด้วยดี โดยตลอดจงคุ้มครองและเกื้อหนุนให้คุณหมอธีระ รามสูต ได้มีความสุขความเจริญและรุ่งเรืองสดใส ในวาระครบ ๘๐ ปีด้วยเทอญ

ธีระ..... เพื่อนที่แสนดี

แพทย์หญิงประมุล สุขวัฒนา

สุตินรีแพทย์ อดีตอาจารย์วิทยาลัย แพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า

วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ เป็นวันอายุครบ ๘๐ ปี ของ ศ.นพ.ธีระ รามสูต ประธานมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ คณะกรรมการมูลนิธิฯ ข้าราชการ และผู้ร่วมงานกับอาจารย์ธีระเป็นเวลานาน จนถึงปัจจุบัน พร้อมใจกันจัดทำหนังสือ “๘๐ ปี ธีระ รามสูต” เพื่อเป็นเกียรติ และเป็นของขวัญแด่อาจารย์ธีระ พร้อมกันได้ส่งข่าวดีที่น่าปลื้มใจว่าอาจารย์ธีระได้รับโลรางวัล “คนดีศรีแผ่นดิน” เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ จากกรมศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม กรรมการฝ่ายวิชาการของมูลนิธิฯ ได้กรุณาให้ดิฉันได้มีส่วนร่วมในการแสดงมุทิตาจิตกับอาจารย์ธีระ ในฐานะเพื่อนแพทย์ร่วมรุ่น ดิฉันรู้สึกยินดี และเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้รับโอกาสอันดีนี้

ศ.นพ.ธีระ รามสูต จบแพทยศาสตร์บัณฑิต จากคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรุ่น ๗ ในปี ๒๕๖๐ ในฐานะเพื่อนร่วมรุ่นจึงขอเรียกสั้น ๆ ว่า “ธีระ” ทำให้ดูสนิทสนมมากขึ้น เราเป็นเพื่อนกันมานาน และได้ฉลองการจบแพทย์มา ๕๐ ปีหนึ่งครั้ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และอีกครั้งปีหน้า พ.ศ. ๒๕๕๕ เราจะฉลองที่จบมา ๕๕ ปี ซึ่งตอนแรกคิดจะฉลองครบรอบ ๖๐ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่หลายคนเกรงว่าจะไม่มีชีวิตอยู่จนถึงปีครบรอบดังกล่าว

แม้ธีระจะอายุปูนนี้ ครบ ๘๐ ปีแล้ว เพื่อนเรานี้ก็ยังมีพลังเหลือหลาย ยังทำประโยชน์ทั้งงานราชการ และงานเอกชน งานครอบครัว งานสังคม งานของแพทย์จุฬาฯ รุ่น ๗ และต่อคณะแพทยศาสตร์จุฬาฯ ผู้ให้กำเนิด คนอะไรไม่รู้ ทำอะไรก็ทำได้ดีไปเสียทุกอย่าง ไม่ได้พูดเกินความจริง ขอให้ดูประวัติของธีระจะพบว่าธีระทำได้ดีทั้งงานวิชาการแพทย์ การสาธารณสุข งานเชี่ยวชาญเฉพาะโรค และงานบริหาร ใต้เต้าขึ้นมาจนถึงรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ งานสังคมสงเคราะห์ งานด้านศาสนา จริยธรรม คุณธรรม จนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับในความสามารถ จนได้รับรางวัลเกียรติคุณมากมายนับดูเป็นรายการใหญ่ ๆ ถึง ๒๐ รายการ ไปเรียนหรือไปอบรมที่ไหนก็ได้รางวัลศิษย์เก่าดีเด่นของที่นั่น จับงานอะไรก็ทำไว้สำเร็จไปทุกอย่าง

ในด้านครอบครัว นับว่าธีระประสบความสำเร็จอย่างสูง เป็นครอบครัวที่อบอุ่น มีภรรยาที่น่ารัก เก่งทั้งงานวิชาการและการบริหารครอบครัว เป็นแรงผลักดันให้ประสบความสำเร็จทั้งครอบครัว ลูก ๆ ทุกคนเป็นคนดี ประสบความสำเร็จอย่างสูงทุกคน นอกจากนั้นทุกคนก็มีดนตรีในหัวใจ ธีระร้องเพลงได้ไพเราะมาก เป็นตัวแทนของรุ่นออกไปร้องเพลงในงานต่าง ๆ เสนอได้ข่าวว่ามีวงดนตรี และนักร้องของครอบครัวด้วย

ในด้านเพื่อนร่วมรุ่นแพทย์จุฬา รุ่น ๗ ธีระเป็นผู้เสียสละช่วยเหลือเพื่อนฝูง เป็นประธานผู้แทนรุ่น แทนคุณหมอประกอบ บุรพัตน์ ที่ลาโลกก่อน ธีระรับงานต่อด้วยความเข้มแข็ง ทำหน้าที่ทุกอย่าง ประธานประสานงานจัดงานของรุ่นให้ได้พบปะสังสรรค์ ทำหน้าที่เหรียญกรียรายเงิน เก็บเงิน จ่ายเงิน ทำบัญชี บางครั้งก็หลั่งน้ำตาจต้องควักกระเป๋าตนเอง พวกเราเห็นใจแต่ไม่กล้าอาสาช่วยทำ เพราะกลัวทำได้ไม่ดีเท่า

บางครั้งเราก็จะได้รับรายงานจากธีระ ๓ หน้ากระดาษ บอกกล่าวเรื่องราวต่าง ๆ ของเพื่อน ๆ งานของคณะแพทยศาสตร์ที่เราควรไปร่วมงานสังคัมต่าง ๆ ใครจะแต่งงานลูก ๆ ใครเจ็บป่วยไข้ต้องไปเยี่ยมให้กำลังใจ ใครตายต้องไปร่วมสวดพระอภิธรรมและเผาศพ ฯลฯ งานเหล่านี้ธีระก็ทำได้ไม่ขาดตกบกพร่อง ไม่บ่นใครว่าอะไรธีระจะยิ้มตลอด พวกเราจึงยกให้เป็นพระเอกของรุ่น

สำหรับดิฉัน คิดว่า อยากจะทำโล่อีกอัน เรียกว่า **“คนดีเป็นศรีของแพทย์จุฬา รุ่น ๗”**

ชีวิตของธีระที่ได้ดำเนินมาจนถึงอายุ ๘๐ ปี เป็นชีวิตที่มีคุณค่ามหาศาล เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและครอบครัว สังคม ประเทศชาติ ทำให้นึกถึงข้อเขียนของท่านพระคุณเจ้าพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) ที่กล่าวถึง **“ชีวิตที่สมบูรณ์”** ซึ่งดิฉันได้อ่านแล้วเกิดประโยชน์อย่างมาก จึงอยากจะคัดย่อมาไว้ ณ ที่นี้ เพื่อเป็นกำลังใจและปรารถนาดีต่อธีระเพื่อนรัก

คำว่า “ชีวิตที่สมบูรณ์” ที่ทุกคนอยากเป็น

คำสอนของพระพุทธศาสนา ท่านสอนไว้แล้วว่า ชีวิตที่สมบูรณ์นั้น ต้องประกอบด้วยประโยชน์สูงสุดในระดับต่าง ๆ ประโยชน์สูงสุดนี้แหละ เป็นจุดมุ่งหมายของชีวิต ท่านแบ่งเป็นสามระดับ

ประโยชน์สูงสุดระดับที่ ๑ : ด้านรูปธรรมที่ตามองเห็น

คือ มีสุขภาพดี มีทรัพย์สินเงินทอง มีอาชีพการงานเป็นหลักฐาน มีฐานตำแหน่ง การยอมรับในสังคม การมีมิตรสหายมีครอบครัวที่ดี

ประโยชน์สูงสุดระดับที่ ๒ : ด้านนามธรรมที่ล้ำลึก เลยจากตามองเห็น

เป็นเรื่องคุณธรรม ความดีงาม เกิดความมั่นใจในคุณค่าของชีวิต การบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือ
เกื้อกูลแก่เพื่อนมนุษย์ มีศรัทธาในสิ่งที่ดีงามเป็นหลักของจิตใจ มีปัญญาที่ทำให้รู้จักปฏิบัติต่อสิ่งทั้งหลายได้
ถูกต้องแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

ประโยชน์สูงสุดระดับที่ ๓ : ด้านนามธรรมขั้นโลกุตตระ

เป็นผู้มีอิสระ รู้เท่าทันต่อสิ่งทั้งหลาย รู้ โลก และชีวิตตามความเป็นจริง ไม่หวั่นไหว ปฏิบัติได้ถูกต้อง
ตามเหตุผลและปัจจัย ความทุกข์ที่มีอยู่ในธรรมชาตีก็นำไปเป็นทุกข์ของธรรมชาติไป ไม่เข้ามากระทบจิตใจของ
เราได้ มีจิตใจเป็นอิสระ เป็นผู้มีความสุขอยู่กับตนเอง

เมื่อพิจารณาคำสอนทางพุทธศาสนา จะเห็นว่าธีระเป็นผู้มีชีวิตที่สมบูรณ์ เพราะดูจากประโยชน์สุขทั้ง
๓ ระยะเวลา เท่ากับธีระปฏิบัติมาตลอด ระดับที่ ๑ และระดับที่ ๒ นั้น เห็นชัด ระดับที่ ๓ แม้ว่าจะปฏิบัติได้ไม่ถนัด
นัก แต่ก็เห็นธีระได้ปฏิบัติอยู่ เช่น เมื่อมีอะไรมากระทบในสิ่งที่ดีก็จะ **ไม่พอง** อะไรที่มากระทบในสิ่งที่ไม่ดีก็จะ
ไม่ยุบ

(พอง : คือ ผยอง จำนองตน ลืมตน มัวเมา อาจถึงจะถูกผู้อื่น บางครั้งใช้ทรัพย์ อำนาจ ช่ม รังแกผู้อื่น)

(ยุบ : คือ หมดเรี่ยวแรง หมดกำลัง อาจถึงขั้นดูถูกตัวเอง ละทิ้งความดี ตลอดจนอุดมคติที่เคยยึดถือ)

ขอให้ธีระจงดำรงตน ให้เป็นผู้มีชีวิตที่สมบูรณ์ตลอดไป

ในวาระอันเป็นมงคล อายุครบ ๘๐ ปี ของธีระเพื่อนรัก ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่ง
ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาลประทานพร ให้ธีระมีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง มีความสุขกาย
สบายใจ คิดอะไร สมความปรารถนาทุกประการ

ด้วยรัก และ ชื่นชม

ภาคที่ ๒ : มุมมองจากเพื่อนร่วมวิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร

ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต คนดีศรีแผ่นดิน

รองศาสตราจารย์ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ

เลขาธิการ วปอ. รุ่น ๒๘

อดีตรองอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผมรู้จักกับหมอธีระ เมื่อเข้าเรียนที่วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ) รุ่นที่ ๒๘ พ.ศ. ๒๕๒๘ ด้วยกัน นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นนี้มีเพื่อนร่วมรุ่น จำนวน ๗๕ คน มีพลเอกพิจิตร กุลละวณิชย์ เป็นประธานรุ่น พวกเราทั้งนักศึกษาและภรรยาที่มีความสนิทสนมกันมาก เพราะเราเรียนและทำกิจกรรมร่วมกันเป็นเวลา ๑ ปีเต็ม โดยเฉพาะเมื่อเดินทางร่วมกันไปต่างจังหวัดและต่างประเทศ ทำให้สนิทสนมกันจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

วปอ. รุ่นที่ ๒๘ พร้อมทั้งภรรยา ยังพบปะสังสรรค์กันเป็นประจำ แม้เวลาผ่านไป ๒๖ ปีแล้วก็ตามที่หมอธีระมีคุณลักษณะพิเศษ คือเป็นคนเรียบร้อย ไม่ถือตัว และเป็นนักร้องประจำรุ่นที่ร้องเพลงเพราะมาก ทุกครั้งที่พบปะสังสรรค์นี้ หมอธีระจะต้องร้องเพลงให้เราฟังเสมอ ด้วยความไพเราะ ความสัมพันธ์ของพี่หมอธีระกับผม นอกจากเรียน วปอ. รุ่น ๒๘ ร่วมกันแล้ว เนื่องจากครั้งหนึ่งผมกับพวกมีบริษัทที่ปรึกษา และบริษัทได้รับการว่าจ้างให้เป็นที่ปรึกษาในการสร้างโรงพยาบาล จึงเชิญพี่หมอธีระมาร่วมด้วย จึงทำให้สนิทสนมกันยิ่งขึ้น

ปัจจุบันนี้ แม้พี่หมอธีระจากเกษียณอายุราชการไปนานแล้ว แต่ก็มิได้ละทิ้งงานเกี่ยวกับการแพทย์และโรงพยาบาล เพราะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้ที่อยู่ในวงการทราบดี จึงไม่อาจยุติการทำงานได้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากโลกปัจจุบันทำให้มนุษย์มีอายุยืนยาวในอดีตนาน ฉะนั้น แม้ว่าพี่หมอธีระจะมีอายุครบ ๘๐ ปี ก็คงกล่าวได้ว่าเป็นวันที่สามารถทำประโยชน์แก่มวลมนุษย์ได้อีกมาก

เนื่องในวาระคล้ายวันเกิดของพี่หมอธีระ ผมและคุณปราณีภรรยา ขออวยพรให้พี่หมอธีระ และ ดร.พันธุ์ทิพย์ที่รัก มีความสุขสดชื่น ปราศจากโรคพยาธิทั้งหมด และได้ร่วมพบปะสังสรรค์กับพวกเรา วปอ. และ วปอภ. ๒๘ ตลอดไป

ด้วยรักและเคารพ

ยินดีกับคุณหมอธีระ รามสูต

ทวีพันธ์ สิงหะ

อดีตเอกอัครราชทูตไทยประจำนครออสโล นอร์เวย์

ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต ซึ่งต่อไปนี้ผมขออนุญาตเรียกสั้น ๆ ว่า “คุณหมอธีระ” เป็นเพื่อนนักศึกษา วปอ. รุ่น ๒๘ ประจำปี ๒๕๒๘ รุ่นเดียวกับผม ซึ่งตลอดเวลาที่ได้วิสาสะ คบค้าสมาคมกัน ผมรู้สึกชอบอัธยาศัยที่สุภาพ นุ่มนวล คุยสนุก และทรงคุณค่าความดีของคุณหมอมามาก

ในการศึกษาที่ วปอ. คุณหมอธีระได้เข้าประชุมร่วมสัมมนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น อภิปรายโต้ตอบ ฯลฯ ตามหลักสูตรของ วปอ. ซึ่งแสดงถึงภูมิปัญญาอันกว้างขวางของท่านมาก

ครอบครัวของเราทั้งสองสนิทสนม และพบปะกันบ่อยครั้ง ในงานที่กลุ่มเพื่อน วปอ. ๒๘ และ วปอก (ภริยา) รุ่น ๒๘ มีการพบปะสังสรรค์ ที่คุณหมอธีระจะมาร่วมด้วยเสมอ และแทบทุกครั้งก็จะได้รับการร้องขอจากเพื่อน ๆ ให้ขึ้นเวทีร้องเพลงให้ฟัง เพราะคุณหมอมีเสียงสวรรค์ขับร้องทั้งเพลงไทย และเพลงสากลได้ไพเราะอย่างยิ่ง

ในวงการแพทย์นั้น คุณหมอธีระมีผลงานทางด้านวิชาการและงานวิจัยเป็นจำนวนมาก ผมได้ทราบว่าในการปฏิบัติราชการ คุณหมอธีระได้อุทิศเวลาส่วนหนึ่ง ติดตาม ศึกษา และวิจัยอย่างจริงจังในเรื่องการบำบัดรักษา การกำจัดโรคติดต่อทางผิวหนังชนิดร้ายแรง คือ โรคเรื้อน โดยทำเป็นระยะเวลายาวนานและต่อเนื่อง จนกระทั่งโรคร้ายดังกล่าว ไม่เป็นปัญหาทางด้านสาธารณสุขของประเทศอีกต่อไป ซึ่งนับเป็นการเสียสละ และความสำเร็จอันน่าภาคภูมิใจ เพื่อประโยชน์สุขของมนุษยชาติ ควรแก่การสรรเสริญเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยผลงานสำคัญ ๆ ทั้งจากภาครัฐ และภาคเอกชน ทำให้ผมไม่แปลกใจเลยว่าทำไมคุณหมอธีระ จึงได้รับรางวัลเกียรติคุณดีเด่นมากมายนับครั้งไม่ถ้วน รวมทั้งโล่รางวัล “คนดีศรีแผ่นดิน” จากกระทรวงวัฒนธรรมเมื่อเร็ว ๆ นี้ด้วย ซึ่งนับว่าเหมาะสมมาก

ในวาระดิถีคล้ายวันเกิดครบรอบ ๘๐ ปี ของคุณหมอธีระ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ นี้ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดอภิบาลรักษาให้คุณหมอธีระ รามสูต และครอบครัว ถึงพร้อมด้วยจตุรพิธพร มั่งคั่งด้วยธนาสารสมบัติ ประสบแต่ความเกษมศานต์สวัสดิ์ตลอดไปชั่วกาลนาน

แต่คนดีศรีแผ่นดิน

นายพนรัตน์ เวชชาเสฏฐ์

อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก

และผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

ผมในฐานะที่ได้มีโอกาสศึกษาที่วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ ๒๘ ซึ่งมีศาสตราจารย์ นายแพทย์ธีระ รามสูต ประธานมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อนร่วมรุ่น ได้รับโล่รางวัล “คนดีศรีแผ่นดิน” เมื่อเร็ว ๆ นี้ รู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่ง ผมภริยาและครอบครัวจึงขอแสดงความยินดีต่อท่าน และศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์ทิพย์ รามสูต กับครอบครัวของท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย รวมทั้งเป็นเกียรติยศ ชื่อเสียง ต่อผู้เกี่ยวข้อง และหน่วยงานทุกแห่งที่มีความสัมพันธ์กับท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน คงมีความภาคภูมิใจและ ยินดีร่วมด้วยเป็นอันมาก

เท่าที่ประจักษ์แก่สาธารณชน นอกจากท่านจะมีความรอบรู้ในด้านการแพทย์ การสาธารณสุข ท่านยังมีความรู้ในศาสตร์อื่นหลายสาขา อาทิ พัฒนาบริหารศาสตร์ ท่านเคยดำรงตำแหน่งทางบริหารระดับสูง เคยเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยากร และประธานกรรมการหลายสาขา หลายแห่ง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีประสบการณ์เป็นอันมาก เคยได้รับรางวัลและโล่เกียรติยศในความสำเร็จหลายครั้ง

ท่านได้บำเพ็ญคุณงามความดีตลอดมา ในระหว่างรับราชการ และแม้เกษียณอายุราชการ ด้านความก้าวหน้าตลอดมา แม้จะถึงวัย ๘๐ แล้วก็ตาม ยังได้รับการสดุดียกย่อง สรรเสริญ รวมทั้งได้รับเข็ม ศิลปวิทยาและเหรียญคุณงามความดี สาขาแพทยศาสตร์เป็นเกียรติด้วย นับได้ว่าท่านได้ประกอบคุณงามความดี ทดแทนบุญคุณ แผ่นดินเกิดอย่างดี เป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับสาธารณชน ในฐานะปุชนียบุคคล ซึ่งควรได้รับการ เคารพเทิดทูนและสรรเสริญตลอดไป

ผมในฐานะซึ่งเคารพนับถือท่าน ขอถือโอกาสนี้ อำนวยพรให้ท่านและครอบครัวของท่าน จงเจริญด้วย จตุรพรอันประเสริฐทั้งกาลนาน

Love is a many splendored thing

พลเรือเอกไพบูลย์ นาคสกุล

“Love is a many splendored thing” เป็นเพลงที่นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๒๘ ได้ฟังอยู่บ่อย ๆ จากเสียงร้องที่นุ่มนวลของหมอธีระ งามสุด นอกจากเพลงนี้แล้วยังมีเพลง “เพลิน” และเพลงอื่น ๆ อีกหลายเพลง ที่ได้ฟังอยู่เป็นประจำ

ผมได้รู้จักกับหมอธีระ เมื่อได้เข้ามาเป็นนักศึกษา วปอ. เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘ รุ่นเดียวกับหมอธีระ ในการศึกษาป้องกันประเทศ และศึกษายุทธศาสตร์ต่าง ๆ ของวิทยาลัยแห่งนี้ มีช่วงเวลาที่นักศึกษาต้องถกแถลงปัญหา โต้แย้ง แสดงความคิดเห็น และเสนอผลการค้นคว้าในแง่มุมต่าง ๆ หมอธีระได้แสดงความเห็นทางวิชาการอย่างนุ่มนวล มีเหตุผล และน่าเชื่อถือ

แต่เมื่อออกไปทัศนศึกษาต่างจังหวัด มีช่วงเวลาสนุกสนาน หมอธีระก็จะเป็นผู้กล่อมเพื่อน ๆ ด้วยเสียงเพลงที่ไพเราะน่าฟังเสมอ หมอธีระเป็นคนใจเย็น มีอัธยาศัยดี เป็นมิตรกับทุกคน จึงเป็นที่รักของเพื่อนทุกคน

นอกเหนือจากความเป็นคนดี คนที่น่ารักน่าคบหาสมาคมด้วยแล้ว หมอธีระยังเป็นคนเก่งที่ทุ่มเทชีวิตให้กับการทำงานที่ต้องการความเสียสละอย่างน่าชื่นชมอีกด้วย ผลงานเกียรติคุณที่คุณหมอได้รับ เป็นเครื่องยืนยันคุณสมบัติข้อนี้ได้เป็นอย่างดี ในด้านครอบครัว หมอธีระ ก็มีครอบครัวที่อบอุ่น หวานชื่น และเป็นสุข ๘๐ ปี ในชีวิตของหมอธีระ ซึ่งเป็น ๘๐ ปีที่น่าชื่นชมอย่างยิ่ง

ผมขอถือโอกาสในวันอายุครบ ๘๐ ปีของหมอธีระ อารธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และขออัญเชิญพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ จงเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ ค้ำครองให้หมอธีระ และครอบครัว ประสบแต่ความสุข ความสบายใจ ปลอดภัย ปลอดภัย ทุกทิวาราตรีเทอญ

มุทิตาจิตแด่ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต

พลอากาศโทประพัตรา ตันฑ์ไพโรจน์

อดีตเจ้ากรมแพทย์ทหารอากาศ

ศาสตราจารย์ธีระ รามสูต ประธานมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นปูชนียบุคคลทางการแพทย์ ควรอย่างยิ่งแก่การยกย่อง อาจารย์ธีระได้เลือกปฏิบัติงาน และบุกเบิกการรักษาและควบคุมโรคเรื้อน นับแต่จบการศึกษาได้รับปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต ในปี ๒๕๐๐ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ทุ่มเททั้งพลังและพลังใจปฏิบัติงาน จนเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ องค์การอนามัยโลกตั้งให้เป็น ที่ปรึกษาเกี่ยวกับโรคเรื้อน การวิจัย และการกำจัดโรค กับอีกหลายตำแหน่งถือเป็นเกียรติประวัติแก่ประเทศชาติและครอบครัววงศ์สกุลเป็นอย่างยิ่ง

ในอดีตโรคเรื้อนเป็นโรคที่ผู้คนทั่วไปรังเกียจ เพราะเป็นแผลเรื้อรัง ทูหนาตาเล่อ สิ้นหวังในชีวิต ยังไม่มียารักษาได้ผลจริงจัง ผู้ช่วยส่วนใหญ่ถูกควบคุมอยู่ในนิคม และโรงพยาบาลสำหรับโรคเรื้อนโดยเฉพาะในประเทศไทยมีโรงพยาบาลโรคเรื้อนอยู่ที่อำเภอพระประแดง ซึ่งปัจจุบันนี้ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

อาจารย์ธีระ รามสูต มีความมุ่งมั่นในการรักษาควบคุมโรคเรื้อน และสามารถทำได้สำเร็จ ได้รับรางวัลเกียรติคุณจากหลายสถาบันทั้งในและต่างประเทศ เช่น เป็นแพทย์ดีเด่นของแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในปี ๒๕๒๑ แพทย์ดีเด่น แห่งอาเซียนปี ๒๕๓๗ โล่เกียรติคุณองค์การยูนิเซฟแห่งสหประชาชาติ ในการผลักดันสู่ความสำเร็จให้เด็กไทยได้รับวัคซีนถ่วงหน้าในปี ๒๕๓๒ โล่เกียรติยศผู้มีส่วนสร้างความเจริญก้าวหน้า ให้แก่งานควบคุมโรคเรื้อนและควบคุมโรคเรื้อน จากอธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๓ ฯลฯ

ผลจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ธีระ ช่วยให้ผู้ป่วยโรคเรื้อนจำนวนมากพ้นจากความทุกข์ทรมาน มีชีวิตอยู่ได้อย่างปกติเท่าเทียมผู้อื่น เปรียบประดุจได้ดูแลผู้ป่วยให้พ้นจากห้วงนรกแห่งโรคภัยไข้เจ็บ เป็นกุศลอย่างสุดจะพรรณนา

แม้วัยจะล่วงมาจนเข้า ๘๐ ปี แต่การปฏิบัติงานของอาจารย์ธีระยังเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ เนื่องในโอกาสที่อาจารย์ธีระ รามสูต มีอายุครบ ๘๐ ปี และเป็นปีที่ได้รับคัดเลือกจากกรมศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

ให้ได้รับโล่ “**คนดีศรีแผ่นดิน**” เมื่อ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ ก็ได้รับการเผยแพร่เกียรติคุณสัมภาษณ์ออก
รายการโทรทัศน์ “เมืองไทย เมืองคนดี” ทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ เมื่อ ๙ สิงหาคม
๒๕๕๔

ในฐานะเพื่อนร่วมรุ่นร่วมสถาบัน ขออาราธนาคุณพระศรีและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ พร้อมด้วยพระบารมี
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ โปรดดลบันดาลให้อาจารย์ธีระ รามสูต
มีสุขภาพแข็งแรงมีพลังในการทำความดีต่อสังคมและประเทศชาติตลอดชั่วกาลนาน

ภาคที่ ๗ : มุมมองจากผู้บริหาร และบุคลากร
กรมควบคุมโรคติดต่อ ที่เข้าร่วมงาน

นักสาธารณสุขตัวอย่าง

นายแพทย์ประยูร กุณาศล

นายกสมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทย

อดีตอธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ

เนื่องในโอกาสที่จะมีการประกาศถึงความสำเร็จของวงการสาธารณสุขไทยในการขจัดปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ คือ โรคเรื้อน ตามเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลกในครั้งนี้นั้น น่าจะเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะได้ทบทวนถึงผู้มีคุณูปการ ที่แสดงเจตนารมณ์อย่างแน่วแน่ที่จะต่อสู้กับโรคเรื้อน จนสามารถทำให้ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการขจัดโรคเรื้อนได้ ในยามที่ชาติบ้านเมืองกำลังเผชิญกับปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างใหญ่หลวงเช่นนี้ ถ้าได้มีการทบทวนศึกษาถึงกระบวนการและประสบการณ์เกี่ยวกับการควบคุมโรคเรื้อน ก็จะทำให้เราสามารถมองเห็นอนาคตอย่างมีความหวัง ว่าควรจะต้องสู้กับปัญหาเศรษฐกิจได้เช่นกัน เพราะคนไทยที่มีศักยภาพพอเป็นที่พึ่งที่จะเป็นผู้นำในการต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ นั้น ยังคงมีอยู่เช่นเดียวกับผู้ที่ประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขมาแล้ว และควรช่วยกันเป็นกำลังใจให้แก่ผู้ที่อาสาเข้ามาแก้ปัญหาและกอบกู้สภาพของประเทศชาติต่อไปได้อีก ในภาวะที่ประเทศไทยเกิดวิกฤตศรัทธา มีความสงสัยในตัวบุคคลที่อยู่ในฐานะที่เป็นที่เคารพนับถืออย่างรุนแรงนั้น แท้ที่จริงแล้วในวงการสาธารณสุขยังมีผู้มีความสามารถที่คู่ควรแก่การเคารพยกย่องนับถือให้เป็นตัวอย่างของการดำเนินชีวิตต่อไปได้

เรื่องที่จะบรรยายต่อไปนี้เป็นส่วนหนึ่งของเรื่องราวของนักควบคุมโรคติดต่อ นักสาธารณสุข ผู้ทรงคุณความรู้ ความสามารถ คุณธรรม และมีความมุ่งมั่นอันเด็ดเดี่ยวมาเป็นเวลานานกว่า ๔๐ ปี ท่านได้เริ่มงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาโรคเรื้อนในประเทศไทย ซึ่งเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญและหนักหนาмаก จนประสบความสำเร็จอย่างน่าภาคภูมิใจ และได้รับการยกย่องจากนักวิชาการนานาชาติว่าเมืองไทยทำได้ ท่านผู้นั้นก็คือ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ธีระ รามสูต อดีตผู้อำนวยการกองโรคเรื้อน อธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ และรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งจะมีอายุครบ ๖๖ ปี พร้อมกับการประกาศชัยชนะต่อการขจัดโรคเรื้อนให้พ้นจากการเป็นปัญหาสาธารณสุขของประเทศด้วย

สิ่งที่นายยกย่องและประทับใจนั้นก็คือ ความมุ่งมั่นเรียนรู้ จนเป็นผู้รอบรู้จริงในโรคติดต่อเรื้อรังโรคหนึ่งเป็นเวลานาน ตั้งแต่เป็นแพทย์จบใหม่จนเป็นผู้เชี่ยวชาญโรคเรื้อนและเกี่ยวข้องกับวิธีการควบคุมโรคเรื้อน

แบบใหม่ จนสามารถทำให้อัตราการติดเชื้อและเจ็บป่วยด้วย โรคเรื้อนในประเทศลดลงจนไม่เป็นปัญหา สาธารณสุขนั้น นับได้ว่าเป็นความสำเร็จในชีวิตที่ประทับใจแก่ผู้ที่สนใจในเรื่องโรคติดต่อเป็นอย่างยิ่ง และ เห็นว่าน่าจะเป็นตัวอย่างและให้กำลังใจแก่คนรุ่นใหม่ ซึ่งคิดมุ่งมั่นจะทำความดีให้แก่มวลชนว่าถ้าตั้งใจจริง มีความมานะบากบั่น ก็จะสามารถนำชื่อเสียงเกียรติคุณมาสู่ตนเองและครอบครัวได้แน่นอน ดังจะเห็นได้จาก การที่ศาสตราจารย์ นายแพทย์ธีระ รามสูต ได้รับการยกย่องเชิดชูให้เป็นผู้ทรงคุณความรู้ทางโรคเรื้อน ที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติและนานาชาติในขณะนี้

ถ้ามองอีกมุมหนึ่ง จะเห็นว่าขณะนี้ได้เกิดความท้อถอยของหลายคนว่าทำดีอาจไม่ได้ดี แต่ทำชั่วแล้ว ได้ดีนั้น ก็ขอให้ศึกษาความสำเร็จของท่านศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต จะพบว่าการทำดีนั้นได้ดีจริง มีความสุขใจและยั่งยืนถาวรยิ่งนัก บัณฑิตทั้งหลายควรยกย่องนำไปเป็นตัวอย่างสั่งสอนผู้คนรุ่นหลังให้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ในกรณีผู้ที่สนใจใฝ่รู้อย่างจริงจังในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ก็นำไปขยายผลเป็นการแก้ปัญหา สาธารณสุข แบบนักสาธารณสุขที่มีภูมิปัญญา รู้จักค้นหาปัญหาตามหลักวิชา หาวิธีแก้ปัญหา ตรวจสอบ ประเมินผล การดำเนินการแก้ปัญหาอย่างผู้ทรงคุณวุฒิ ในเมื่อได้ก้าวหน้าขยับขยายจากการควบคุมโรคหนึ่ง ไปดูแลหลายโรคก็มีการปรับกลยุทธ์ การควบคุมโรคเป็นแบบผสมผสานรวมกลุ่มโรค เพื่อดำเนินการได้หลาย โรคที่มีลักษณะทางระบาดวิทยาใกล้เคียงกัน นำยุทธศาสตร์เชิงรุกเข้ามาประยุกต์ ใช้ในกลวิธีดำเนินการ ควบคุมโรคเหล่านั้น ทำให้เจ้าหน้าที่ในกรมควบคุมโรคติดต่อภายใต้การนำของท่านอธิบดีที่เป็นลูกหม้อของ กรมเกิดความกระตือรือร้นในแนวทางการปฏิบัติงานที่อิงวิชาการอย่างแท้จริง โดยไม่ต้องกังวลตามกระแส การเมืองซึ่งกำลังมาแรง แม้จะมีผลกระทบบ้าง ก็กลับกลายเป็นตัวอย่างของผู้กล้าหาญที่ไม่ย่อท้อต่อสิ่งที่ตนเองเห็นว่าไม่ถูกต้อง ยังผลให้เป็นตัวอย่างและกำลังใจแก่คนรุ่นหลังว่าถ้าเราทำดีจริงแล้ว โลกจะยกย่อง ยอมรับเองในที่สุด ซึ่งก็ได้พิสูจน์แล้วว่าหลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว ท่านผู้นี้ก็ยังคงได้รับการยกย่องนับถือ ให้เป็นที่พึ่งทางวิชาการในด้านสาธารณสุขอย่างแท้จริงตลอดมา และหวังว่าท่านคงจะให้ความกรุณาแก่ผู้มาขอ คำแนะนำอีกตลอดไป

สิ่งซึ่งผู้สนใจงานสาธารณสุขใฝ่ฝันต้องการนั้นก็คือ ให้มีการดำเนินการแก้ปัญหาสาธารณสุขให้ตรงต่อ สภาพปัญหาที่เป็นอยู่จริงในแต่ละพื้นที่ แต่ละช่วงเวลาที่ผ่านไปหรือกำลังจะเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการที่จะเกิด กรณีอย่างนี้ได้ นั้น จำเป็นจะต้องมีนักสาธารณสุขที่มีองค์ความรู้ มีภูมิปัญญา มีความสามารถที่จะวินิจฉัย ปัญหาสาธารณสุขเข้าใจถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดปัญหานั้น และมีสายตายาวไกล มองเห็นสภาพที่จะ เปลี่ยนแปลงไปในอนาคตได้ ผู้สนใจงานสาธารณสุขมักจะกังวลว่าเราขาดแคลนนักสาธารณสุขที่แท้จริง

ดังกล่าวเพราะกระแสการเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ได้มีส่วนบีบบังคับวิถีชีวิตของคนในวงการสาธารณสุขให้ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสอันไม่ถูกต้องเหล่านั้นอย่างไม่หยุดยั้ง แต่ถ้าศึกษาให้ลึกซึ้งก็จะเห็นได้ว่ายังมีนักสาธารณสุขผู้ยืนหยัดในหลักการเช่นนี้จนตลอดชีวิตราชการได้ ดังตัวอย่างเช่น ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต **ผู้ใช้หลักระบาดวิทยาในการสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง รวมถึงงานสาธารณสุขมูลฐาน** ไม่ว่าจะเป็นช่วงที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกรมควบคุมโรคติดต่อ หรือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ดังที่มีประจักษ์พยานจากผลงาน การดำเนินงาน การบรรยาย และข้อเขียนในที่ต่าง ๆ มากมาย จนเป็นที่ยอมรับทั้งในกระทรวงและมหาวิทยาลัย **เป็นการพิสูจน์ได้ว่าคนที่สนใจจริงจังจากโรคเดียวก็สามารถนำผลไปปรับขยายประยุกต์ใช้กับหลายโรคและปรับเข้ากับปัญหาสาธารณสุขทั้งหมด เพื่อแก้ไขปัญหาสาธารณสุขของมวลชนได้**

แบบอย่างของความเป็นนักสาธารณสุขที่น่าประทับใจ ของศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต ที่สมควรกล่าวถึงคือความพยายามรวบรวม เรียบเรียง สังเคราะห์ องค์ความรู้ เนื้อหาวิชาเอาไว้เป็นวิทยาทาน แก่คนรุ่นหลัง จากความสามารถในการเขียนอย่างรวดเร็วและสติปัญญาอันแหลมคม เราจึงได้มีตำราโรคเรื้อนเล่มโตถึง ๔๗๙ หน้า นอกเหนือจากสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เป็นความสามารถที่นับว่าค่อนข้างหายากในหมู่ชาวสาธารณสุข ซึ่งมักไม่ค่อยถนัดในการขีดเขียน ดังนั้นจึงเป็นที่ภูมิใจของผู้ที่ได้มีโอกาสใกล้ชิด ได้รับคำแนะนำสั่งสอนจากท่านว่าจะได้ความรู้ที่กระจ่างชัดเจนนำไปปฏิบัติได้จริงเสมอ

ในโอกาสอันเป็นมงคลที่ท่านจะมีอายุครบ ๖๖ ปี และพ้องกับโอกาสที่จะประกาศความสำเร็จในการขจัดโรคเรื้อน จากการเป็นปัญหาสาธารณสุขของประเทศไทยในครั้งนี้ ผู้เขียนขอแสดงความคารวะและระลึกถึงบุญคุณที่ท่านได้แนะนำเกื้อหนุนในขณะรับราชการด้วยกันมาและขอแสดงความนับถือต่อท่าน ที่มีส่วนช่วยให้กระทรวงสาธารณสุขสามารถประกาศความสำเร็จในการดำเนินการควบคุมโรคเรื้อนในครั้งนี้ด้วย

มุทิตาจิตแด่อาจารย์ธีระ รามสูต

นายแพทย์ ดร.พรเทพ ศิริวนารังสรรค์

อธิบดีกรมควบคุมโรค

กระทรวงสาธารณสุข

๑. ท่านอาจารย์ธีระ เป็นครูผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ เป็นผู้สอน ผู้ให้แก่ลูกศิษย์ โดยไม่มีเงื่อนไข
๒. ท่านอาจารย์ธีระ เป็นนักปราชญ์ ผู้คงแก่เรียนที่ไม่เคยล้าหลังทั้งแนวคิดและแนวปฏิบัติ
๓. ท่านอาจารย์ธีระ เป็นนักคิดที่ยิ่งใหญ่ที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ทำให้ช่วยคิดยุทธศาสตร์ยุทธวิธีที่ดี

ทั้งในต่อราชการและประชาชน

๔. ท่านอาจารย์ธีระ เป็นผู้ที่ทรงคุณด้วยพรหมวิหาร ๔ ทั้งความเมตตาคุณ กรุณาธิคุณ มุทิตาคคุณ และอุเบกขาคุณ

๕. ท่านอาจารย์ธีระ เป็นผู้มีจิตอาสาที่จะช่วยเหลือสังคม โดยไม่คิดถึงค่าการตอบแทน

๖. ท่านอาจารย์ธีระ เป็นผู้มีจริยวัตรที่เป็นตัวอย่าง/ต้นแบบของสามีและบิดาที่ดี ทำให้ครอบครัวมีความสุข

ในโอกาสที่ท่านอาจารย์ธีระจะมีอายุ ๘๐ ปี ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย อำนวยพรให้ท่านอาจารย์ธีระ ผู้เป็นที่รักและเคารพของผม และครอบครัว พบแต่สิ่งดีงาม ประสบแต่จตุรพิธพรชัย มีอายุ วรรณะ สุขะ พละ เป็นร่วมโพธิ์ร่มไทรของพวกเราตลอดไป

คำนิยม หนังสือโควิด จิตไม่ว่าง

นพ.พรเทพ ศิริวนารังสรรค์

นายกสมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทย

อดีตอธิบดีกรมควบคุมโรคและกรมอนามัย

อาจารย์หมอธีระ รามสูต ที่รักยิ่งของเราชาวสาธารณสุข

ได้อ่านหนังสือจิตไม่ว่าง : นานาสาระของอาจารย์หมอธีระ รามสูต แล้วยิ่งรักอาจารย์มากยิ่งขึ้น ท่านเป็นต้นแบบของผมในหลายด้านโดยเฉพาะในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ทำให้ท่านมีความรู้ ที่จะประยุกต์ใช้ในการทำงาน ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ต่อมนุษยชาติ และที่ท่านเปรียบความรู้เหมือนน้ำชาในถ้วยที่ต้องหมั่นเติมแล้วเทแบ่งปันให้คนอื่นได้ดื่มกินแล้วเติมต่อแบ่งปันต่อไปเรื่อย ๆ ที่ผมได้นำมาเป็นวิถีดิจิต และเป็นแนวทางปฏิบัติตลอดมา

ในหนังสือเล่มนี้ได้เขียนขึ้นโดยใช้ความรู้จากการศึกษา ทั้งจากหนังสือ จากการดูทีวี วิดีโอ ภาพยนตร์ และเพลง จากประสบการณ์ในชีวิตจริงในวัยต่าง ๆ จากการฝึกหัดปฏิบัติ จากคติพจน์ และปรัชญา จากทุกชาติ ศาสนาและความเชื่อ จากด้านการแพทย์สาธารณสุขและคุณภาพชีวิตจากพิธีในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม จากการเดินทางท่องเที่ยว จากการเป็นครูและอาจารย์ จากการทำงานโรคเรื้อรังและจิตอาสา พระราชา จากสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากประสบการณ์ในชีวิตครอบครัวที่เปี่ยมไปด้วย ความรักและความอบอุ่น

ผู้ที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้นอกจากจะได้ความรู้ ได้แนวคิดในการปฏิบัติที่ไม่ประมาท สามารถสร้างแรงบันดาลใจ สามารถนำไปใช้เป็นเข็มทิศในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่า สามารถสร้างความสำเร็จในชีวิตส่วนตัวและครอบครัวแล้ว ยังได้รับรู้สัมผัสได้ของสุนทรียภาพของงานวรรณศิลป์ที่สมบูรณ์ ชวนติดตามทุกตัวอักษรทุกบรรทัดตั้งแต่ต้นจนจบ และถ้าจะให้เกิดประโยชน์มรรคผลยิ่งขึ้น ขอเชิญชวนทุกท่านอ่านหลาย ๆ รอบ จะเข้าใจลึกซึ้งถึงจุดประสงค์ของการเขียนในทุกบรรทัดทุกตอนและทุกเรื่อง

ขอขอบคุณอาจารย์หมอธีระ รามสูต ที่ให้เกียรติผมได้อ่านและร่วมชื่นชมงานวรรณศิลป์ที่มีคุณค่านี้ และขอพวกเราร่วมมือใจ ในผลงานชิ้นเอกนี้ครับ

หมอธีระที่ผมรู้จัก

นพ.กำจร ดวงแก้ว

ผมมีความยินดีมากที่คุณหมอธีระได้ให้เกียรติผมเขียนบทความที่ระลึกถึงความหลังที่คุณหมอธีระและผมได้เคยร่วมกันบุกเบิกควบคุมโรคเรื้อนในภาคอีสานตอนสมัยต้น ๆ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๐ ที่คุณหมอธีระได้เริ่มเข้ามาปฏิบัติงาน จนถึงกลางปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งเป็นปีที่ผมได้อำลาจากราชการ ถ้าจะเล่าถึงเรื่องนี้ก็จะต้องทบทวนความหลังเกี่ยวกับประวัติการควบคุมโรคเรื้อนแผนใหม่ของประเทศไทยก่อน เพราะคุณหมอธีระได้เจริญเติบโตมาจากสายงานนี้โดยตรง

การควบคุมโรคเรื้อนแผนใหม่นี้มีกรมอนามัยเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบจัดหาเจ้าหน้าที่และสถานที่ WHO ให้ผู้เชี่ยวชาญโรคมาให้คำแนะนำและเป็นพี่ปรึกษา UNICEF ให้เวชภัณฑ์และพาหนะ เริ่มต้นด้วยระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม ๒๕๑๖ นายแพทย์ DHARMENDRA ชาวอินเดีย และนายแพทย์ไพโรจน์ ประเสริฐศราวุธ แห่งกองควบคุมโรคเรื้อน พระประแดง ใช้เวลา ๔ เดือน ทำการสำรวจหาความชุกชุมของโรคเรื้อนทั่วประเทศไทย เดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๘ นายแพทย์ RAMON MIQUEL ชาวสเปนเริ่มปฏิบัติการโครงการนำร่องทดลองควบคุมโรคเรื้อนแบบใหม่เป็นแผนแรกในประเทศไทย ที่จังหวัดขอนแก่นร่วมกับนายแพทย์ชำนาญ วัฒนกุล ต่อมาเปลี่ยนเป็น นายแพทย์ไพโรจน์ ประเสริฐศราวุธ และในกลางปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้เปลี่ยนเป็น นายแพทย์กำจร ดวงแก้ว

กลางปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ผู้บุกเบิกรุ่นใหม่ ประกอบด้วย นายแพทย์สุนทร ทองคง นายแพทย์ธัญญชัย ทักภวิมล และ นายแพทย์ธีระ รามสูต แพทย์ผู้จบใหม่เข้ารับการอบรมปฐมนิเทศที่หน่วยควบคุมโรคเรื้อนขอนแก่น เพื่อรับช่วงขยายงานไปยังจังหวัดอื่น ๆ พ.ศ. ๒๕๐๐ นายแพทย์ธีระ และนายแพทย์ธัญญชัยปฏิบัติงานในหน่วยควบคุมโรคเรื้อน จังหวัดมหาสารคาม กาฬสินธุ์ และร้อยเอ็ด และต่อมา นายแพทย์ธีระได้ขยายงานไปประจำที่หน่วยควบคุมโรคเรื้อน ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ที่จังหวัดอุบลราชธานี ส่วนนายแพทย์สุนทรปฏิบัติงานที่จังหวัดขอนแก่นแทนนายแพทย์กำจร ที่ไปศึกษาต่อที่คณะสาธารณสุขศาสตร์ ระหว่างนี้ นายแพทย์นภดล สุตรสุคนธ์ ได้เคยมาปฏิบัติงานอยู่ระยะหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๐๕ แพทย์หญิงกาญจนา อุทัยกาญจน์ ปฏิบัติงานที่จังหวัดขอนแก่น นายแพทย์สำรวย คุณประเสริฐ ปฏิบัติงานที่จังหวัดอุบลราชธานี และนายแพทย์ถุณพงษ์ รัชมีประภา ปฏิบัติงานที่จังหวัดอุดรธานี ร่วมกับ นายแพทย์ H.A.Reed ชาวอังกฤษ

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ นี้ ส่วนทางนายแพทย์ธีระ รามสูต ได้เป็นผู้บุกเบิกไปควบคุมโรคเรื้อนในภาคเหนือโดยได้ตั้งสำนักงานอยู่ที่จังหวัดลำปาง ร่วมกับ DR. J.A. CAP ชาวเบลเยียม **นายแพทย์ K.S. SEAL** ชาวอังกฤษ ได้มาปฏิบัติงานเมื่อต้นปี ๒๕๐๘ แทนนายแพทย์ RAMON MIQUEL ที่หมดวาระการปฏิบัติงานในปลายปี พ.ศ. ๒๕๐๗ หลังจากนั้นการควบคุมโรคเรื้อนก็ได้ขยายงานออกไปเรื่อย ๆ จนครอบคลุมทั่วประเทศ ดังที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้

การปฏิบัติงานในระยะบุกเบิกในระยะแรก ๆ นั้น เป็นการปฏิบัติภารกิจทางรุกให้เจ้าหน้าที่เดินทางเข้าไปสำรวจหาผู้ป่วยถึงบ้านผู้ป่วยเอง แล้วจัดตั้งหน่วยจ่ายยาในท้องที่ต่าง ๆ โดยให้ผู้ป่วยมารับยาเป็นประจำทุก ๆ ๒ สัปดาห์ **การปฏิบัติงานต้องประสบกับความยากลำบากนานาประการ** ไม่ว่าตัวผู้ป่วยโรคเรื้อนเองเป็นโรคที่ **น่ารังเกียจ** ถนนหนทางทุรกันดาร ต้องลุยน้ำลุยโคลนในหน้าฝน อาหารการกินก็ไม่ใช่เวลา ที่อยู่ที่พักอาศัยก็ไม่สะดวกสบาย การเงินก็ไม่ค่อยพอใช้จ่าย แม้จะมีค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พักค่าเดินทางมาชดเชยแล้วก็ตาม เพราะนายแพทย์ที่ออกไปท้องที่ เป็นหัวหน้าทีมต้องรับผิดชอบค่ากินอาหารในท้องที่อยู่แล้วตามธรรมเนียมของไทยเรา รายได้พิเศษก็ไม่มี เพราะไม่มีเวลา来做คลินิกส่วนตัวได้ **ปัญหาทางครอบครัวก็ลำบากต้องแยกกันอยู่เป็น** กังวลใจด้วยกันทั้งสองฝ่าย ผู้เชี่ยวชาญโรคเรื้อนองค์การอนามัยโลกบางคนใจร้อน นิสัยตรงไปตรงมาไม่อะลุ่มอล่วยเลย ไม่เข้าใจนิสัยและธรรมเนียมของคนไทย ทำให้เกิดการกระทบกระทั่งกันบางครั้ง นายแพทย์บางคนมีวิสัยอาวุโสสุขภาพร่างกายไม่เหมาะสมกับงานท้องที่ **เจ้าหน้าที่บางคนมีปัญหาเพราะถูกเจ้านายฝ่ายหนึ่งเพ่งเล็งว่าเป็นคนของอีกฝ่ายหนึ่งที่ไม่ถูกกัน เลยไม่เจริญก้าวหน้าในทางเลื่อนขั้นตำแหน่งเท่าที่ควร** บางคนปฏิบัติงานอยู่ท้องที่นาน ๆ ต้องเดินทางเป็นประจำหลาย ๆ ปี เกิดอาการเหน็ดเหนื่อยมีความ **เครียดวิตกกังวล** ลุก ๆ ก็โตขึ้นทุกวัน จะต้องได้รับการศึกษาที่ดีซึ่งต้องใช้เงินมากขึ้นเป็นของธรรมดา มองเห็นเพื่อนรุ่นเดียวกันจบพร้อมกันเข้าทำงานเป็นแพทย์ประจำโรงพยาบาล เปิดคลินิกส่วนตัวมี **ฐานะความเป็นอยู่ต่างกันลิบลับเหมือนฟ้ากับดิน** ฯลฯ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้แพทย์รุ่นบุกเบิกทั้งหมดยอมเจอกันทุกคนไม่มากก็น้อย **บางคนก็ทนได้** บางคนก็หมดกำลังใจที่จะทำงานนี้ต่อไป ต่างก็หาทางวิ่งเต้นขยับขยายโยกย้ายเปลี่ยนไปหางานที่สบายและดีกว่า บางคนมีเส้นสายดีก็ทำสำเร็จ บางคนไม่มีก็หาทางลาออกจากราชการไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ออกลาจากวงการโรคเรื้อนไปเลย คงเหลือแต่ **บางคนที่เป็นสุดยอดแห่งความทรหดอดทน** ผู้ที่สามารถปรับตัวได้กับทุก ๆ ฝ่าย ทุก ๆ สถานการณ์สิ่งแวดล้อม สามารถประสานประโยชน์เข้าได้กับทุก ๆ คน จนสามารถเดินทางถึงดวงดาวได้ อันดับหนึ่งของท่านเหล่านี้ คือ **ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต** ท่านได้ประสบความสำเร็จในการควบคุมโรคเรื้อนในประเทศไทย จนองค์การ WHO ยอมรับและแต่งตั้งให้เป็น

ผู้เชี่ยวชาญโรคเรื้อน มูลนิธิซาซากาวาแห่งประเทศไทยอุปถัมภ์ให้เป็นที่ปรึกษา และมอบตีพิมพ์วิจัยเฉลิมพระเกียรติ ซาซากาวาอุทิศ ราคา ๘๓ ล้านบาท ให้เป็นที่ทำงานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโรคเรื้อนต่อไปหลังจากท่านเกษียณอายุราชการนอกเหนือจากความสามารถทางโรคเรื้อนท่านได้แสดงความสามารถข้ามไปเป็น **อธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข** หากท่านไม่เกษียณอายุราชการเสียก่อนคิดว่าท่านคงจะได้เป็น ปลัดกระทรวงอย่างแน่นอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ **ปริญญาแพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์** มหาวิทยาลัยมหิดลให้ตำแหน่ง **ศาสตราจารย์พิเศษ** ท่านได้รับพระราชทาน **เข็มศิลปวิทยาและเหรียญดุษฎีมาลา (สาขาแพทยศาสตร์)** ได้รับรางวัลกิตติคุณสัมพันธ์ “สังข์เงิน” สาขาส่งเสริมสวัสดิภาพสังคม และเป็นหนึ่งในสองคนจากประเทศไทย อีกคนหนึ่ง คือ **คุณเสรี หวังในธรรม** (ศิลปินแห่งชาติ) ที่ได้รับรางวัลในฐานะ **ผู้ประสบความสำเร็จอย่างดีเยี่ยมในวิชาชีพ** จากสมาคมอาเซียน ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ เกียรติอันสูงสุดในด้านวิชาการ คือ ท่านได้รับเชิญร่วมเขียนตำราแพทย์ในต่างประเทศร่วมกับผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ ใน **ตำรา DERMAL PATHLOGY**

การเริ่มเข้าสู่การทำงานโรคเรื้อนของ นพ.ธีระ เท่าที่จำได้ ประมาณกลางปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ที่กรมอนามัย ท่านอธิบดีนายแพทย์สวัสดิ์ แดงสว่าง ได้บอกผมว่า “หมอกำจร โครงการโรคเรื้อนระยะสองปีที่จะขยายไป จังหวัดมหาสารคาม กาฬสินธุ์ และร้อยเอ็ด นั้น ผมได้หาหมอที่จบใหม่ได้แล้ว ๓ คน แต่เจ้าตัวยังแบ่งรับแบ่งสู้ อยู่ ผมได้สอนเขาว่าไม่ควรปฏิเสธ นำที่จะลองไปสัมผัสผู้งานดูสักพักหนึ่งก่อน เอาไว้ไม่ไหวจริง ๆ แล้วจึงค่อยย้ายไปที่อื่น เขาก็ยินดีรับฟังอยู่ ขอให้หมอช่วยเป็นกำลังใจให้เขาด้วย” ปรากฏว่าคุณหมอทั้งสามนั้นก็คือ **คุณหมอสุนทร ทองคง คุณหมอรณัญชัย ทัทภวิมล และคุณหมอธีระ रामสูต** นั่นเอง คุณหมอสุนทรนั้นผมรู้จักและคุ้นเคยกันมาก่อนที่ศิริราช รวมทั้งคุณหมอรณัญชัยก็เคยเห็นหน้ากันอยู่ ส่วนคุณหมอธีระนั้นจบแพทย์จากจุฬาฯ แพทย์จบใหม่ทั้งสามคนนี้ได้บุกเบิกขยายงานโครงการควบคุมโรคเรื้อนระยะแรกอยู่ ๒ ปี นพ.สุนทร และ นพ.รณัญชัย ก็แยกย้ายไปทำงานด้านสาธารณสุขจนเติบโตเป็นนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด คงเหลือแต่นายแพทย์ธีระ คงบุกบั่นทำงานโรคเรื้อนต่อไปจนสำเร็จและก้าวหน้าเป็นอธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อและรองปลัดกระทรวงเกียรติประวัติและรางวัลเกียรติยศเหล่านี้ ยืนยันได้ว่าคตินิยมของคุณหมอที่ว่า “**ค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน**” และ “**ธรรมย่อมคุ้มครองผู้ประพฤติธรรม**” ที่คุณหมอปฎิบัติอยู่เสมอ นั้นเป็นความจริง และส่งผลให้คุณหมอเด่นกว่าใคร ๆ ทั้งหมด

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ที่แพทย์ทั้งสามเริ่มเข้ามาทำงานโรคเรื้อนหน่วยควบคุมโรคเรื้อนขอนแก่น ซึ่งอาศัยอยู่ในสถานพยาบาลศรีฐาน (โรงพยาบาลโรคเรื้อน) อยู่ห่างตัวเมืองขอนแก่น ๕ กิโลเมตร ซึ่งเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยขอนแก่นเดี๋ยวนี้ (ด้านถนนขอนแก่น-ชุมแพ) ก็ได้มีโอกาสต้อนรับสามทหารเสือ นายแพทย์ทั้งสามเข้าอบรมปฐมนิเทศการควบคุมโรคเรื้อนแผนใหม่จากนายแพทย์ RAMON MIQUEL ส่วนผมได้แค่เป็นที่เลี้ยงและคอยเป็นล่ามให้บางครั้ง เพราะทั้งสามคนนี้ยังไม่ค่อยชินกับคำพูดภาษาอังกฤษสำเนียงสเปนุ เข้าวันหนึ่ง DR. MIQUEL ได้มอบหนังสือ**คู่มือโรคเรื้อน (HANDBOOK OF LEPROSY CONTROL)** ที่เขาแต่งขึ้นเองสำหรับสอนพนักงานควบคุมโรคเรื้อน และผมได้แปลเป็นภาษาไทยไว้เล่มเล็ก ๆ ๓ เล่ม ให้แก่คุณหมอทั้งสาม และบอกผมว่าช่วยสอนให้ด้วย ผมเห็นว่าหนังสือมีอยู่ ๘ หน้า ๆ ละ ๘ บรรทัด สั้นนิดเดียว ก็เลยให้ทั้งสามคนมานั่งหน้าโต๊ะทำงานของผม ซึ่งอยู่เคียงกับโต๊ะทำงานของ DR. MIQUEL แล้ว ผลัดกันอ่านออกเสียงทีละตอนจากหนังสือเล่มนั้นเพราะเป็นสรุปย่อวิชาควบคุมโรคเรื้อนที่ควรทราบตามแนวทางของ WHO การสอนแบบนี้เป็นที่ถูกใจของ DR. MIQUEL และคงเป็นที่ประทับใจของคุณหมอธีระมาก เพราะคุณหมอได้กล่าวถึงและเขียนถึงเรื่องนี้อยู่บ่อย ๆ

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ คุณหมอได้มอบ**ตำราโรคเรื้อนภาษาไทย**ที่คุณหมอแต่งเอง ๑ เล่ม ให้กับผมหนา ๔๗๙ หน้า มีภาพประกอบพร้อมมูล เป็นตำราที่ดีที่สุดในประเทศไทย และที่สำคัญที่สุดคุณหมอธีระได้เขียนไว้ในหน้าแรกว่า **“ขอมอบให้คุณหมอกำจร ดวงแก้ว อาจารย์คนแรกผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้โรคเรื้อนเป็นคนแรกแก่ผมในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ จนสามารถก้าวหน้าเติบโตใหญ่ และมีโอกาสพัฒนาวิชาการโรคเรื้อน และงานโรคเรื้อนด้านต่าง ๆ ให้เจริญก้าวหน้าเป็นผลสำเร็จด้วยดี ยี่ ธีระ รามสูต ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๖”** ซึ่งทำให้ผมปลาบปลื้ม ภาคภูมิใจ และดีใจเป็นที่สุดจนลืมเขียนจดหมายตอบรับ และขอบคุณมาถึง ๔ ปี ผมจึงขอตอบรับและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมากด้วยในตอนนี้ด้วย ถึงอย่างไรก็ตามผมก็ขอออกตัวไว้ก่อนว่าผมเป็นแค่ครูบ้านนอกตัวเล็ก ๆ ที่เล่าเรื่องโรคเรื้อนชั้นอนุบาลให้คุณหมอฟังเท่านั้นเอง นอกนั้นเป็นความคิดของอาจารย์คนอื่น ๆ ทั้งในและนอกประเทศ ที่แน่นอนที่สุดเป็นความสามารถของคุณหมอธีระเองที่ได้ศึกษา อยากรู้อยากเห็นค้นคว้าทดลองจดจำและบันทึกไว้อันเป็นลักษณะนิสัยของคุณหมอประกอบกับได้รับแรงสนับสนุนช่วยเหลือได้กำลังใจจากศรีภรรยา **ศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์ทิพย์ รามสูต** (ทูนกุล) ผู้มาเรียนที่คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษาเดียวกันกับที่ผมเรียน ส.ม. และได้พบคุณหมอธีระผู้มาเรียนที่นี่ในปีต่อไป ต่อมาจึงได้แต่งงานกับคุณหมอธีระ ผู้ย้ายไปปฏิบัติงานที่หน่วยควบคุมโรคเรื้อนภาคเหนือที่ลำปาง เธอมีฝีมือในการ

ประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง และใฝ่ใจการศึกษามากจนได้ทุนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปศึกษาปริญญาตรีที่สหรัฐ ปริญญาโทที่อิสราเอล และในที่สุดได้ปริญญาเอกที่สหรัฐอเมริกา

อีกแขนงหนึ่งที่ผมได้มีโอกาสถ่ายทอดความรู้ให้กับสามทหารเสือ คือ **การขับรถ การบังคับ และการบำรุงรักษารถจี๊ป** ยานพาหนะที่ UNICEF ได้มอบให้ใช้ในการบุกเบิกท้องที่ทุรกันดาร เพราะสภาพถนนในภาคอีสาน ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ทางหลวงส่วนใหญ่ยังไม่ได้ลาดยาง **มีลักษณะขรุขระเป็นลูกระนาด สะพานก็เป็นสะพานไม้แคบ ๆ เวลาวิ่งผ่านไปมาฝุ่นตลบ มองไม่เห็นทางเลย หากเกิดการประมาทหรือผิดพลาดขึ้นมา อาจถึงพิการหรือเสียชีวิตได้** ที่ผมกล้าสอนก็เพราะตัวผมเองได้รับการสอนจากคุณหมอไพโรจน์ ประเสริฐศราวุธ มาก่อน ประกอบกับได้ศึกษาในสมุดคู่มือประจำรถภาษาอังกฤษที่ติดมากับรถ และจากประสบการณ์ของตัวเอง **ทั้งนี้คุณหมอไพโรจน์เคยบอกผมว่าควรให้คุณหมอด้วยกันสอนกันเองเพื่อประโยชน์ในการปกครองบังคับบัญชาต่อไป**

การปฏิบัติงานบุกเบิกควบคุมโรคเรื้อนของคุณหมอธีระ รามสูต ในภาคอีสาน ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ – ๒๕๐๓ เป็นอย่างไรนั้น คุณหมอได้เล่าไว้อย่างละเอียดลออในหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ นายแพทย์ธีระวิมล พ.บ., ส.ม., D.P.H. (ENGLAND) (ชื่อเล่นว่า “แมว”) เมื่อ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๑๔ ได้เขียนไว้กินใจซาบซึ้งดีมาก ผมจึงขออนุญาตคุณหมอในที่นี้ ขอคัดลอกบางตอนมาฉายซ้ำอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้เห็นถึงความตั้งใจจริง มานะ อดทน ปราถณาดีของคุณหมอมที่มีต่อคนไข้และการควบคุมโรคเรื้อน ตลอดจนการที่คุณหมอเป็นนักเขียนที่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกต่าง ๆ ไปยังผู้อ่านได้เป็นอย่างดี ผมจึงขอขอบคุณคุณหมอธีระไว้ในที่นี้ด้วย...

“ชีวิตในวัยเริ่มรับราชการที่ภาคอีสานสมัย พ.ศ. ๒๕๐๐ นั้น ทรมานและเสี่ยงชีวิตอย่างหนักเพราะเราทำงานหนักต็มหนัก เราต้องการสร้างสปิริตการเริ่มบุกเบิกงานในท้องที่ให้เป็นอย่างแก่กล้ากึ่งหนึ่ง คือ พนักงานโรคเรื้อน พนักงานอนามัย ซึ่งต่างก็เพิ่งเข้ารับราชการใหม่ ๆ ทั้งสิ้น เราไม่มีประสบการณ์ด้วยกัน ทุกคนเพราะใหม่ทั้งคนและใหม่ทั้งงาน ใหม่ทั้งท้องที่ **เรามีแต่ความตั้งใจ ความมุมานะที่จะสร้างชื่อเสียง เกียรติคุณของหน่วยควบคุมโรคเรื้อนของเราให้เป็นที่เชื่อถือเลื่อมใสศรัทธาของประชาชน เพราะถ้าเราทำสำเร็จ การขยายงานไปยังจังหวัดอื่น ๆ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคอื่น ๆ ก็คงจะทำได้สะดวกราบรื่น แต่ถ้าเราทำงานล้มเหลว อนาคตของงานและของเราเองก็อาจล้มเหลวไปด้วย** เพราะโครงการควบคุมโรคเรื้อนนี้ได้รับการช่วยเหลือจากองค์การอนามัยโลก และองค์การยูนิเซฟ อย่างใกล้ชิด ได้รับการดูแลควบคุมอย่างละเอียด ถึงกับตัวผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาโรคเรื้อนสมัยบุกเบิกนั้นคือ นายแพทย์รามอน มิเคเวล ไปกินนอนอยู่กับ

เราในท้องที่ บางขณะโรงแรมไม่มีห้องพัก ดร.มิเคลล ลูกชายเศรษฐีสเปน ยังอุตส่าห์มาบุกงานโรคเรื้อนอย่างนี้ได้ ถ้าหมอไทยอย่างเรา ๓ คน จะไม่พิตไปด้วยก็ขายหน้าเขา เราทั้ง ๓ หมอจบใหม่จึงบุกงานกันอย่างหนักในชีวิต

เรา ๓ คน คือ แมว ข้าพเจ้า และหมอสุนทร ทองคง (ไอ้เห่ง) ถูกกรมอนามัยสมัยนั้นมีท่านอธิบดี นายแพทย์สวัสดิ์ แดงสว่าง ส่งมาเริ่มงานขยายโครงการควบคุมโรคเรื้อนครั้งแรกอย่างกะทันหัน “โรคเรื้อน” จึงเริ่มเข้าแทรกซึมในร่างกาย จิตใจของเรานับตั้งแต่นั้นมา โดยเรายังพูดเล่น ๆ กันอยู่เสมอว่า **“...แล้วแต่ดวงไว้วัย ถ้าใครเป็นโรคเรื้อนก็ส่งเสียกันที่นิคมโรคเรื้อนบ้างก็แล้วกัน...”**

เราโชคดีที่ก่อนที่จะเริ่มรับงานโรคเรื้อน ได้รับการปฐมนิเทศงานสามด้วยประสบการณ์ครั้งแรกที่อบอุ่นใจ ท่านรองปลัดกระทรวงสาธารณสุขปัจจุบัน คือ **นายแพทย์สมบุรณ์ วัชรวิทย์** ผู้เป็นผู้อำนวยการโครงการควบคุมคุดทะราดสมัยนั้นได้กรุณาพาเราร่วมไปตระเวนภาคอีสาน ระหว่างการออกตรวจราชการของท่านอธิบดีนายแพทย์สวัสดิ์ แดงสว่าง ยังจำได้บรรยากาศเก่า ๆ เมื่อยามหนึ่งท่านอธิบดีนั่งรถไปบนถนนลูกรัง มีแต่ฝุ่นแดง ๆ ต้องปิดผ้าใบรถหมด อากาศแสนจะร้อนอบอ้าว ท่านอธิบดีทำจมูกพุดพิด และรำพึงว่า “...เอถ้ารถจะผ่านหมาเนาอะหมอ...” แล้วก็ใช้ผ้าเช็ดหน้าอุดจมูก... ข้าพเจ้าและแมวพลอยอุดจมูกไปด้วยแต่ไอ้เห่งหรือหมอสุนทร ทองคง คนเดียวไม่อุดจมูก แต่ตีหน้าปุ่เปลี่ยนแปลงแบบเป่เป่ของมันเป็นและแอบมากระซิบบอกข้าพเจ้าว่า “...หมาเนาอยู่ที่ไหน...” ท่านอธิบดีชานนามพวกเราแก่ ดร.มิเคลลว่า “สามทหารเสือหรือ The Three Musketeers...” โดยทุกคนเป็นพระเอกและฮีโร่บุกเบิกการขยายงานโรคเรื้อนครั้งแรกเรายังจำได้เมื่อถูกส่งไปรับการอบรมปฐมนิเทศที่หน่วยควบคุมโรคเรื้อนขอนแก่น ซึ่งเป็นจังหวัดที่เริ่มบุกเบิกโครงการนำร่อง (Pilot Project) มีคุณหมอกำจร ดวงแก้ว เป็นหัวหน้าหน่วยฯ (ปัจจุบันลาออกจากราชการเป็นแพทย์เชลยศักดิ์ที่คลินิกหมอกำจร ดวงแก้ว) หมอกำจรเป็นครูสอนวิชาโรคเรื้อนและการขับรถจี๊ปให้เรา ภาคเข้าการอบรมชั่วโมงแรกที่เราเข้ารายงานตัว หมอกำจรให้หน้าโตะทำงานแล้วยื่นหนังสือคู่มือโรคเรื้อน (Handbook of Leprosy) แต่งโดยนายแพทย์มิเคลลผู้เชี่ยวชาญชาวสเปนที่ปรึกษาโรคเรื้อน อายุ ๒๘ ปี มีความยาวทั้งหมด ๘ หน้า ๆ ละราว ๘ บรรทัด หมอกำจรเริ่มการอบรมปฐมนิเทศ “...สุนทรอ่านหน้าแรกโรคเรื้อน คือ อะไรติดต่อย่างไร...” “...ธัญญ์อ่านต่อไป ....อาการมีอะไรบ้าง...” “...ธีระอ่านต่อไป...รักษาควบคุมอย่างไร...” “...เอ้า จบแล้วใครสงสัยไหม? ...ถ้าไม่มีไปคุดคนไข้และวิธีตรวจเช็กัน...” จบภาคเช้า ภาคบ่ายหมอกำจรสอนการขับรถจี๊ปต่อ ว่าออกอย่างไร เข้าเกียร์อย่างไร... เราฝึกประจำวันเช่นนี้ราว ๒ สัปดาห์จนเจนจบ... ปรากฏว่าแมวขับรถชนประตูสถานพยาบาลศรีฐานไปเล็กน้อย ข้าพเจ้าและเห่งมิได้รู้เลยว่าสิ่งนี้อาจเป็นกลางสังหารณ์

ว่าแมวจะประสบอุบัติเหตุถึงแก่ชีวิตด้วยรถยนต์ เพราะตลอด ๒ ปีที่เราบุกงานโรคเรื้อนที่มหาสารคาม กาศสินธุ์ ร้อยเอ็ด เราขับรถเองส่วนมาก เพราะกำลังมือใหม่ด้วยกัน เรายังจำได้ถึงถนนลูกรัง หลุมลึกสะพานไม้กระดานปู ๒ แผ่น เมื่อจะขับขึ้นสะพานทุกครั้งจะต้องเร่งความเร็วให้สูงเกิน ๖๐ กม.ต่อชั่วโมง เพื่อมิให้รถส่ายและต้องให้ขับเล็งให้ล้อ ๒ ข้างค่อมบนแผ่นไม้ทอดเป็นสะพานพอดี มิฉะนั้นเราอาจตกสะพานคว่ำตายได้เสมอ และการขับรถบนถนนลูกรังคลื่นลึก ๆ เราต้องเร่งความเร็วสม่ำเสมอ ๘๐ กม.ต่อชั่วโมง ส่วนมากเพื่อมิให้รถส่าย แต่เราก็โชคดีที่ไม่เคยประสบอุบัติเหตุเลย เมื่อพบกับคุณปองในงานเลี้ยงเพลศพแมว เรายังปรารภกันว่าคุณเกิดแมวและข้าพเจ้าเคยขับรถเสี่ยงอันตรายที่อีสานมายิ่งกว่านี้ยังไม่เป็นไรมาเป็นบนถนนดี ๆ อย่างส่ายปากท่อนี่ซึ่งแมวก็น่าได้ขับเอง ถ้าแมวขับเองก็คงไม่พบจุดจบอย่างนี้ เพราะแมวขับรถได้ดี สุขุม และเชื่อมือได้ตลอดมา

ที่ขอนแก่นเราพักที่โรงพยาบาลขอนแก่น โดยได้รับความกรุณาจากท่านผู้อำนวยการนายแพทย์**จำลองการดี** ปัจจุบันเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลสงฆ์ และมีหมอเพื่อน ๆ กันอยู่ที่โรงพยาบาล คือ **คุณหมอนภดลทองโสภิตย์** ผู้ให้เรากินนอนอยู่ด้วย และพาเราบุกเบิกขอนแก่นกันอย่างโชคโชน เพราะกำจรผู้สมัยนั้นเพิ่งแต่งงานกับคุณแหวดตาใหม่ ๆ เลยหมดโอกาสที่จะร่วมบุกเบิกกับพวกเรานั้น เรายังประทับใจไม่เคยลืมในความเมตตาและอบอุ่นจากอาจารย์หมอจำลอง และแพทย์รุ่นพี่ที่ขอนแก่นในการออกหัวเมืองครั้งแรกของเราครั้งนี้

เมื่อจบการอบรมแบบฉบับหมอกำจร และ ดร.มิควอล ที่ไม่ซ้ำแบบใครที่ขอนแก่นแล้ว เราก็ถูกปล่อยออกสู่ศึกโรคเรื้อน โดยหนึ่งได้ขอยู่ขอนแก่นแทนที่หมอกำจร ผู้ไปเรียนต่อที่คณะสาธารณสุขศาสตร์ ข้าพเจ้าและแมวไปอยู่ที่มหาสารคามและทำงานโรคเรื้อนดูแล ๓ จังหวัด คือ มหาสารคาม กาศสินธุ์ ร้อยเอ็ด ต่อไป เรายังสนุกสนานและพบปะกันอยู่เสมอ บางครั้งมีวิทยุตำรวจเรียกเราไปขอนแก่นด่วนมากจนตกใจก็มีบ่อย ๆ

ที่มหาสารคามเราโชคดีที่ **คุณปิยะ ปิยะศิลป์** สारวัตรสุขาภิบาลตรี หัวหน้าควบคุมโรคเรื้อนแขวงมหาสารคาม ปัจจุบันผู้สมัยนั้นเป็นสารวัตรสุขาภิบาลตรีจบไปจากคณะสาธารณสุขศาสตร์ใหม่ ๆ ได้เป็นผู้ช่วยเหลือข้าพเจ้าและแมวอย่างมาก เพราะคุณปิยะ ปิยะศิลป์ เป็นชาวมหาสารคาม การบุกเบิกสำรวจค้นหาผู้ป่วยโรคเรื้อนตามหมู่บ้านต่าง ๆ ทุกแห่งใน ๓ จังหวัดดังกล่าวจึงสะดวกเรียบร้อย ปลอดภัยและเรายังมีลูกน้องเป็นสารวัตรสุขาภิบาลตรีจบจากคณะสาธารณสุขศาสตร์ใหม่อีก ๒ คน คือ **คุณทองอินทร์ ผ่องใส และคุณประเสริฐ ทองถม** ปัจจุบันท่านแรกเป็นหัวหน้าหน่วยควบคุมโรคเรื้อนแขวงอุบลฯ ผู้ได้ช่วยเหลือเราทั้งสองมากเช่นกัน เรา ๖ ชีวิต หนุ่มไม่โสด และ ๑ ชีวิตที่ไม่โสด คือ คุณปิยะ ใช้ชีวิตนอกกรั้วมหาวิทยาลัยครั้งแรก

คือ มหาวิทยาลัยชีวิต และราชการไทย บุกเบิกงานกันเต็มที่ เรากินนอนเที่ยวด้วยกัน ลำบากด้วยกัน เมียดูด้วยกัน เห็นอกเห็นใจกลมเกลียวกัน นับว่าเป็นการเริ่มต้นสมัยบุกเบิกที่เราพร้อมกันสร้างสปิริตงานท้องที่ (Field Spirit) ไว้ได้ดีมาก เป็นสิ่งประทับใจลูกน้องทุกคน ตลอดจนประชาชนในหมู่บ้านที่เราเข้าสำรวจหมู่บ้านใดที่มสำรวจซึ่งมีนายแพทย์ไปด้วย จึงเป็นเสมือนนักบุญของชาวบ้าน เพราะสมัยนั้นหมู่บ้านยังไม่พัฒนาและยังไม่มีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่เข้าไปในท้องถื่นกันดารมากบ่อยนัก แมวและข้าพเจ้ายังคงอึดใจประทับใจในความรู้สึกชื่นชมยินดีและซาบซึ้งตลอดมาในความร่วมมือของประชาชนชนบท ต่อการเข้าไปตรวจรักษาโรคของเราระหว่างการออกสำรวจโรคเรื้อน ถ้าผลบุญแห่งกรรมดีเหล่านี้มีจริง ข้าพเจ้าขอให้บันดาลให้แมวเพื่อนรักไปสู่สุคติในสรวงสวรรค์ด้วยเทอญ และคุ้มครองให้คุณป่องและลูก ๆ ปลอดภัยและเจริญก้าวหน้าในชีวิตต่อไป

ที่มหาสารคามแมวได้พบรักครั้งแรก และแต่งงานกับคุณป่อง คุณประเสริฐ ทองถม ก็เช่นกันแต่งงานกับคุณวันทนี เป็นการ Integration งานโรคเรื้อนเข้าสู่โรงพยาบาลประจำจังหวัดครั้งแรกในโลกนี้ทางอ้อม... เพราะทั้งคุณป่องและคุณวันทนีเป็นพยาบาลประจำโรงพยาบาลมหาสารคามทั้งคู่ และต่อมาคุณหมอลุติลยวณิช อนามัยจังหวัดนครศรีธรรมราชคนปัจจุบัน เมื่อครั้งไปรักษาการณ์นายแพทย์อนามัย จังหวัดมหาสารคามก็พบรักครั้งแรก และแต่งงานที่มหาสารคามเช่นกัน

หลังจากทำงานและอยู่ที่มหาสารคามราว ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๐๓ เราก็แยกย้ายจากกัน ข้าพเจ้าไปศึกษาต่อคณะสาธารณสุขฯ ไปอบรมโรคเรื้อนต่างประเทศ แล้วโยกย้ายไปตามจังหวัดต่าง ๆ ในภาคอีสาน และภาคเหนือที่มีการขยายงานโรคเรื้อนออกไปเรื่อย ๆ รวมทั้งไปศึกษาต่อต่างประเทศ แมวศึกษาต่อที่คณะสาธารณสุขฯ หลังข้าพเจ้า ๑ ปี แล้วย้ายหนีจากโรคเรื้อนได้สำเร็จร่วมกับเหม่ง (หมอสุนทร ทองคง) เข้าสู่กองสุขภาพไปรับราชการตามที่ทำการอนามัยจังหวัดต่าง ๆ ตามวิถีทางราชการ และต่างก็มีครอบครัวกันไปทุกคน สามทหารเสือจึงแยกกันนับแต่นั้นมา แต่เราก็ตัดต่อทราบข่าวคราวกันเสมอแม้จะไม่มีโอกาสกินนอนเที่ยวและเม้าด้วยกันอย่างเดิม

สุดท้ายนี้ ในวาระดิถีที่คุณหมอธีระ งามสุต จะมีอายุครบ ๖๖ ปี ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๐ ผมขอ
 ถีโอกาสนี้ขออวยพรและขอน้อมจิตอาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่คุณหมอเคารพ
 สักการะ โปรดดลบันดาลให้คุณหมอธีระ และครอบครัวจงประสบแต่ความสุขกุศลสวัสดิมงคล สมบูรณ์สมบัติ
 พิชฌิม์โรคภัย อายุยืนยาวเกียรติยศยืนนาน ขอสรรพอุปถัมภ์วันตราจางแห่งเห นีรทุกข์ นีรโศก นีรโรค ศัตรู
 ภายนอกจงห่างไกล ศัตรูภายในจงพ่ายแพ้ สิ่งใดต้องประสงค์ ขอให้ได้สมปรารถนาทุกประการ

ขอจงเจริญ สุข สวัสดิ์

จากนายแพทย์กำจร ดวงแก้ว พ.บ., ส.ม., D.T.P.H. (LONDON). D.T.M. & H. (LIVERPOOL). อ.ว.
 (เวชปฏิบัติทั่วไป), F.R.C.P. (T.) อดีตนายแพทย์ตรี – โท – เอก สถานพยาบาลศรีฐาน, สถานพยาบาลโนน
 สมบูรณ์ขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๓๙ – ๒๕๑๒ เคยปฏิบัติหน้าที่แพทย์ประจำหน่วยควบคุมโรคเรื้อนขอนแก่น,
 หัวหน้าหน่วยควบคุมโรคเรื้อน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือขอนแก่น, รักษาราชการแทนนายแพทย์อนามัย
 จังหวัดเอก จังหวัดเลย และช่วยราชการหน่วยควบคุมโรคเรื้อนมหาสารคาม

หมอธีระที่ผมรู้จัก

นพ.จรรยา ปิระยะวราภรณ์

ผู้เชี่ยวชาญพิเศษทางเวชกรรมป้องกัน

อดีตผู้อำนวยการกองโรคเรื้อน

กรมควบคุมโรคติดต่อ

ผมได้รับคำขอให้เขียนบทความสั้น ๆ เกี่ยวกับความหลังเก่า ๆ ที่เคยทำงานร่วมกันกับ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ธีระ รามสูต อดีตผู้บังคับบัญชาและในฐานะผู้คุ้นเคยเพื่อลงพิมพ์ในหนังสืออายุ ๖๖ ปีของท่าน (น่าจะลงพิมพ์ในวาระอายุครบ ๑๐๐ ปีมากกว่าเกรงว่าผู้ที่คุ้นเคยจะหายหน้าหายตากันไปหมดก่อนท่านจะมีอายุถึง ๑๐๐ ปี) ท่านก็ไม่ได้ระบุในจดหมายว่า ต้องการเป็นบทความประเภทใด จำได้ว่าเดือนที่แล้วเราไปรับประทานอาหารกลางวันด้วยกัน ท่านบอกว่า อยากได้บทความที่หมอเคยเขียนแบ่งงานควบคุมโรคเรื้อนเป็นยุคสมัยต่าง ๆ ผมกลับไปค้นดูก็รู้สึกว้าว บทความดังกล่าวเขียนไว้นานแล้วซึ่งก็มีคนนำไปพิมพ์หลายครั้งแล้ว อ่านใหม่อีกทีก็ไม่เห็นจะเกี่ยวกับอายุ ๖๖ ปี ของท่าน วันต่อ ๆ มากลับมาคิดใหม่ว่า เหตุการณ์ในสังคม ทุกวันนี้ก็วุ่นวาย เครียดกันไปหมดทั้งเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง การปกครองรวมทั้งการแต่งตั้งโยกย้ายประจำปี มีทั้งอิฎฐารมณและอนิฎฐารมณ ใครจะเครียดใครจะกังวลวุ่นวายก็ช่าง ผมสังเกตว่าอาจารย์ธีระท่านไม่ได้เครียด ผมก็ขอภาวนาให้อายุครบ ๖๖ ปีของหมอธีระ และช่วงอายุชั้ยต่อ ๆ ไปอีก ๓๔ ปี อย่าได้มีความเครียด อย่าได้มีความโกรธ อย่าได้มีความกังวลตลอดไปก็แล้วกัน จุดอ่อนของผู้เคยบริหารที่พบบ่อย คือ มักเคลิ้มไปกับความสำเร็จและประสบการณ์ในอดีตซึ่งเคยมีการวางแผน เตรียมการที่ดีเมื่อตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ ทั้งหน้าที่การทำงานและครอบครัวอีกส่วนหนึ่งที่มีมักจะลืมนึกถึงและไม่ได้เตรียมการไว้ คือ สภาพของชีวิตหลังการตายที่เป็นสังขาร คนที่สมัยใหม่หน่อยหรือแก่วิทยาศาสตร์ หรือพวกที่ไม่คิดมากกับชีวิตก็ไม่ค่อยได้สนใจจริงจังกับคำถามนี้มากนัก อย่างไรก็ตามในส่วนที่หลายคนมักจะลืมนึกถึงดังกล่าว ผมได้ติดตามและสังเกตว่า อาจารย์ธีระ ได้เตรียมการไว้แล้วจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม **พบว่าส่วนที่ช่วยได้มากคือความเป็นกัลยาณชนของท่าน ทำให้มีเพื่อนมาก ทำให้เกิดมิตรมีอุปการะโดยไม่รู้ตัว** ตามตำราระบุไว้ว่า บุคคลประเภทนี้ทำอะไรก็ดีไปหมดมีคนมาช่วยทั้งที่ยามมีชีวิตและแม้เมื่อครบอายุชั้ยหลายท่านที่ได้อ่านถึงตอนนี้จะวิจารณ์ต่อว่าคนเขียน

น่าจะเป็นโรคทางสมองหรือสติไม่สมประกอบ หรืออย่างน้อยก็ไม่รู้จักกาลเทศะ การพิมพ์หนังสือครบวันเกิด ๖๖ ปี น่าจะเขียนสวดดี ยกย่อง เขียนเรื่องที่เป็นมงคลอย่างที่ใครต่อใครทำกันเป็นประเพณี ในฐานะผู้เขียนผมก็ยินดีน้อมรับการวิจารณ์ทุกเรื่องเพราะตั้งใจแต่แรกว่าจะ**เขียนให้อาจารย์ธีระ** และจะเขียนไปเรื่อย ๆ ตามแต่สมองจะสั่งการพอสมควรแล้วก็จะจบร่างกายมักก็เป็นโรคนิททั้งคือเป็นรังเป็นแหล่งของโรคไปทั้งตัวใครจะว่าอย่างไรก็ถูกไปหมดความจริง เรื่องอื่น ๆ ที่จะเขียนก็ได้คุยกันไปหมดแล้วในช่วงระยะเวลา ๒๒ ปีที่ผ่านมาไม่น่าจะเหลือเรื่องที่ยังไม่ได้คุย หรือสวดดีกัน เราเป็นคนเช่นไรท่านก็รู้ว่าอดีตผู้บังคับบัญชาทั้งหมด ไหน ๆ ก็ขึ้นต้นด้วยเรื่องที่ชอบกลแล้วก็ขอต่ออีกหน่อยว่า ชีวิตหลังการตายเป็นของจริงเป็นเรื่องจริงและเท่าที่รู้มาในบรรดาอดีต ผู้บริหารกรมฯ และ**คนในวงการโรคเรื้อนที่รู้จักบางท่านที่เคยตรวจสอบโดยผู้ที่สามารถทำให้พบว่า ท่านเหล่านั้นจากไปแล้วมีความสุขจริง มีสภาพดีจริงและมีหลายท่านที่ดูจากสภาพฐานะตำแหน่งทางสังคมว่า ตายแล้วไม่น่าจะลำบากก็ลำบากจริงตกต่ำชนิดสุด ๆ ก็มี** ก็เป็นการพิสูจน์คำสอนของพระว่า ฐานะยศถาบรรดาศักดิ์ ไม่เกี่ยวกับสภาพหลังการตาย แต่**เก้อกุลได้ถ้ามีสติไม่ประมาทลุ่มหลง มัวเมาในลาภ ยศ ความสุขของชีวิตหรือมีมิจฉาชีพภูจินเกินไป** ตัวอย่างเช่น พี่สมทรง ผู้อำนวยการศูนย์วัดโรค ชลบุรี มีจิตจับนิพพิทาญาณ เบื่อร่างกายมากก่อนถึงอายุชัย พี่เกษมพงศ์ โรงพยาบาลพระประแดงเอาจิตจับภาพพระเห็นพระสีทองตลอดเวลาจนถึงวันสุดท้ายอย่างนี้ดีแน่ เอาเป็นว่าในส่วนนี้ที่ใคร ๆ มักลืมนึกถึง ผมเข้าใจว่าอาจารย์ธีระ ท่านไม่ได้ประมาทได้ทำไว้มากและสิ่งที่ท่านได้ทำไว้ก็คงไม่ยิ่งหย่อนกว่า ๒ ท่านที่พาดพิงถึง แถมด้วยว่าท่านยังมีภรรยาและมิตรมากอีกต่างหาก ฉะนั้น เรื่องอย่างนี้เป็นอันว่ายกยอดไปไม่ต้องกังวลอีก ๓๔ ปี หรือเมื่อถึงเวลาก็รู้เอง

เรื่องชีวิตกับงานโรคเรื้อนที่เป็นความหลังเก่า ๆ จำได้ว่าปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ผมย้ายจากโรงพยาบาลวัดเพลง ราชบุรี มาอยู่กองโรคเรื้อนสมัยที่อาจารย์นายแพทย์ชัยสิริ เขตตานุรักษ์ เป็นผู้อำนวยการกองสมัยก่อนกว่าจะเป็นผู้อำนวยการกองแต่ละท่านดูสมวัย ไม่เอ๊ะ เอ๊ะ เหมือนสมัยนี้ การปกครองก็มีการเคารพยำเกรง ผู้หลักผู้ใหญ่กันไม่ข้ามหัวผู้อาวุโส หรือวิ่งเต้นโดยการเมือง ทุกคนทำงานโดยยึดผู้ป่วยและประชาชนเป็นหลัก ทำงานแล้วสบายใจ กระทบงและกรมจึงไม่ค่อยวุ่นวาย แต่บางที่ผู้ใหญ่บางคนก็ทำอะไรเกินไปทำอะไรด้วยโทสะจริตก็มีบ้าง ยามที่เวลาอาจารย์ชัยสิริ (ล่วงลับไปแล้ว) โมโหโกรธาทำเอาคนถูกเอ็ดหรือตำหนิเป็นชุดต้องมีอันกระเด็นออกนอกห้องใครไม่เชื่อก็ไปถามคุณล้วนและคุณชาญวิทย์ (ท่านล่วงลับแล้วทั้งสองคน) ขนาดป้ายสีฝั่งเสกหลวงพ่อบท ก่อนเข้าห้องผู้อำนวยการกอง ภาวนา นะเมตตา...นะเมตตา เดี่ยวเดียวได้เรื่องกระเด็นออกมาจากห้อง แต่แล้วตกเย็น เลิกงานทั้งหมดก็ไปรับประทานอาหารเย็นที่บ้านท่าน สังสรรค์เฮฮาต่อ

เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น กล่าวกันว่า**สมัยก่อนผู้ใหญ่ค่อนข้างจะโผงผาง ไม่ว่าจะดู ต่ำ หรือชม บางคนทีละเอียงก็เอียงมาก ๆ เหมือนกัน** ครั้งหนึ่งจำได้ว่าอาจารย์ธีระ (ตอนนั้นรักษาการผู้อำนวยการกอง) ขวนผมไปยื่นเรื่องกับอธิบดีเพื่อจะขออนุญาตไปประชุมโรคเรื้อนที่ฟิลิปปินส์และคุยกันเรื่องอื่นผมรับฟังอยู่ในห้องอธิบดีท่านนั้นด้วย รายละเอียดที่คุยกันผมจำไม่ได้แล้ว จำได้แต่คำผรุสวาทอย่างไม่น่าเชื่อว่าจะหลุดจากปากของผู้ใหญ่ระดับอธิบดีท่านนั้น ตามด้วยคำหน้อยอย่างมีอคติเป็นชุด ภาพที่เห็นอาจารย์ธีระ อึ้งไป ขบگرامแน่น (โชคดียุคผมเป็นผู้ำนวยการกอง ไม่มีอธิบดีหรือรองอธิบดีท่านใดใช้คำผรุสวาทนี้กับผม) หลังจากนั้นเราก็เดินทางไปประชุมที่ ซีบู ฟิลิปปินส์ มีปู (อาจารย์ไพโรจน์ ประเสริฐศราวุธ) ไปด้วย เลิกประชุมวันแรกก็มีเลี้ยงรับรอง อาจารย์ธีระท่านคงเสียใจมาก ผู้ใหญ่ดูต่ำ (**น่าจะมึนกลั้งด้วย**) นั่งดื่มกับ Prof. T. Ito จนเมา คนที่น่าสรรเสริญ ถูกใจ ประทับใจผมตั้งแต่วันนั้น คือ ปูไพโรจน์ ท่านแสดงความเป็นพี่ที่ประเสริฐต่อน้องธีระอย่างที่สังคมแพทย์ยุคนี้หาได้ยาก (ถ้าจะมีทายาทท่านคงจะมีแต่ท่านกิตติ กิตติอำพน ที่มีนิสัยคล้ายคลึงกัน) ทั้งปลอมโยนเซ็ดตัว ดูแลอยู่ข้างเดียวจนเกือบสว่าง บังเอิญผมก็เป็นน้องที่ดื่มนั่งอยู่ด้วยกับปู นิทานเรื่องนี้ใครอ่านแล้วจะสะดุดอย่างไรก็ตามอัธยาศัย ผมสรุปเอาเองว่า อาจารย์ธีระ มี ชั้นดีบารมี มีความอดทนสูง หากเปลี่ยนตัวเป็นผมคงถูกให้ออกจากราชการตั้งแต่วันถูกอธิบดีตำ ขอแถมเรื่องอัจฉริยภาพอีกหน่อย คืนที่อาจารย์ธีระเมานั้นเดินเป่โดยพวกเราช่วยกันประคองผ่าน Dr.Waters ผู้เชี่ยวชาญด้านเคมีบำบัด ตัว Dr.Waters แก่เห็นสภาพแล้วคงจะดูแลในใจหันมาบอกผมว่า ยูเดือน Dr.Teera ด้วยนะว่า พรงนี้มีการต้องบรรยาย ปรากฏว่า วันรุ่งขึ้น อาจารย์ธีระ ท่านบรรยายของท่านได้อย่างเรียบร้อย ไม่มีที่ติ ปูยังชมว่าหมอธีระแก่งงนะ กินเหล้าแก่งแล้วยังพูดแก่งอีก (เป็นอารมณ์ของปูที่ชอบแซววาที) **ความอดทนสูงของอาจารย์ธีระ ไม่ใช่มีเฉพาะเหตุการณ์ครั้งกระนั้นอย่างเดียว อีกหลายเหตุการณ์ที่ต้องบริหารงานกอง กรม และกระทรวง** ที่ยุคต่อมากการเมืองบีบคั้นมาก ท่านก็อดทนเอาชนะผ่านอุปสรรคมาได้ทุกครั้ง ผมเคยถามท่านว่า เกิดเป็นคนไทยต้องทำตัวอย่างไร? ท่านบอกว่า ต้องทำใจหมอมแมแต่ในเรื่องการทำงาน เตรียมงาน ซิด ๆ เขียน ๆ ท่านดื่มตีสมาั้งเขียนนั่งอ่านได้ทุกวันเรียกว่า ท่านมีความอดทนเรียนรู้เหนือคนอื่น ผิดปกติธรรมดาของหมอควบคุมโรคท่านเป็น General Specialist เป็นได้ทั้งหมอควบคุมโรค หมอพยาธิ หมอสังคมศาสตร์ หมอนักพูด หมอนักร้อง เกษียณแล้วยังเรียนพลังจักรวาล ฟังเข็มและต่อไปคงจบลงที่หมอนวดเพราะท่านไปเมืองจีนบ่อย อามวยนวดจับเส้นแก่ง อีกเรื่องหนึ่งที่ชัดเจนมากในตัวอาจารย์ธีระ คือ **เมตตาบารมี** ใครมาขอให้ช่วยอะไรไม่เคยขัด เป็นที่กล่าวขวัญกันในทุกวงการ คำที่ผมได้ยินบ่อยที่สุด เวลาใครโทรเข้ามาถือคือฮัลโหล...เอาซี...

ได้ ๆ ...ไม่เป็นไร ถามเขาว่าอะไรครับอาจารย์ ๆ ก็ตอบว่าเปล่า เขามาขอให้ทำโน่น ทำนี่ เรื่องยุ่ง ๆ ที่เกิด มักจะเป็นคนรอบข้างหรือคนหวังประโยชน์จากท่านตอนเป็นอธิบดีทำให้ท่านยุ่ง

เหตุการณ์ส่วนตัวอีกอย่างสำคัญมากที่ผมไม่เคยลืม ก็คือ เดือนกรกฎาคม ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ จู่ ๆ อาจารย์ธีระ และอาจารย์พันธุ์ทิพย์ สองท่านก็ไปเยี่ยมผมที่บ้าน แสดงความยินดีที่ผมได้ลูกสาว มอบสลาก ออมสินเป็นเงินก้อนสูงให้ลูกสาว ๕๐๐ บาท ยังมีอีกคราวที่ผมเจริญรอยตามอาจารย์ธีระ ไปผ่าตัด By Pass ที่ศิริราช ๓ วันหลังผ่าตัด พอผมเดินได้ แก้งโทรหาอาจารย์ธีระให้ตกใจเล่น สมใจนึก เหมือนกับเนื้อเพลง “จะไปไหนไหน” ทั้งอาจารย์ธีระ อาจารย์พันธุ์ทิพย์ และหลานปู่ ไปเยี่ยมผมที่โรงพยาบาลในเย็นวันนั้น ความจริงเพียงอยากให้ท่านทราบว่า ผมไม่เป็นไรแล้ว ท่านก็อุตสาหะไปจนได้ บันทึกลงไว้เพื่อให้เราท่านทั้งหลายได้ทราบว่า ปกติมีแต่ลูกน้องชอบหัวตะกร้า กระเช้าไปเยี่ยมนายหรือผู้ใหญ่ จะโดยธรรมเนียมหรือเหตุผลอื่นก็ตามที ผมก็ยังคงเป็นผู้ได้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงานชั้นเลวที่ไม่ได้ประพฤติปฏิบัติอย่างคนอื่น ๆ แต่กลับต้องทำให้ท่านและอาจารย์พันธุ์ทิพย์ต้องลำบากไปเยี่ยมผมถึง ๒ ครั้ง นายอย่างนี้ก็มีด้วยมันก็น่าเคืองอยู่หรอก

เรื่องของอาจารย์ก็เรียนตอนต้นแล้วว่า ๒๒ ปีที่รู้จักกันเขียนไป ๓ วัน ๓ คืนก็ไม่จบ เอาแค่เพียงสะกิดข่าวว่า ท่านไม่ใช่คนธรรมดาที่เพียบพร้อมเพียงด้วยคุณลักษณะพิเศษหรือตำแหน่งชื่อเสียงในสังคมมากมาย แต่ท่านเป็นคนพิเศษที่มากด้วย **ขันติบารมี เมตตา บารมี อุเบกขาบารมี และน้ำใจ** เขาว่า เซอร์อเล็กซานเดอร์ เฟลมมิง ค้นพบยาเพนนิซิลินเมื่ออายุ ๗๐ ปี บางที่อาจารย์ธีระ อาจจะค้นพบหรือสร้างสรรค์อะไรใหม่ ๆ เมื่ออายุ ๘๐ ปีก็ได้นะ ก่อนจบก็ฝากคติเตือนใจจากเจ้าของสมญานาม ยิ้มพิมพิใจ ก็ได้นะ (Certain Smile) ด้วยคำพูดที่ว่า **จงยิ้มกับโลกแล้วโลกจะยิ้มกับท่าน**

แต่อาจารย์ธีระ งามสุด : แพทย์ดีเด่น และคนดีของเมืองไทย

นายแพทย์มนัส วงศ์เสงี่ยม

อดีตนายแพทย์ ๑๐ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเวชกรรม

สาขาอายุรกรรม โรงพยาบาลโรคทรวงอก

กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข

๑. ตลอดชีวิตราชการอันยาวนานของท่านเรื่อยมาจนภายหลังเกษียณอายุ จวบจนถึงปัจจุบัน อาจารย์ธีระได้สร้างผลงานที่ก่อให้เกิดความก้าวหน้าของวงการแพทย์เมืองไทยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเวชกรรมป้องกัน ซึ่งเป็นหัวใจหลักของการสร้างเสริมสุขภาพโดยรวม เป็นประโยชน์ต่อประชาชนคนไทยอย่างมาก

๒. ผลงานวิชาการและงานวิจัยด้านการแพทย์และสาธารณสุข ที่อาจารย์ธีระได้ส่งไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการแพทย์ต่างประเทศเป็นจำนวนมากนั้น ไม่เพียงแต่เป็นการเสริมสร้างความรู้ความก้าวหน้าให้กับวงการแพทย์ทั่วโลกเท่านั้น ยังเป็นการเผยแพร่เกียรติคุณของประเทศต่อชาวโลกอีกด้วย

๓. นอกจากอุทิศตัวให้กับวงการแพทย์อย่างโดดเด่นแล้ว อาจารย์ธีระยังมีบทบาทสำคัญในการช่วยงานของสังคมและชุมชนชาวไทยอย่างมาก โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด

๔. ด้านประสบการณ์อันหลากหลายของท่านอาจารย์ธีระ ได้ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล ให้คำแนะนำแก่แพทย์รุ่นน้องทุกอย่าง ทั้งทางด้านวิชาการ การงาน และการดำเนินชีวิตอยู่เสมอ

๕. อาจารย์ธีระที่ผมรู้จัก เป็นผู้มีลักษณะอุปนิสัยสุภาพอ่อนโยน ยิ้มให้กับทุกคนอยู่เสมอ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ที่แม้จะด้อยอาวุโสกว่ามาก ในวงสนทนาท่านจะเป็นผู้ฟังที่ดี รับฟังคำพูดผู้ร่วมวงด้วยสันทัดยิ้มแย้ม ไม่พูดขัดคอผู้อื่น หรือทำให้ผู้อื่นเสียหน้า และในวงสัมมนาวิชาการ ท่านจะเป็นผู้ที่ยืนขึ้นให้ข้อคิดเห็นที่ดี และมีประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมการประชุมอยู่เสมอ

๖. แม้แต่ชีวิตส่วนตัวและงานอดิเรกของท่าน ก็ยังเป็นประโยชน์กับผู้อื่น ด้วยการเป็นนักร้องสมัครเล่นที่มีน้ำเสียงไพเราะ ให้ความสุขในดนตรีและเสียงเพลง กับเพื่อนพ้องและผู้ร่วมงาน

๗. อาจารย์ธีระเกิดมาเป็นคนไทย มีความรักประเทศไทย ได้ทำประโยชน์ให้กับประเทศ และประชาชนคนไทยอย่างมาก สมควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนทั่วไป

๘. อาจารย์ธีระจึงไม่เพียงแต่เป็น**คนดีของเมืองไทย**เท่านั้น ผมเชื่อว่าอาจารย์ยังถูกนับได้ว่าเป็น**แพทย์ที่ดีเด่น** คนหนึ่งของวงการแพทย์เมืองไทยอีกด้วย

ในโอกาสวันเกิดครบรอบ ๘๐ ปีของอาจารย์ธีระ ผมขออวยพรให้ท่านยังมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีสมองที่แจ่มใส แม้จะมีโรคภัยใด ๆ ซึ่งเกิดขึ้นเป็นปกติตามวัยก็ขอให้**เป็นโรคที่ควบคุมรักษาได้** และขอให้มีความสุขตลอดไป

มุกิตาจิตแต่ท่านอาจารย์หมอธีระ

นายแพทย์อภิชาติ เมฆมาสิน

ข้าราชการบำนาญ

อดีตนายแพทย์ทรงคุณวุฒิ

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

๑. ท่านอาจารย์ธีระ เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมประจำใจ ศรัทธาในพระพุทธศาสนา มุ่งมั่นทำความดี
  ๒. ท่านเป็นคนของครอบครัวเป็นหัวหน้าครอบครัวที่ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่ภรรยา ลูก ๆ หลาน หลาน ให้มีความสุขทั่วถึงกัน
  ๓. ท่านให้ความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าส่วนตัว เสียสละ และอุทิศตนเอง ให้แก่หน่วยงาน สังคม และประเทศชาติ
  ๔. ท่านมีแต่ให้ถึงแม้ท่านจะมีภารกิจมาก แต่ท่านก็ยังยินดีที่จะช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างทุ่มเทด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ เพียงเพื่อต้องการให้บุคคลนั้น ๆ ประสบความสำเร็จ โดยท่านจะอยู่เบื้องหลังความสำเร็จนั้น ๆ
  ๕. ท่านเป็นที่เคารพ นับถือ ยกย่อง สรรเสริญ ของผู้ใต้บังคับบัญชา ลูกศิษย์ และเพื่อนร่วมงาน
  ๖. ท่านมีความขยันขันแข็ง ตั้งใจทำงาน และศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ ถึงแม้ว่าท่านจะมีอายุมากแล้ว
  ๗. ท่านไม่โกรธเคืองใคร ๆ ไม่เคยเห็นท่านติฉินนินทาผู้ใด ท่านให้อภัยอยู่เสมอ
  ๘. ท่านมีใจกว้าง รับประทานอาหารทุกเรื่อง ทุกปัญหาจากทุกคน ทุกเวลา และสถานที่
- เนื่องในโอกาสครบรอบวันเกิด ๘๐ ปีของอาจารย์ กระผมกราบอารธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ท่านเคารพบูชา ตลอดจนบุญญาภิสมภาร และบารมีคุณงามความดีต่าง ๆ ที่อาจารย์ได้สร้างไว้ โปรดดลบันดาลให้อาจารย์และครอบครัวมีอายุยืนยาวแข่งกับอาจารย์หมอเอก ณะศิริ มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บมาเบียดเบียน ปราศจากภัยอันตรายต่าง ๆ คิดหวังในสิ่งใดก็ขอให้สมประสงค์ตั้งใจหมายทุกประการ

แต่อาจารย์ธีระ ผู้เพียบพร้อมด้วยคุณวุฒิ คุณภาพ และคุณธรรม

นายแพทย์เกรียงศักดิ์ เวทีวุฒาจารย์

ข้าราชการบำนาญ กรมควบคุมโรคติดต่อ

อดีตผู้ทรงคุณวุฒิด้านเวชกรรมป้องกัน

(นายแพทย์ ๑๐ วช)

๑. อาจารย์ธีระ รามสูต เป็นผู้ที่ได้เสียสละอุทิศตน ให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเรื้อนที่ถูกสังคมรังเกียจในอดีต และมีแพทย์น้อยนักที่จะยินดีทำงานด้านนี้ ท่านได้ทุ่มเท ศึกษา ค้นคว้า และแสวงหาความร่วมมือจากองค์กรและภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อร่วมมือกันขจัดปัญหาโรคเรื้อนในประเทศไทย จนปัจจุบันถือว่าโรคเรื้อนไม่ใช่ปัญหาสาธารณสุขของประเทศไทยแล้ว เป็นความสำเร็จที่นานาประเทศให้การยอมรับ ชื่นชม และถือเอาประเทศไทยเป็นแบบอย่าง

๒. อาจารย์ธีระเป็นคนเก่งและคนดีที่องค์กรมากมายทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศเชิญให้ไปร่วมงานเป็นที่ปรึกษา เป็นประธาน เป็นนายก/อุปนายกสมาคม หรือเป็นกรรมการบริหาร ฯลฯ แม้ท่านจะเกษียณราชการแล้วก็ยังยินดีช่วยงานสาธารณสุขมากมายหลายแห่ง โดยเฉพาะการได้รับเลือกให้เป็นประธานมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทำงานสนองและ สืบสานและการปณิธานของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นับว่าเป็นเกียรติประวัติ และเป็นมงคลอย่างยิ่งแก่ชีวิต

๓. อาจารย์ธีระ เป็น **“ผู้ที่เพียบพร้อมด้วย “คุณวุฒิ” คุณภาพ และคุณธรรม”**

- ท่านใฝ่เรียน ใฝ่รู้ ตลอดชีวิต แม้ในวัยเกษียณแล้ว ท่านก็ยังศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีผลงานทางวิชาการเผยแพร่มากมายกว่าร้อยเรื่อง แต่งตำราโรคเรื้อนที่เป็นภาษาไทยเล่มแรกของประเทศไทย ซึ่งล้วนทรงคุณค่า ได้รับพระราชทาน “แพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์” ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับโปรดเกล้าให้เป็นศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งยืนยันความสุดยอดด้าน “คุณวุฒิ” ของท่าน

- ผลงานของท่านทั้ง **บริหาร วิชาการ และบริการ**ทุกด้าน มีมากมาย และล้วนมีคุณค่าที่ยากจะหาใครเปรียบเทียบได้ จนได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติจากองค์กรทั้งในและต่างประเทศนับไม่ถ้วน รวมทั้งได้รับเชิญ

ให้เป็นกรรมการที่ปรึกษากรรมการบริหาร ประธาน นายก อุปนายก ฯลฯ ของหน่วยงาน และองค์กรชั้นนำต่าง ๆ มากมาย ซึ่งเป็นเครื่องรับประกัน **“คุณภาพ”** ของท่านเป็นอย่างดี

- ท่านเป็นคนโอบอ้อมอารี เปี่ยมด้วย **“คุณธรรม”** ได้ยึดถือ พระราชาของสมเด็จพระราชบิดาเป็นหลักในการดำรงชีวิตและการทำงาน เช่น **“ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นกิจที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ลาก ทรัพย์ และเกียรติยศ จงตกแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมแห่งวิชาชีพไว้ให้บริสุทธิ์”** ได้นำคติธรรมของพระพุทธองค์ เป็นคติพจน์ประจำใจในการทำงาน เช่น **“ธรรมย่อมคุ้มครองผู้ประพฤติปฏิบัติธรรม”** ท่านปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และขยันหมั่นเพียร ท่านได้ให้ความรักความเมตตาต่อผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน ยินดีให้คำแนะนำและความช่วยเหลือยกย่องให้เกียรติ และมองคนในแง่ดีเสมอ

๔. อาจารย์ธีระ รามสูต เป็นแบบอย่างที่ดีเยี่ยมของผู้ประสบความสำเร็จทั้งในหน้าที่การงาน และชีวิตส่วนตัว

- **ความสำเร็จในหน้าที่การงาน** ท่านปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และวิริยะ อุตสาหะ จนเกิดผลดีต่อประชาชน และประเทศชาติ มีความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ตามลำดับ จนถึงตำแหน่งอธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ และรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

- **ความสำเร็จในชีวิตส่วนตัว** ท่านมีครอบครัวสมบูรณ์แบบที่ทุกคนล้วนประสบความสำเร็จเป็นคนเก่งคนดี ทุกคนต่างก็ยกย่องให้เกียรติ และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน มีคู่ชีวิตกับศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์ทิพย์ รามสูต ที่มีความเพียบพร้อม และประสบความสำเร็จในทุกด้านเช่นเดียวกัน มีบุตรธิดาด้วยกันรวม ๓ คน ท่านได้ช่วยกันอบรมเลี้ยงดูบุตรธิดาทั้งสามอย่างดี มีการศึกษาจนจบระดับปริญญาเอกทุกคน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ราม รามสูต นายแพทย์พชร รามสูต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต พลเมืองดีประกอบสัมมาชีพ ทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมและบ้านเมือง เจริญรอยตามอาจารย์ทั้งสองท่าน เฉกเช่นลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น

๕. อาจารย์ธีระ รามสูต เป็น **“อาจารย์ในดวงใจ”** ที่เรารักและเคารพตลอดไป

- ท่านเป็นแบบอย่างที่ดีของข้าราชการที่เป็นข้าราชการแท้ ๆ ใช้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีศักดิ์ศรี ไม่เล่นพวกเล่นการเมือง ไม่มีลัทธิลุ่มคมใน ไม่เคยใช้เล่ห์เพทุบาย และไม่เคยสั่งให้ใครไปทำผิดให้กับคน ไม่เคยถือโทษโกรธเคืองใครเลย จึงทำให้รู้สึกปลอดภัยเป็นสุข และไม่เครียดไม่เกร็งเมื่ออยู่ใกล้ท่าน ที่แทบทำไม่ได้แล้วในยุคนี้ที่ผู้คนหลงในอำนาจและวัตถุนิยม เมื่อท่านเกษียณจากหน้าที่ราชการแล้ว และ

แม้เวลาจะผ่านพ้นไป ท่านก็ยังคงให้ความเมตตา ช่วยเหลือทุกคนด้วยความรักตลอดมาไม่เปลี่ยนแปลง ท่านจึงเป็น “อาจารย์ในดวงใจ” ที่เรารักและเคารพตลอดไป

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทั้งทั่วพิภพ รวมทั้งผลบุญและคุณงามความดีที่อาจารย์ได้ทำไว้ตลอดชีวิตที่ผ่านมา จงดลบันดาลให้อาจารย์อีระ รามสูต และครอบครัว มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากโรคภัย มีกำลังใจที่จะบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติสืบต่อไป ขอให้อาจารย์สุขภาพ สบายใจ มีอายุยืนเกินร้อยปี เป็นมิ่งขวัญ เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรให้กับวงศ์ตระกูล และพวกเราทุกคนที่รักและเคารพอาจารย์

มฤตดาจิตต์ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต

นายแพทย์ปราชญ์ บุญญวงษ์วิโรจน์

นายกสมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทย

อดีตปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต อดีตผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุข ปัจจุบันนี้ท่านดำรงตำแหน่งมากมายในทุก ๆ ตำแหน่ง ท่านได้กระทำคุณประโยชน์ให้กับพี่น้องประชาชน และองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ผมเคยรู้จักท่านในฐานะผู้ใต้บังคับบัญชา ลูกศิษย์ เพื่อนร่วมงาน ฯลฯ ได้เรียนรัฐุทธศาสตร์ และยุทธวิธีหลากหลาย ยากที่จะหาผู้บริหารใดมาเปรียบปาน ผมทราบมาตลอดเวลาที่ท่านเข้ารับราชการจนกระทั่งปัจจุบันกว่า ๕๐ ปี ที่ผลงานของท่านปรากฏในทุก ๆ ที่ที่ท่านสามารถศึกษามาอ่านบันทึกเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

สิ่งหนึ่งในหลาย ๆ ประการที่จำได้ เมื่อครั้งผมเป็นผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขปี ๒๕๔๐ – ๒๕๔๑ ได้ไปนิเทศงานในเขตอีสาน มหาสารคาม โคราช สุรินทร์ ฯลฯ ได้มอบให้ผู้แทนกรมควบคุมโรคพูดคุยกับพี่น้องประชาชน และ อสม. โดยให้เวลาท่านเพียง ๒ นาที เนื่องจากเวลาจำกัดมาก ท่านผู้แทนกรมควบคุมโรคได้พูดอยู่ประโยคหนึ่งว่า “ใครที่มีผิวน้ำเป็นวงขาว ผื่นแดง และชา” ขอให้มาพบกับผมหลังเวทีหลังเลิกประชุม ปรากฏว่าจากนั้นเราได้ตรวจพบผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่ ๒ ราย เป็น อสม. ๑ ราย และชาวบ้าน ๑ ราย จากผู้เข้าประชุมประมาณ ๑๐๐ กว่าราย

ผู้แทนกรมฯ ท่านนั้น คือ คุณสมบุรณ์ ชุนหะประเสริฐ ท่านบอกว่าเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ธีระ รามสูต ซึ่งสอนให้ทุก ๆ คน ค้นหาโรคเรื้อนอย่างรวดเร็ว แม่นยำ กว่าใช้เทคโนโลยีใด ๆ เสียอีก ที่เป็นตัวอย่างของจริงที่ชาวสาธารณสุขทุก ๆ คน ได้รับจากท่านอาจารย์ธีระ

คุณูปการของท่านอาจารย์ธีระมีต่อประเทศ ท่านได้รับรางวัลมากมาย เป็นแพทย์ที่ชาวสาธารณสุขทุก ๆ ท่านต้องจดจำ จารึก และเป็นตัวอย่างที่ดียิ่ง และในรอบปีที่ผ่านมาที่ผมจำได้ คือ รางวัลเสนาคุณูปการณรวมทั้งประกาศเกียรติคุณผู้ทำคุณประโยชน์จากกระทรวงศึกษาธิการ และนักเวชศาสตร์ป้องกันดีเด่นระดับชาติ จากสมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทย

ในวาระ ๘๐ ปี ของอาจารย์ธีระ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ นี้ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ โปรดดลบันดาลให้ท่านมีสุขภาพแข็งแรง มีความสุข ทำประโยชน์ต่อประชาชนต่อไป ผมจะขอเล่าอีกหลายประการ เมื่อท่านอายุครบ ๙๐ ปี

ด้วยความเคารพอย่างสูง

มุกิตาจิตต์ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต
อดีตนายแพทย์หัวหน้าหน่วยควบคุมโรคเรื้อนแขวงมหาสารคาม

นายสัมฤทธิ์ ไชยพิเดช

ข้าราชการบำนาญ อดีตหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม

ข้าพเจ้ามีประสบการณ์ชีวิตร่วมกับท่านนายแพทย์ธีระ รามสูต เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ในฐานะท่านเป็นนายแพทย์ตรี หัวหน้าหน่วยควบคุมโรคเรื้อนแขวงมหาสารคาม ส่วนตัวข้าพเจ้าเองเป็นเจ้าของหน้าที่ประจำหน่วยฯ ตำแหน่งพนักงานบำบัดโรคเรื้อน ข้าพเจ้าจึงมองเห็นเส้นทางชีวิตของอดีตหัวหน้าหน่วยควบคุมโรคเรื้อนแขวงมหาสารคามได้ จนถึงวันที่ท่านเกษียณอายุราชการ และใช้ชีวิตหลังเกษียณจนถึงปัจจุบัน

ท่านเป็นคนที่ดำรงชีวิตด้วยหลักธรรม ตั้งแต่เริ่มต้นชีวิตราชการ เป็นผู้นำที่สุขุม เยือกเย็น ชอบสนุกสนานทั้งการกีฬาและร้องเพลง ท่านเป็นที่พึ่งพาของลูกน้องได้ทุกเรื่อง และเป็นที่รักของลูกน้อง แม้มยามกินเลี้ยงสังสรรค์กับลูกน้อง มีการทำอาหารพวกเนื้อวัวดิบ ๆ ทั้งตัวแบบก้อนเนื้อวัว ท่านก็พยายามกินท่ามกลางหมู่ลูกน้องเพื่อความสนุกสนานในเทศกาลปีใหม่

ท่านเป็นคนที่มีความแน่วแน่ มุ่งมั่น ตั้งใจ กับการควบคุมโรคเรื้อนของประเทศไทย ด้วยการทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ เพื่อคนป่วยโรคเรื้อนจำนวนมากมาย เมื่อเริ่มบุกเบิกขยายโครงการควบคุมโรคเรื้อนตามแนวพระราชดำริ จนประสบความสำเร็จด้วยการเป็นหลักชัยให้เจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ ได้มีความมุ่งมั่น ควรเอาเป็นเยี่ยงอย่าง นับว่าท่านเป็นคน “รักเดียวใจเดียวกับงานควบคุมโรคเรื้อน”

เมื่อข้าพเจ้ามองย้อนหลังจากปัจจุบันถึงอดีต ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ขอสรุปด้วยความจริงใจได้ว่าท่านเป็นคนดีของประเทศไทยโดยแท้จริง ท่านทุ่มเททำงานโรคเรื้อนที่คนทั่วไปมองว่าเป็นงานที่ไม่น่าทำ ด้วยความไม่รังเกียจ ทำงานด้วยความเสียสละด้วยจิตเมตตา บรรณาณให้ผู้ป่วยโรคเรื้อนหายจากโรค ไม่มีความพิการโดยไม่แสวงหาตำแหน่ง ทรัพย์สิน เงินทอง ดังเช่นปลูชนทั่วไป แต่ทุกอย่างก็มีและเกิดด้วยกุศลกรรม ท่านจึงเหมาะสมอย่างยิ่งต่อการได้รับการยกย่อง **“เป็นคนดีของเมืองไทย”**

ด้วยกาลเวียนมาอีถวาระหนึ่ง ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ศกนี้ กระทบนายสัมฤทธิ์ ไชยพิเดช อดีตพนักงานบำบัดโรคเรื้อน หน่วยควบคุมโรคเรื้อนแขวงมหาสารคาม ขออ้างถึงอำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย ตลอดจนสิ่งศักดิ์สิทธิ์อันเป็นที่เคารพ เป็นที่พึ่งทางใจ ที่ข้าพเจ้าได้ไปกราบไหว้มาตลอดชีวิตของการออกไปปฏิบัติงานโรคเรื้อนในท้องที่ทุกถิ่น และกุศลกรรมทั้งหลายที่ประกอบมาโดยตลอด ขอจงดลบันดาลให้ท่านศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต อดีตนายแพทย์หัวหน้าหน่วยควบคุมโรคเรื้อนแขวงมหาสารคาม จงมีพลานามัยทั้งทางกายและจิตใจสมบูรณ์เข้มแข็ง ปราศจากโรคพยาธิตลอดไป

แต่ศาสตราจารย์ธีระ รามสูต : ผู้ล้ำค่า

นายไชยยนต์ เถารอด

ข้าราชการบำนาญ

อดีตผู้ตรวจการควบคุมโรค

กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข

ท่านอาจารย์ธีระ มีคุณสมบัติการเป็นคนดีของเมืองไทย คือ คนที่ประพฤติปฏิบัติตามกรอบของศีลและธรรมะ

ศีล ในศาสนาพุทธ คือ ห้ามทำกรรมชั่ว

ธรรมะ คือ คุณความดีที่พึงระลึกถึง และปฏิบัติตามสังคมใดไม่ทำชั่ว สังคมนั้นจะอยู่เย็นเป็นสุข ไม่เบียดเบียนกัน สังคมใดมีธรรมะครองใจ สังคมนั้นจะเจริญก้าวหน้า อบอุ่น ไม่มีเสื่อม

ท่านศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ เห็นประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นที่หนึ่ง ท่านเป็นคนดี มีธรรมะครองใจ

ธรรมะ ย่อมคุ้มครองผู้ประพฤติธรรม

ธรรมะ ให้อยากให้อยากช่วยคนอื่นให้พ้นทุกข์ปัญหา

ธรรมะ ผู้ปฏิบัติจะไม่โกรธ ไม่อาฆาต ให้อภัย มีน้ำใจ ฯลฯ

ท่านเป็นคนดีของเมืองไทย ที่สมควรได้รับการยกย่องสรรเสริญ

ท่านคงจะรักษาความดีเหล่านี้ไว้ ดุจเกลือรักษาความเค็ม

เมื่อ พ.ศ. สองสี่เจ็ดสี่

ถึงปีนี้นับได้แปดสิบชันษา

บุรุษเพื่อถือกำเนิดเกิดมา

เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม

มีร่างกายสมประกอบครบถ้วน

ผิวพรรณนวลผุดผ่องตั้งทองถม

ทั้งบิดามารดาต่างชื่นชม

ได้บุตรชายชาวสมที่หวังใจ

เฝ้าเลี้ยงดูรักษาทะนุถนอม

ยุ่งไม้ไต้ไรไม่ตอมพัทวิให้

ขอลูกสุขพ่อแม่ทุกข์ไม่เป็นไร

จนเติบโตใหญ่ได้ศึกษาทุกชั้นตอน

จากประถม มัธยม เตรียมอุดม
 ไม่ถูกบ่น ถูกว่า ถูกว่าวอน
 ชั้นอุดมศึกษาก็สามารถ
 แล้วสมัครเข้ารับราชการ
 ด้วยความรู้ความสามารถเฉพาะตัว
 ทั้งร้องเพลงก็เก่งเกินกว่าใคร
 ออกทำงานห้องที่ภาคอีสาน
 ไปนั่งเสื่อจิบสาวฟังหมอลำ
 ได้ทำงานร่วมกับท่านกว่าสิบปี
 จึงเคารพนับถือท่านตลอดมา
 ท่านเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน
 หากใครมีปัญหาเรื่องการทำงาน
 ๘๐ จะว่านานก็มานะ
 สมควรแล้วที่ได้รับสมญา
 ขออวยพรให้ท่านสุขภาพดี
 จะเดินทางไปแห่งหนตำบลใด

นำชื่นชมเรียนรู้ตามครูสอน
 เธอว่านอนสอนง่ายแบบโบราณ
 จบแพทยศาสตร์จากจุฬาฯ อย่างกล้าหาญ
 ไปเป็นแพทย์อยู่อีสานในทันใด
 ออกสังคมคนรู้ทั้งดูเก้ไก้
 ออกอัลบั้มก็ได้ถ้าอยากทำ
 ทำตัวเข้ากับชาวบ้านดูท่าช้า
 ผมยังจำภาพได้อย่างติดตา
 ท่านนั้นมีแต่ให้ด้วยคุณค่า
 ถึงแม้ว่าต่างเกษียณจากราชการ
 ท่านเป็นคนเฉลียวฉลาดรู้แตกฉาน
 พบท่านแล้วก็หน้าบานยิ้มออกมา
ศาสตราจารย์ธีระ ผู้ล้ำค่า
 นามว่า คนดีของเมืองไทย
 ขอให้มีชีวิตจิตสดใส
 จงสะดวกและปลอดภัยทุกที่เทอญ

มุทิตาจิตแด่ท่านอาจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต

นายถนอม มาร์ตัน

ประธานสมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย จังหวัดอุบลราชธานี

อดีตผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการระดับ ๑๐

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ท่านศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต เป็นปูชนียบุคคลที่นายกองท่านหนึ่งของวงการแพทย์และการสาธารณสุขไทย ตั้งแต่เริ่มรับราชการจนถึงปัจจุบันท่านเป็นผู้เสียสละเพื่องานโรคเรื้อน ถึงแม้ว่าท่านจะเกษียณราชการมา ๒๐ ปี แล้วยังก็ตาม

ท่านเป็นแพทย์ผู้บุกเบิกงานโรคเรื้อนในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคอีสานและภาคเหนือ ท่านเป็นผู้ศึกษาหาความรู้เพื่อมาพัฒนางานด้านบริหารและวิชาการ จนเป็นที่ยอมรับทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ท่านเป็นทั้งนักบริหาร นักวิชาการ และนักปฏิบัติ ไม่เพียงแต่งานโรคเรื้อนเท่านั้น ยังหมายรวมถึงโรคติดต่ออื่น ๆ อีกด้วย จากประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในภาครัฐและเอกชน ตลอดจรรยาวัลเกียรติคุณที่ท่านได้รับมากมาย ท่านเป็นผู้ที่เหมาะสมต่อคุณสมบัติการเป็นคนดีของเมืองไทย

นอกจากนี้ ท่านยังเป็นที่เคารพรักของผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ผมได้มีโอกาสรู้จักกับท่านเมื่อท่านมารับราชการที่จังหวัดอุบลราชธานี ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ท่านเป็นผู้มีเมตตา มีคุณธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา ท่านมีแนวคิด วิธีการตัดสินใจ และคำแนะนำในการทำงานและการดำเนินชีวิต

ในโอกาสที่ท่านจะมีอายุครบ ๘๐ ปี ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ นี้ ผมและครอบครัวขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาลให้ท่านประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีสุขภาพแข็งแรง อายุยืนยาว สามารถทำประโยชน์ต่อวงการแพทย์ และการสาธารณสุขตราบนานเท่านาน

ภาคที่ ๘ : มุมมองผู้บริหาร รพ.นวมินทร์ มินบุรี
ผู้เคยร่วมงาน

ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต ที่ผมรู้จัก

นายแพทย์เสกสม สุวรรณกร

ผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์โรงพยาบาลนวมินทร์

อดีตผู้อำนวยการโรงพยาบาลพรรัตน์ราชธานี กรมการแพทย์

กระทรวงสาธารณสุข

เมื่อผมรับราชการในกระทรวงสาธารณสุข ได้ทราบกิตติศัพท์ของท่านศาสตราจารย์ธีระ รามสูต เป็นผู้ปราบโรคเรื้อรังให้หมดไปจากประเทศไทย จึงได้ติดตามข่าวมาตลอด ท่านเป็นอธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ เป็นรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีผลงานต่าง ๆ มากมายดังที่ทุกท่านทราบมาแล้ว

หลังจากที่เกษียณราชการแล้ว ผมมีโอกาสได้ทำงานใกล้ชิดกับท่าน โดยท่านมาเป็นประธานกรรมการบริหารกลุ่มโรงพยาบาลนวมินทร์ และผมเป็นผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์โรงพยาบาลนวมินทร์ ทำให้ได้เห็นการทำงานของท่านอาจารย์ธีระ รามสูต โดยท่านจะมาร่วมประชุมกรรมการบริหารทุกสัปดาห์

ตลอดการประชุม ท่านจะจดข้อความสำคัญในการประชุมอย่างเป็นระบบ และสรุปความสำคัญเป็นข้อ ๆ และแจกแจงให้ผู้เกี่ยวข้องรับไปดำเนินงานต่อไป อันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโรงพยาบาลนวมินทร์เป็นอย่างมาก

นอกเหนือจากงานรักษาพยาบาลอันเป็นหัวใจของโรงพยาบาลเอกชน ท่านอาจารย์ธีระ รามสูต ได้สนับสนุนให้มีงานส่งเสริมและป้องกันสุขภาพของประชาชน โดยตั้งหน่วยงานเฉพาะขึ้น ผลของการปฏิบัติงานทำให้โรงพยาบาลนวมินทร์เป็นหนึ่งในสองโรงพยาบาลเอกชนที่ได้รับรางวัลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ จากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายา ในการประชุมโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั่วประเทศ ที่โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ ในปี ๒๕๕๓ ซึ่งท่านอาจารย์ธีระ ได้รับเกียรติจากกรมอนามัยให้บรรยายนำเรื่องการพัฒนาเครือข่ายสร้างเสริมสุขภาพในชุมชนของโรงพยาบาลนวมินทร์ด้วย

นอกเหนือความมุ่งมั่นในงานของโรงพยาบาลแล้ว ท่านยังมีความเมตตาต่อน้อง ๆ ลูก ๆ หลาน ๆ ในโรงพยาบาล เมื่อมีแพทย์ท่านใดจะขอไปศึกษาต่อเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ท่านจะเป็นผู้เขียนคำรับรองด้วยความเต็มใจ ด้วยถ้อยคำที่สละสลวย เป็นที่ประทับใจของผู้รับผิดชอบในหน่วยงานนั้น ๆ

เนื่องในโอกาสครบรอบอายุ ๘๐ ปี ของ ศจ.นพ.ธีระ รามสูต ผมและชาวโรงพยาบาลนวมินทร์ขอให้
คุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาลให้ท่านอาจารย์ธีระของเราประสบ
แต่ความสุข ความเจริญ และมีพลานามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์ อยู่เป็นมิ่งขวัญของชาวโรงพยาบาลนวมินทร์ และ
มีกำลังกาย กำลังใจ อันเข้มแข็งเพื่อประกอบสิ่งที่ดีต่อประชาชนและประเทศต่อไป

มุมมอง/ทัศนะต่อคุณสมบัติความเป็นคนดีของเมืองไทย

ของศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ รามสูต

นายแพทย์อรรถพาสน์ โอวาทตระกูล

ผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์

โรงพยาบาลนวมินทร์ ๙

๑. ท่านอาจารย์ธีระเป็นผู้ยึดพระราโชวาทของสมเด็จพระราชาธิบดี “ฉันไม่ต้องการให้เธอเป็นแพทย์
อย่างเดียว แต่ต้องการความเป็นมนุษย์ด้วย” พบว่าท่านดำรงตนอย่างเรียบง่าย เข้าใจผู้ร่วมงานและ
ผู้ใต้บังคับบัญชา มีเมตตา เป็นกัลยาณมิตรกับทุกคน เป็นผู้มีความเสียสละเป็นนิสัย เป็นผู้มองโลกในแง่ดี
ตลอดเวลา

๒. ท่านเป็นผู้ยึดพระราโชวาทของสมเด็จพระราชาธิบดี “ขอให้คิดถึงประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง
ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นที่หนึ่ง” ตลอดชีวิตการรับราชการและชีวิตหลังเกษียณของท่านได้อุทิศเวลาเป็น
อาจารย์สอนในมหาวิทยาลัยแพทย์ เป็นที่ปรึกษาสถาบันและเป็นประธานมูลนิธิต่าง ๆ ท่านเสียสละเพื่อ
ส่วนรวมไม่ได้หยุด แม้ท่านอายุ ๘๐ ปีแล้ว

๓. ท่านเป็นผู้ยึดถือพระราโชวาทของสมเด็จพระราชาธิบดี ที่ว่า ความสำเร็จไม่ได้อยู่ที่การเรียนรู้ แต่
อยู่ที่การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อประโยชน์ที่สังคมจะได้รับ โดยท่านได้นำวิชาความรู้ ผลงานการวิจัยตลอดจน
การเขียนตำราเผยแพร่ในวารสารในและต่างประเทศนับร้อยเรื่อง

๔. ท่านเป็นผู้ที่ซื่อสัตย์ สุจริต จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างสูงส่ง

ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในทางการแพทย์ และอีกหลายสาขา มีประวัติการทำงานได้รับ
ยกย่องทั้งภาครัฐและเอกชน ในด้านครอบครัวท่านเป็นบุคคลตัวอย่างของผู้นำครอบครัวที่ดี บุตรีตาของท่าน
ประสบความสำเร็จในชีวิตราชการและส่วนตัว มีคุณงามความดี ทำคุณให้กับประเทศชาติ

๕. ท่านมีหลักธรรมเป็นสิ่งเชิดชูในการดำรงชีวิตและการงาน

ท่านเป็นผู้หนักในธรรมและเป็นผู้เคารพธรรม

ท่านมีความสุขด้วยการอยากให้อะไรช่วย รวยน้ำใจ ท่านจึงได้รับการตอบแทนจากการที่ท่านได้ให้ ท่านได้รับรางวัลบุคคลตัวอย่างสาขาบริหารและนักวิชาการแพทย์ โล่รางวัลอีกมากมายที่ท่านได้รับจากสถาบันต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นว่าท่านได้รับการยกย่องจากคุณความดีของท่านโดยแท้

๖.	แก่อายุแต่ไร้	โรคภัย
	สมองสติปัญญาไม่ไกล	แจ่มแจ้ง
	กายไม่งอไม่เง็น	ยังหนุ่ม
	แก่ดังนี้ไม่แล้ง	ประโยชน์ล้ำ บำเพ็ญ

๗. ท่านอาจารย์ธีระเป็นผู้นำที่มีอุดมการณ์อันสูงส่ง ยึดถือความถูกต้อง ความดีงาม เมื่อใดก็ตามที่กระผมต้องการคำแนะนำจากท่าน ท่านก็พร้อมที่จะแสดงออกถึงความเป็นผู้นำให้ข้อคิด หาทางออกให้ทุกครั้งไป

๘. ในประเทศเรานี้มีคนที่ทำความดีที่สุดอยู่เพียงไม่กี่คน

การทำความดีของท่านอาจารย์ธีระ รามสูต ดังได้กล่าวทั้งหมดจึงเป็นผู้ที่ทรงคุณค่าที่เราต้องจารึกในแผ่นดินว่าท่าน คือ คนดีของเมืองไทย

อายุพรวันเกิดครบรอบ ๘๐ ปี ของอาจารย์ธีระ ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔

ในวันเกิดครบรอบ ๘๐ ปี ของท่านอาจารย์ธีระ รามสูต กระผมขอให้ท่านอาจารย์มีความสุขกายสบายใจ ปราศจากทุกขโรคภัยไข้เจ็บ ขอให้ท่านประสบความสำเร็จในชีวิตที่ดีและพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้สังคมด้วยความดีตลอดไป

ท้ายนี้อยากกราบเรียนอาจารย์ว่า กระผมภูมิใจที่สุดในชีวิต ที่ได้มีโอกาสรับใช้อาจารย์ ตลอด ๑๕ ปีที่ผ่านมา

ภาคที่ ๙ : มุมมองจากครอบครัว
และญาติสนิท

มุทิตาจิตแด่น้องหมอธีระ

สุวลักษณ์ งามสุด

ศาสตราจารย์นายแพทย์ธีระ งามสุด เป็นน้องชายคนเล็กของคุณประทีป งามสุด สามีของดิฉัน หมอเป็นผู้ที่รักเรียน ใฝ่หาความรู้อยู่ตลอดเวลา และทำงานเพื่อเกิดประโยชน์ต่อแผ่นดิน รักกตัญญูต่อบิดา มารดา เลี้ยงดูมารดาด้วยความรักจนตลอดชีวิตของท่านรักและช่วยเหลือญาติพี่น้องทุกคน ใจเย็น ไม่เคยดุ หรือว่าร้ายใคร เป็นคนไม่ค่อยพูด ยิ้มอย่างเดียว หมอได้ภรรยาที่ดี ลูก ๆ ที่ดี สมใจหมอและภรรยา หมอรักครอบครัว เป็นสามีที่ดี เป็นพ่อที่ดี ปฏิบัติงานด้วยความรักและตั้งใจ รักและเข้าใจผู้ร่วมงาน จึงมีแต่ความเจริญในเกียรติยศ ชื่อเสียง ใคร ๆ ก็รัก และร่วมทำงานกับหมอด้วยความเต็มใจและตั้งใจ

ถึงแม้คุณประทีป งามสุด ผู้เป็นพี่ชายถึงแก่กรรมไปนานแล้ว หมอก็ไม่เคยลืมดิฉัน วันเกิด ปีใหม่ หรือวันสงกรานต์ ทั้งเจ็บไข้ได้ป่วย หมอและภรรยาก็ไม่เคยลืม จะมาเคารพทุกปีไม่เคยขาด

ในวาระครบรอบ ๘๐ ปีของหมอ ดิฉันจึงขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากล จงบันดาลให้หมอประสบแต่ความสุขความเจริญ สำเร็จในสิ่งที่พึงปรารถนาทุกประการ ให้รอดพ้นจากภัยพิบัติใด ๆ ชีวิตครอบครัวมีแต่ความรัก ความอบอุ่น และทำประโยชน์ให้แก่แผ่นดินเท่าที่หมอตั้งใจ トラบเท่านั้นแสนนาน

๘๐ ปี อีระ รามสูต

ศ.ดร.พันธุ์ทิพย์ รามสูต

วันที่	<p>ดิถีฤกษ์เปิดตมมงคลสมัย</p> <p>ยี่สิบห้าตุลาคมอุดมชัย</p> <p>ประเทศไทยได้บำเหน็จเพชรเม็ดงาม</p>
กำเนิด	<p>วันกำเนิดประเสริฐสุดบุรุษรัตน์</p> <p>เจ็ดจรัสกว่าใครในสยาม</p> <p>เป็นหน่อเนื้อเชื้อบุญสกุลราม</p> <p>“อีระ” นามปราชญ์ประดับกับตระกูล</p> <p>ครองประวัติดงามทุกยามชีพ</p> <p>ดุษฎีประทีปส่องกล้าทำแสงสุรย์</p> <p>กอร์ปกระทำแต่กรรมดี ทวีคุณ</p> <p>ล้วนเพิ่มพูนเกียรติคุณสุนทรีย์</p>
การศึกษา	<p>การศึกษาสูงเด่นไม่เป็นสอง</p> <p>ทุกปริญญาคว้ามารองสมศักดิ์ศรี</p> <p>บัณฑิตแพทย์จากจุฬาปริญญาตรี</p> <p>ถึงแพทยศาสตร์ดุขภูมิมีประกัน</p> <p>ปริญญาโทสี่ใบทั้งไทยเทศ</p> <p>ประกาศความเป็นเมธสมนามสรร</p> <p>วปอ. ปริญญาตราสำคัญ</p> <p>สถาบันสูงสุดวุฒิรับรอง</p>

เกียรติคุณ

ด้วยฝีมือระบือไกลไปทุกด้าน
จึงมีสิทธิ์หนึ่งในล้านเป็นเจ้าของ
เหรียญคุณวุฒิมาลาค่าควรทอง
เข็มศิลปวิทยาครองอย่างอาจอง

วุฒิบัตรเวชกรรมการป้องกัน

จาก**แพทยสภา**สถาบันอันสูงส่ง
หมายถึงสิทธิ์และศักดิ์ศรีที่ธารง
และยอมรับในวงวิชาการ

มานะในภารกิจรับผิดชอบ

ใช้ธรรมะประกอบบริหาร

ยึดคตินิยมอุดมการณ์

วิจารณ์ญาณเมตตาและอาภัย

รางวัล

สถาบันการศึกษา**นิดา**เด่น

ตระหนักเห็นความสามารถประกาศให้

ยอดศิษย์**เก่าดีเด่น**เป็นขวัญใจ

มอบโล่ไว้คู่ประวัติเป็นอตรา

อดีตศิษย์เด่นดีมีเกียรติยศ

ก่อปรากฏแก่สถานศึกษา

จึง**คณะแพทยศาสตร์**จุฬา

มอบโล่ให้เป็นสัญญา**เพชรชมพู**

ทั้งแพทยศาสตร์คุณกิตติมศักดิ์

เป็นประจักษ์ อัครวุฒิ สุดเลิศหรู

ยิ่งสร้างงาน ด้วยศรัทธา บูชาครู

ยิ่งเชิดชู เกียรติชัย ให้จุฬา

แพทย์สมาคมประเทศไทย

มอบลแพทย์ดีเด่นให้ไม่น้อยหน้า

สมาคมักสัมพันธ์การประชา

มอบลสังข์เงินยอดนักประชากรสัมพันธ์

ต่างประเทศสดับคุณความดี

พร้อมใจมีมติเอกฉันท์

สถาบันอาเซียนมอบรางวัล

แพทย์ดีเด่นอาเซียนอันภาคภูมิใจ

องค์การยูนิเซฟ สหประชาชาติ

ร่วมประกาศความสำเร็จผลงานใหญ่

โล่ระบาดวิทยา, โรคผิวหนัง, EPI

กระทรวงเกษตรร่วมให้โล่รับรอง

คุณูปการด้านมหาวิทยาลัย

ประจักษ์ในความดีไม่มีพรวง

เวชศาสตร์เขตร้อนมอบล่ทอง

มหิตลให้ครอง “มหิตลทยากร”

ด้านสังคมคงกิจกรรมบำเพ็ญชอบ

สนองตอบสานต่อไม่ย่อหย่อน

เป็น “คนดีศรีแผ่นดิน” ถิ่นนาคร

โล่สุนทรจากกระทรวงวัฒนธรรม

มูลนิธิสังคมไทยให้รางวัล

โล่บุคคลตัวอย่างอันอุปถัมภ์

ด้านการแพทย์บริการกุศลกรรม

วิชาชีพผู้นำธรรมชีวัน

การทำงาน

เกียรติคุณหนุนเนื่องเรื่องกล่าวขาน
 ล้วนผลงานแนวทางที่สร้างสรรค์
 เกิดประโยชน์ประจักษ์เห็นเป็นอนันต์
 เกินรำพันจารจดได้หมดความ
 จบแพทย์มาอยู่โรคเรื้อนเพื่อนหัวร่อ
 แต่ไม่ท้อไม่รังเกียจไม่เหยียดหยาม
 ปณิธานมุ่งมานะจะปราบปราม
 ให้เขตคามไทยรอดปลอดภัย
 อุปสรรคสารพัดยื่นหยัดสู้
 ทั้งความรู้ความลำบากเรื่องหลากหลาย
 จนบรรลุความฝันอันเพริศพราย
 โรคเรื้อนได้ควบคุมปลอดภัยตลอดรัฐ
 จึงได้เลื่อนขั้นตาม**ขอ**ระบอบเก่า
 ที่ยึดเอางานเด่นเป็นเกณฑ์ตัด
 ไม่มีเส้นยุ่งยั้งวิงทางลัด
 ไม่ลอบกั๊กลิ้นเลียเสียเวลา
 เป็น**อธิบดี**วิทยาศาสตร์ในเชิงรุก
 โรคติดต่อสี่กลุ่มบุกคุกก้าวหน้า
 อีกโรคเอดส์ได้เร่งรัดลดอัตรา
 ทั้งพัฒนาวิชาการงานประจำ
 สะอาดชื่อเสียงทั่วไม่มีหมอง
 ดำรงเกียรติตามครรลองไม่ถล่ม
 รักษาภาพลักษณ์หูของผู้นำ
 ใช้หลักธรรมนำทางอย่างทะนง

ครอบครัว

เป็นประมุข เป็นร่มเงา เป็นเสาหลัก

เป็นที่รัก เป็นศักดิ์ศรี ที่เสริมส่ง

เป็นแผ่นผา เป็นฐาน อันมั่นคง

เป็นยอดธง โพธิ์ทอง ของครอบครัว

นำสุขสม รมเย็นใจ ให้แก่บ้าน

ได้เบิกบาน อิ่มบุญ อบอุ่นทั่ว

ห้าสิบปี มีสุขครอง ไม่หมองมัว

ทั้งหลายลูก ผูกพันพั้ว สามัคคี

ขอขอบคุณ ที่ดูแล ไม่แปรเปลี่ยน

แม้วันเวียน ไม่คลอนคลาย ไม่น่ายหนี

และขอบคุณ ที่ส่งเสริม เต็มชีวิต

ได้ก้าวหน้า เพิ่มศักดิ์ศรี ให้อาจอง

พรวันเกิด

วันเกิดเวียนวนมาวาระนี้

จงประสบแต่สิ่งดีที่ประสงค์

ความศรัทธาและความฝันจงมั่นคง

ลาภยศศักดิ์สูงส่งเอกอตุลย์

เป็นฉัตรแก้ว โพธิ์ทอง ของเมียลูก

ร่วมพันผูก ชีวัน อันอบอุ่น

เป็นที่พัก พำนักใจ ให้การุณ

ความดีเด่น จงเพิ่มพูน พันทวี

อายุ, วรรณ, สุขะ, พละเลิศ

ชีวิตเพริศ เพรางาม ตามวิถี

เป็นตัวอย่าง เป็นนิยาม ของความดี

เป็นตำนาน ที่ไม่มี วันลบเลือน

ปราชญ์วงศ์นารายณ์

คุณพ่อผู้มีแต่ให้

นายสัตวแพทย์ ดร.พงศ์ราม รามสูต (ชาย)

คุณพ่อมีความสุขที่ได้ให้แกผู้อื่นมาตลอด ช่วงที่ลูกยังเด็ก พักอยู่ที่บ้านพักราชการข้างโรงพยาบาลโรคเรื้อนพระประแดง จำได้ว่าคุณพ่อต้องไปตรวจรักษาคนไข้โรคเรื้อนที่บางรายจะเป็นแผลที่มีมือ และใบหน้า ที่อาจจะดูน่ารังเกียจสำหรับคนอื่น รวมทั้งผู้ป่วยอื่น ๆ ที่ยากไร้ในหมู่บ้าน แต่คุณพ่อก็ให้ความใส่ใจตรวจและดูแลคนไข้ผู้ด้อยโอกาสเหล่านี้อย่างเต็มที่ หลังจากงานราชการ ช่วงเย็นคุณพ่อก็ทำคลินิกส่วนตัวต่อถึงสองทุ่มกว่า แล้วก็กลับมาทานข้าวเย็นพร้อมกัน วันไหนต้องออกท้องที่ก็ต้องจ้างหมอมารักษาคลินิกแทน เงินที่ได้มาคุณพ่อก็ให้คุณแม่เก็บหมด เป็นอย่างนี้จนถึงปัจจุบัน

ลูกเองทำงานมาเกือบ ๓๐ ปี ได้พบเจอผู้คนมากมายหลายระดับ บางคนเกษียณอายุแล้วก็หยุดพักผ่อนบ้าง ไปทำงานเพื่อจะยังคงมีรายได้ต่อไปบ้าง แต่หายากมากที่ยังคง **อุทิศตนเพื่อช่วยเหลือสังคมและผู้ด้อยโอกาส** เหมือนคุณพ่อ ที่ในวัยแปดสิบสี่ปี คุณพ่อก็ยังคงทำงานช่วยเหลือประเทศชาติและสังคมอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะ เป็นประธานมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยและผู้ด้อยโอกาส และเป็นกรรมการและที่ปรึกษาองค์กรต่าง ๆ และมูลนิธิ งานจิตอาสาสาธารณสุขต่าง ๆ เช่น มูลนิธิทุนทานข้าวมหาพรหม, มูลนิธิการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติรวมทั้งที่ชมรมโรคหัวใจ โรงพยาบาลโรคทรวงอก งานชมรมจิตอาสาราชประชาสมาสัยทั่วประเทศ และงานเป็นประธานกรรมการจริยธรรมของกรมควบคุมโรค งานบรรยายวิชาการแก่สถาบันวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ การเป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัยมากมาย ฯลฯ **การเป็นผู้ให้แก่ส่วนรวมอย่างนี้** จึงทำให้มีคนรักและเคารพคุณพ่ออย่างจริงใจมากมาย

คุณพ่อให้ทุกอย่างแก่ครอบครัวและลูกหลาน ที่สำคัญคือให้คำสอนวิธีคิด ปฏิบัติ ให้พวกเราเป็นคนคิดบวก เชื่อมั่นว่าตัวเราสามารถสร้างอนาคตที่ดีได้ด้วยตัวเอง เมื่อเกิดปัญหาที่หาทางแก้ไขโดยไม่โทษผู้อื่น ใช้หลักธรรมในการดำเนินชีวิต **“ธรรมย่อมคุ้มครองผู้ประพฤติธรรม” “ค่าของคนย่อมอยู่ที่ผลของงาน”** ให้เกียรติผู้อื่นและให้เป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน” ที่ลูกยึดถือและปฏิบัติมาจนถึงทุกวันนี้

ลูกเคารพรักและภูมิใจที่ได้เกิดมาเป็นลูกคุณพ่อ และจะขอเจริญรอยตาม โดยตั้งเป้าหมายแรกจะต้องเป็นศาสตราจารย์ให้ได้เหมือนคุณพ่อคุณแม่ภายในปีนี้ และเป้าหมายต่อไป คือจะเป็นผู้ให้ความรู้แนวคิด แรงบันดาลใจ และให้ความช่วยเหลือผู้อื่นให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

เนื่องในโอกาสครบรอบวันเกิดเจ็ดรอบของคุณพ่อในครั้งนี้ ลูกขอพรคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลกจงดลบันดาลให้คุณพ่อมีความสุข สุขภาพแข็งแรง จิตใจเบิกบาน อายุยืนยาว อยู่กับลูกหลานไปนาน ๆ นะครับ

รักและเคารพ

คุณพ่อแปดสิบปี

นายแพทย์เพชร รามสูต (จอม)

เมื่อก่อนเวลาคิดถึงข้าราชการในวัยหกสิบที่เพิ่งเกษียณอายุราชการ ก็จะนึกถึงคนที่ต้องทำใจมาก ๆ กับการต้องหมดวาระของตัวเอง โดยที่ไม่มีตำแหน่งหรืออำนาจอีกต่อไป แต่ก็คงจะสบายขึ้นที่ไม่ต้องทำงานหาเงิน ไม่ต้องเหนื่อยเหมือนเมื่อก่อน แถมเป็นช่วงที่ดีที่สุดที่ยังไม่แก่ คือยังมีแรงทำโน่นทำนี่ได้ วัน ๆ ถ้าไม่นั่ง ๆ นอน ๆ ก็คงไปเที่ยวที่โน่นกินที่นี้ โดยที่ไม่ต้องห่วงเรื่องทำมาหากินหรือห่วงเรื่องชีวิตการงานอีกต่อไป พออายุเจ็ดสิบ เร็วแรงก็อาจน้อยลง ลูกหลานก็คงต้องเข้ามาดูแลมากขึ้น แต่ก็ยังสบายไม่ต้องทำงานเหมือนเดิม และก็ยังได้ทำอะไรต่าง ๆ ที่อยากทำถ้ายังทำไหว แต่พออายุแปดสิบ หลายอย่างที่เคยทำก็คงทำไม่ได้ หรือทำได้น้อยลง จิตใจก็คงจะห่อเหี่ยวเสียบเหงาไม่อยากทำอะไร จะทำอะไรก็ต้องพึ่งคนอื่นหรือไหว้วานให้ลูกหลานไปทำให้

แต่ทั้งหมดที่เคยจินตนาการไว้ กลับเป็นสิ่งที่ไม่เคยเกิดขึ้นกับคุณพ่อ ตอนเกษียณอายุราชการ คุณพ่อไม่เคยแสดงความรู้สึกเสียตายหรืออาลัยอาวรณ์กับตำแหน่งหน้าที่รวมถึงอำนาจที่เคยมีเลย คุณพ่อบอกว่าตำแหน่งราชการมันก็เหมือนหัวโขน พอเราใส่ไว้ไม่ว่ามันจะเป็นอะไรเราก็ต้องทำหน้าที่ในสิ่งนั้น ๆ ให้ดีที่สุด แต่พอถึงเวลาที่ต้องถอดมันออก เราก็กังต้องเป็นตัวของเราเอง คุณพ่อเป็นตัวอย่างที่ดีมากของข้าราชการที่ไม่เคยยึดติดกับอำนาจอย่างแท้จริง คงเป็นเพราะคุณพ่อไม่เคยใช้อำนาจในทางที่ผิด ๆ ก็เลยไม่เสพยาติดอำนาจเหมือนพวกนักการเมืองหรือข้าราชการบางคน หลังเกษียณคุณพ่อก็ยังทำงานเหมือนตอนก่อนเกษียณเพียงเปลี่ยนจากราชการเป็นเอกชน แต่คุณพ่อก็ยังมีงานราชการต่อเนื่องคือ เป็นที่ปรึกษา รวมถึงเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานภาครัฐอยู่เสมอ ๆ มาสังเกตเหมือนกันว่าคุณพ่อไม่เสพยาติดอำนาจก็จริงแต่คุณพ่อเสพยาติดงานแทนคือไม่ใช่บ้านงาน แต่ชีวิตนี้ขาดงานไม่ได้ ต้องหาอะไรทำอยู่ตลอด ทุกวันนี้เวลาไปหาคุณพ่อที่บ้านบางนาถ้าไม่เจอที่ห้องคูทิวี ก็ไปตามได้ที่ห้องเขียนหนังสือ ในห้องก็แทบจะไม่มีที่ให้ยืนให้เดินเพราะเต็มไปด้วยหนังสือเอกสารต่าง ๆ กองพะเนินเทินทึก เคยไปแอบดูตลับคุณพ่อทำงาน คุณพ่อจะทำแบบไม่ทุกซีไม่ร้อน ทำไปเรื่อย ๆ ไม่เหน็ดเหนื่อย ดูแล้วคุณพ่อคงเป็นคนที่มีความสุขกับการทำงานมากที่สุดในโลกคนนึงเลยทีเดียวนะ บางครั้งเห็นคุณพ่อทำงานนั่งเขียนโน้มนเขียนนี่ ถ้ามไปถามมากี่สรุปได้ว่าเป็นงานของคนอื่น “เค้ามาขอให้ช่วยเขียนให้ล่ะลูก” คุณพ่อตอบแบบนี้ทุกที นี่ก็คืออีกสิ่งที่คุณพ่อไม่เคยเปลี่ยน คือการได้ช่วยเหลือทำโน่นทำนี่เพื่อ

คนอื่น ไม่ว่าจะใครจะมาขอให้ช่วยอะไร คุณพ่อตอบรับตลอดและจะช่วยให้จนเต็มความสามารถทุกครั้ง แม้คุณพ่อจะเกษียณอายุราชการมานานแล้วอำนาจการมีก็อาจลดลงไปตามวันเวลา แต่บางครั้งก็มีคนมาขอให้ช่วยฝากฝังในเรื่องต่าง ๆ แต่ก็ไม่เคยได้ยินคุณพ่อปฏิเสธใคร จริง ๆ ในใจก็อยากบอกคุณพ่อว่าจะไปช่วยอะไรแก่นักหนา ลำบากใจเราเปล่า ๆ แต่คิดดูแล้วว่ามันคงเป็นความสุขของคุณพ่อกว่าที่ได้ทำแบบนั้น

กิจกรรมหลักอีกอย่างหลังเกษียณช่วงอายุเจ็ดสิบปีของคุณพ่อก็คือ การเลี้ยงหลานสามคนซึ่งเป็นลูก ๆ ของน้องขวัญที่อยู่ในช่วงกำลังโต ถึงจะไม่ได้ลงไปเลี้ยงดูในรายละเอียดเพราะป้อนข้าวป้อนน้ำก็คงไม่ไหว แต่คุณพ่อก็ทำทุกอย่างเท่าที่คนอายุเจ็ดสิบกว่าจะทำได้ ไม่ว่าจะเป็นการไปกับคนรถเพื่อดูแลเรื่องการรับส่งเกือบทุกวัน คอยดูแลเรื่องความเป็นอยู่เรื่องอาหารการกิน รวมถึงเป็นหูเป็นตาเวลาเด็ก ๆ อยู่บ้าน ถ้าพ่อแม่ของหลานไม่ว่างพร้อมกัน เช่น ไปต่างประเทศ ก็ได้คุณตา (คุณยายด้วยนะครับ) ของหลาน ๆ นี้แหละที่ช่วยดูให้ตลอด หลาน ๆ คนอื่นที่โตแล้ว คุณพ่อก็จะชอบแอบเอาตังค์ให้ทุกทีที่เจอกัน ที่ต้องแอบเพราะถ้าลูก ๆ เห็นก็จะห้ามหลานไม่ให้เอาเงินปู่ แต่สุดท้ายคุณพ่อก็จะแอบเอาใส่มือให้จนได้ คุณพ่อชอบบอกว่าพ่อไม่มีภาระอะไร ลูก ๆ หลาน ๆ นั้นแหละที่ต้องใช้นั่นนี่ เอาไปเถอะ ก็ดูเอาแล้วกันว่า ตอนนี่ลูก ๆ ทุกคนอายุสี่สิบย่างห้าสิบกันหมดแล้ว เวลาคุณพ่อชวนไปกินข้าวกันพร้อมหน้าลูกหลาน คุณพ่อจะไม่ยอมให้พวกเราจ่ายเงินเด็ดขาด แล้วจะต้องเป็นเรื่องทะเลาะกันเล็ก ๆ ทุกทีตอนจ่ายเงิน คุณพ่อบอกว่าขอแค่ให้พวกเรามากินข้าวพร้อมหน้าพร้อมตาอย่างนี้นักน้อยเดือนละครั้ง พ่อก็มีความสุขแล้ว ที่ผ่านมาก็ทำไม่ค่อยจะได้เพราะต่างคนต่างก็ยุ่งเรื่องของตัวเอง แต่สัญญาจะครบว่าต่อไปนี้จะพยายามทำให้ได้ครับคุณพ่อ

ยังมีอะไรอีกหลายอย่างที่คุณพ่อในวัยใกล้ ๆ แปดสิบคนนี้ได้ทำให้กับทุก ๆ คน ถ้าจะให้บรรยายตรงนี้ก็คงไม่มีวันหมด คำพังเพยที่ว่า อายุเป็นเพียงตัวเลข คงใช้ได้มากถึงมากที่สุดสำหรับคุณพ่อ เพราะไม่ว่าจะอายุเท่าไร คุณพ่อก็ยังไม่เคยเปลี่ยน ปีนี้อายุแปดสิบแล้ว แต่ทุกอย่างสำหรับชีวิตคุณพ่อดูเหมือนเวลาจะหยุดเอาไว้ที่เลขหกสิบ เพราะนอกจากสุขภาพกายที่แข็งแรง หูตาไม่เคยฝ้าฟาง ยังมีสุขภาพใจที่แจ่มใส เข้มแข็งและไม่เคยย่อท้อ ความเป็นคนมองโลกในแง่ดี มีเหตุผล ชอบคิดและทำเพื่อคนอื่น และที่แน่ ๆ คือความขยันหมั่นเพียรยังคงอยู่กับคุณพ่อเสมอ

ถ้าจะให้ขออะไรให้คุณพ่อในวาระวันคล้ายวันเกิดแปดสิบปีคราวนี้ ก็จะขอให้คุณพ่อเป็นเหมือนเดิมแบบนี้ไปเรื่อย ๆ トラบนานเท่านาน และก็อยากขอให้คุณพ่อดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงแบบนี้ไปนาน ๆ อยู่เป็นมิ่งขวัญให้กับลูกหลานตลอดไปครับ สุขสันต์วันเกิดครับ รักพ่อนะครับ

คุณพ่อผู้เป็น “แสงสว่างกลางใจ”

ดร.พิรงรอง รามสูต (ขวัญ)

จริง ๆ คุณพ่อไม่ได้ขอให้เขียนอะไรให้ในการจัดทำหนังสือครั้งนี้ สงสัยว่าจะอนมีอะไรซักอย่าง คิด ๆ ไปตั้งแต่อายุใกล้เจ็ดรอบเข้ามานี่ คุณพ่อจะดู “ขี้จน” มากขึ้นกว่าเดิม บางทีก็จนแบบไม่ค่อยทราบสาเหตุ ลูก ๆ ที่ว่าอยู่ไกลกว่า มักจะไม่ค่อยรับรู้ตรงนี้ แต่ลูกที่อยู่ใกล้และได้พบกันบ่อยกว่า ก็จะเจออยู่ประปราย บางทีก็เป็นเพราะคุณพ่ออาจคิดมากไปเอง ตามประสา **สว.** แต่บางทีก็เป็นเพราะลูกไม่เอาไหนจริง ๆ ไม่ได้อ่อนไหวกับความรู้สึกคุณพ่อคุณแม่เพียงพอ เพราะมันแต่่วนวายกับชีวิตตนเองและครอบครัว จนหลงลืมที่จะให้ความใส่ใจกับความรู้สึกเล็ก ๆ น้อย ๆ ของผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในชีวิตและรักเรามากที่สุดในชีวิตไป

คุณพ่อกับขวัญเกิด**ปีมะแม**เหมือนกัน เราจึงมีอายุครบรอบพร้อม ๆ กัน เพียงแต่เป็นคนละรอบ จริง ๆ บ้านเราก็มีนล (สามีขวัญ) และพายจันทร์ ลูกชายคนที่สองของขวัญอีกคนซึ่งเกิดปีมะแม สรุปลെയมีแพะ ๔ ตัว อยู่ในบ้าน แต่ดูเหมือนคนพ่อจะตกเป็น “**แพะรับบาป**” มากกว่าใคร เพราะคุณพ่อใจดีและเป็นคนยอมคน บางทีคุณพ่อไม่ใช่คนผิดด้วยซ้ำ แต่ก็ยอมเพียงเพราะไม่อยากจะเป็นเรื่อง ยอมทั้งเมีย ทั้งลูก และพ่วงมายอมหลานอีก ยิ่งหลานสาวจอมแสบคนเล็ก คือ **พิงใจ** คุณพ่อยิ่งยอมมากกว่าใคร เพราะอะไรต้องไปถามกันเอาเอง นะคะ

ตั้งแต่เด็ก คุณพ่อคือ**ฮีโร่** และเป็น**ที่พึ่ง**ในทุก ๆ ทางของขวัญตลอดมา ตอนเป็นนักเรียนชั้นประถม ครูให้เขียนเรียงความเรื่องอาชีพที่ฉันอยากเป็น ก็จำได้ว่าเขียน **ฉันอยากเป็นหมอ** เพราะอยากเป็นเหมือนคุณพ่อ ส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะได้ไปเห็น คุณพ่อที่คลินิกมาแต่เล็กแต่น้อย พอโตมาสักหน่อย คุณพ่อก็ให้ไปช่วยจัดยาที่คลินิกช่วงวันเสาร์อาทิตย์เช้า ๆ โดยให้ค่าจ้างวันละ ๕๐ บาท ระหว่างไม่มีคนไข้ ร้านเงียบ ๆ ก็ทำการบ้านไป สมัยนั้นไม่มีมือถือ ไม่มีสื่อสังคมออนไลน์ พ่อลูกก็เลยได้ใช้เวลาเงียบ ๆ ไปด้วยกัน ทำให้เรา**ผูกพันกัน** เวลานั่งรถกลับบ้านก็จะคุยกัน แล้วก็แวะซื้ออาหารกลางวันฝากคนอื่นที่บ้าน นิสัยที่ต้องคอยหาอาหารดูแลคนอื่นในบ้าน ซึ่งสืบเนื่องมาจากนโตและแก่ตัวมา นี่ก็คงเป็น**นิสัยที่ได้มาจากคุณพ่อ**นี่เอง ถึงไม่มีปัญญาได้เป็นหมอรักษาคอนอย่างคุณพ่อ แต่ก็มีนิสัยดูแลเรื่องปากท้อง ไม่เคยยอมให้คนใกล้ตัวหิว หรือกินอาหารไม่อร่อย เพราะถือว่าเป็นความสุขขั้นพื้นฐาน ที่พ่อก็จะจัดหาให้ได้ สำหรับคนที่เรารัก

พี่จอมเคยบอกว่าคุณพ่อเป็นคนที่**ขยันที่สุด**ในโลกแต่ที่จริงกว่า คือ คุณพ่อเป็นคนที่**มีความเพียรที่สุด**ในโลก ไม่ว่าจะเป็งานอะไร ของใคร หากรับปากแล้ว คุณพ่อจะทุ่มเทร่างกายแรงใจแบบเต็มที่ตั้งนั้น อย่างโครงการ **“จิตอาสาประชาชนสามสัปดาห์”** ที่คุณพ่อได้ไปริเริ่มและเป็นหัวจักรสำคัญ ในการขับเคลื่อนในช่วงปีเศษ ๆ ที่ผ่านมา คุณพ่อก็เป็นทั้งคนเขียนโครงการ ผลักดันให้เกิดเป็นรูปเป็นร่าง หาทุนและทรัพยากร สนับสนุนเชื่อมโยงความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ และยังได้เดินสาย lecture เพื่อระดมสรรพกำลังให้เกิดเป็นพลังที่ยั่งยืน หากบอกใคร ๆ ว่าคนที่อยู่เบื้องหลังโครงการนี้ทั้งหมดเป็น สว. วัยเกือบ ๘๔ ปี คงไม่มีใครเชื่อ ยิ่งถ้าบอกว่าชายสูงวัยผู้นี้ เดินทางขึ้นล่องไปตามจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ แทบทุกสัปดาห์เพื่อดำเนินการให้โครงการเป็นผล ก็คงจะไม่มีใครเชื่อ จะว่าไปถ้าเมืองนอกมี**ซูเปอร์ฮีโร่** เป็น Superman, Ironman หรือ Spiderman บ้านเราก็มี **“หมอธีระ”** นี้แหละที่เป็นยอดมนุษย์ในวัยแปดสิบกว่า คอยช่วยเหลือทำงานให้สาธารณชนอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยเพียงแต่หมอธีระ ไม่ได้ออกสื่อเป็นที่รู้จักเท่านั้นเอง

จากความเป็นคนทำงานหนักในแนว **“ปิดทองหลังพระ”** ตลอดมา คุณพ่อจึงเป็นแรงบันดาลใจสำหรับทุกคนที่มีบุญพอบจะได้สัมผัสท่าน และสำหรับลูกสาวคนนี้ ท่านยังเป็นแรงสนับสนุนทางใจที่สำคัญมาก เมื่อตอนที่ชีวิตทุกข์ที่สุดหลาย ๆ ครั้ง ไม่ว่าจะเป็ตอนลูกชายคนโตเกิดมามีปัญหา ขนาดหมอไม่รับรองความปลอดภัย ตอนรู้ว่าลูกเป็นออทิสติก และทุกครั้งที่ชีวิตมีปัญหาไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ คุณพ่อคือผู้ให้กำลังใจและคำแนะนำที่ดีตลอดมา

นอกจากนั้น ท่านยังคงเป็น**ผู้ดูแล** (Caretaker) ทุกคนในบ้านอย่างสม่ำเสมอมาตลอด ส่วนตัวก็ได้คุณพ่อเป็นคนดูแลพาไปส่งโรงพยาบาลทุกครั้งที่ป่วยจนเพียบ ยังไม่รวมอีกหลายครั้งที่คุณพ่อเป็นผู้ช่วยชีวิตไว้ อย่างตอนผ่าตัดขาที่อเมริกาและแพ้ยาสลบจนชีพจรขึ้นไปถึง ๑๗๐ และหายใจไม่ออกแล้ว ก็มีคุณพ่อนี้แหละที่เฝ้าดูอยู่ในห้อง post-op และตามเจ้าหน้าที่การพยาบาลมาช่วยแก้ไขได้ทัน ถึงวันนี้ท่านก็ดูแลเรามากกว่าเราดูแลท่านเสียอีก และยิ่งเมื่อแม่การดูแลมาถึงหลานที่พูดเสมอว่า **“คุณตาใจดีและน่ารักที่สุดในโลก”**

ทุกครั้งที่นึกคุณพ่อ จะรู้สึกถึง**แสงสว่าง**ให้เห็นเป็นแนวทางของการทำความดีโดยไม่ได้หวังอะไรตอบแทน และรู้สึกได้ถึง**ความอบอุ่นใจ** จากความรักและความห่วงใยที่ท่านมีให้ไม่เสื่อมคลาย อยากจะบอกคุณพ่อว่าลูกสาวคนนี้รู้สึกว่าคุณพ่อมีบุญและโชคดียิ่งนักที่ได้เกิดมาเป็นลูกของคุณพ่อ อาจจะไม่ได้เป็นอภิชาติบุตร เพราะคุณพ่อได้สร้างมาตรฐานสูงจนเกินเทียบเทียม แต่ก็พยายามเป็น**คนดีของสังคม**ตามศักยภาพสูงสุดที่พอจะทำได้ ไม่ให้เสียชื่อและเกียรติที่ได้เกิดเป็นลูกคุณพ่อค่ะ รักคุณพ่อที่สุดเสมอค่ะ

Ten Things I learned from my father

ดร.พิรง

รอง รามสูต (ขวัญ)

When I was first requested to write a memoir for my father's 80th anniversary. I was reluctant as I am not sure whatever I write would do justice to the highly inspiring life that my father has lived. While most people know my father as a kind, gentle, hospitable, highly agreeable, and extremely hard – working person, my brother and I, also see other dimensions in him. Looking back, I realize there are a number of things he has taught us, not only by his strengths and commendable qualities but also in the way he reconciles his weaknesses and testing challenges in life.

Throughout the 40 – plus years we have been his children, my father has deliberately and in deliberately taught us the following :

Success in only through hard work. Since childhood, the usual picture of my father is a constantly working man. He spends at least a good 30 years of his life working for the Ministry of Public Health in Dheves from 8 to 5 before driving to this clinic in Samut Prakarn to “make ends meet” for the family from 6 to 9 pm. Even after retirement, his work continued, mainly for charity. Regardless of the objectives of the work or the people he is working for, my father has always put relentless effort in ensuring the quality of the end result. I think I have been influences quite significantly by him in this regard. Although I could never be as successful in life as my father, I think I owe it to him to have come this far. Watching him get up in the middle of the night to go through his piles of work, I have

developed a habit of working in odd hours to get things done. Without that habit, I probably could never have completed my education nor accomplished anything in life.

Always say thank you and offer apology. My dad always stressed the need to show appreciation for people even if it is the smallest thing. He never failed to thank everyone and taught his kids to do the same. There was an incident during our childhood when we were given freebies at a toy fair and we did not thank the person who distributed it. I remember he actually made us walk back and say “thank you” properly. Meanwhile, my dad is never too proud to say he is sorry when he said or did something wrong. “Man errs,” he said, “So just admit the wrongdoing and move on.”

Always put others’ interest before yours. It is probably from his training as a physician and the fact that he spent some years studying at Mahidol University that my father has come to cherish the famous quote of Prince Mahidol, HM the king’s father, as his guiding principle in life. The quote stresses the importance of putting others’ interest before one’s own. It goes like this “Put your own interest second. The interest of humankind first, the, fortune, wealth, and honor will be bestowed upon you, provided that you maintain the sanctity and integrity of your profession well.” Throughout his life, my father has been a living proof of that precious quote and it is this quality of his that makes me most proud of him.

Money is the last concern. While my father was never a rich person, in the conventional sense of the word, money has never been his priority concern. As a young boy, he grew up in a large family with ten children. The misfortune of losing a father at a young age was compensated by the strength of a mother who struggled to get the children fed

and educated. As a father, he never taught us to judge people by their economic status. Even with our most important decision in life – choosing a spouse, I remember my father saying “choose a good man, in his character and value, money can always be earned, but you cannot earn goodness in person.” I followed his advice and always felt it is the best word of wisdom in my life.

Family is always first. My mother always said that one of the best deeds my father has done in his life is taking care of his mother who lived to be 95 at her passing many years ago. Growing up, I recalled that no matter how busy we were, my father always made sure we went to visit grand'ma every weekend. His strong family value is also extended to my mother's side of the family. I sincerely believe that all of my mother's siblings regard my father as their brother because of the countless good deeds he has done to them. In my own personal experience, my father's selfless devotion to family is distributed evenly between his own children and grandchildren. Whenever one of my kids gets sick, my father will immediately cancel any prior engagement and take him or her to the hospital. If any of them do not feel all right in the middle of the night, it is always my father who is perennially on call.

Moderation is key. Few people would have guessed that my father is approaching 80 and underwent a bypass surgery, in addition to a few minor heart operations in his 60s and 70s. Odd as it may sound for a respected medical doctor like him, my father has not been very health conscious earlier in life. He lived a careless life with lots of work (and stress), unhealthy food, and no exercise. His realization came at 59 with an acute heart attack which led to a bypass operation and several weeks in the hospital. After that incident, I think my

father has become more moderate in the way he leads his life. This health mishap coincided with his approaching retirement too so I guess all things came together for a good reason. After he retired, my father became more relaxed and took better care of his health. He now eats more healthy food. Exercises (moderately), and only does things that would entail less stress. I think my two brothers, more so than me, have learnt from my father's experience to adopt this moderation attitude. Both of them, as a result, seem to live a happier life than I do. Bless them!

Look for the good sides in a person. Every time I come to my father to air my grievances about life especially about people, he always told me to look beyond their shortcomings and focus on their good qualities, however few there are, "Nobody is perfect but everyone must have at least one good quality," he said, Although I do not disagree with him, I still feel good traits cannot always make up for bad ones. While my father can overlook people's bad character and even help these people out at times, he has often been taken advantage of, But he doesn't seem to be bothered and I guess that is a true test of his noble character.

Do not put off 'til tomorrow what you can do today. Everyone who has spent time with my father would know that he is a very diligent man. He never sits idly even in his golden years when he is supposed to just "sit back and relax." "Nothing ahead is certain," he once told me, "So we'd better make the most of today in order not to regret it tomorrow," My father has been coaxing me with this idea since my childhood through to adulthood. When I was facing illness – related difficulties – my own and my premature baby's – during my Ph.D. study, it was mainly my father who persuaded me to complete my

dissertation as soon as possible. His technique may not be the most ideal (lots of pressure) but I must admit it worked and I managed to pull through amidst so many problems, largely because of the stress produced by him.

The importance of a dialogue in a marriage life. Having been married for almost 50 years (their 50th anniversary is upcoming in November 2011). My parents, I feel. Are another classic type of old married couple. They may argue, make up, and co – exist with each other. But they hardly have any dialogue especially the kind of dialogue that would be instrumental towards conflict resolution. As far as I am concerned, communication is not a strength for either of them. For my father, he tends to follow that odd old saying “silence is gold” quite too strictly. So whenever a conflict arises between the two of them, he is apt to remain silent rather than talking it out. Personally, I feel this is one of the major shortcomings in their relationship. So, I tried to have a dialogue with my partner whenever possible to sort things through. Yet, I am not sure we will be able to reach the 50 year milestone like my parents.

Problems build person. My father’s life is hardly a bed of roses. His life is full of ups and downs. But the way he manages crisis and perseveres through difficult times has set a guiding light for us as well as for anyone who knows him. One of the most distressful episodes in my father’s life. I believe, was when he was unfairly relocated from a director – general position to a less active deputy permanent – secretary position in the last year of his career at the Ministry of Public Health where he had dedicated his life for more than 30 years. Of course, the relocation was politically motivated and uncalled for. I remember how he accepted that abrupt change in good spirits and with dignity, albeit painfully. Then, there

are other difficult times later in his life which mainly involved problems arising from his children or grandchildren. Through them all, my father has always been a tower of strength. There are times when I felt I simply could not go on and it was my father who helped me put things in perspective, while offering encouragement. Without his comfort and constant support, I don't think I would be able to remain until this day.

And for all these, and more for his love, I thank him with utmost gratitude. No one can ask for a better father, this one I am certain.

พ่อตาที่แสนดี

ดร.นล รัตนันท์

ครั้งแรกที่เจอคุณพ่อธีระคือเมื่อเกือบ ๓๐ ปีมาแล้ว ตอนที่จีบลูกสาวท่านอยู่ แล้วไปทานอาหารที่บ้านท่านเป็นครั้งแรก ภาพที่จำได้ทีไรอาหารคือท่าน**ยิ้ม**เกือบตลอดเวลา ผมคิดในใจว่าท่านช่างเป็นผู้ใหญ่ที่**อารมณ์ดี**จัง มาถึงวันนี้ในฐานะลูกเขย ผมสามารถสรุปได้ว่าคุณพ่อธีระคือผู้ใหญ่ที่**อารมณ์ดีที่สุด**ที่ผมรู้จัก ด้วยเหตุนี้ใคร ๆ ก็ชอบอยู่ใกล้ท่าน ลูก ๆ ของผมก็ชอบไปหาคุณตา ไปเที่ยวนอกบ้านกับคุณตา เพราะท่าน**อารมณ์ดี**เป็นนิจและ**ใจดีตามใจหลาน**ตลอด

นอกจาก**ใจดี** คุณพ่อยังเต็มเปี่ยมไปด้วย**ความเมตตา**กรุณาที่มีให้กับ**ผู้คนรอบข้าง** เวลาใครในครอบครัวป่วย หรือมีเรื่องเดือดเนื้อร้อนใจอย่างไร ท่านก็จะคอยเป็นห่วง และพยายามช่วยเหลือหาทางแก้ปัญหา และมีคำแนะนำให้เสมอ ผมในฐานะเป็นลูกเขยก็ได้รับความกรุณาจากท่านอย่างมากมาเสมอเหมือนเป็น**ลูกชายอีกคนหนึ่ง**ของท่าน เวลาคุณพ่อคุณแม่ผมป่วย ท่านก็ช่วยแนะนำว่าจะรักษาอย่างไรดี และช่วยติดต่อคุณหมอที่มีความเชี่ยวชาญทางนั้นมาดูแลรักษาให้ ยิ่งกว่านั้นท่านยังเป็น**เสาหลัก**ในการช่วยดูแลหลานตา คือลูก ๆ ของผมทั้งสามคน ตั้งแต่เป็นเด็กแบเบาะจนจะเข้าไปวัยรุ่นอยู่แล้ว ด้วยการไปรับส่งกับคนขับรถและช่วยดูแลในช่วงปิดเทอม

อีกเรื่องที่ผมประทับใจกับท่านคือเรื่องของความที่ท่าน**ไม่เคยหยุดเรียนรู้** และมีความ**เพียร**เอาใจใส่กับสิ่งที่ทำ ท่านน่าจะเป็นคนอายุ ๘๔ ปี ที่ Active และ In trend ที่สุดที่ผมรู้จัก ท่านสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ ที่น่าทึ่งมากเรื่องหนึ่งก็คือ การที่ท่านเรียนรู้ที่จะใช้ iPad เพื่อเล่น Line กับ Facebook เมื่ออายุได้ ๘๐ กว่าปีแล้ว จนมีเพื่อน ๆ กด Like ให้ไม่ขาดสาย ยิ่งไปกว่านั้น คุณพ่อธีระยังสามารถที่จะนำเอาสิ่งใหม่ ๆ ที่ท่านได้ศึกษามา **มาประยุกต์**กับความรู้ที่ท่านมีอยู่แล้ว ทำให้เกิด**ความต่อยอดความรู้**ออกไป หลายครั้งที่ผมจะมีหน้าที่ช่วย Print รายงานวิจัยทางการแพทย์หรือบริหารจัดการที่ท่าน Search ได้มา เพื่อให้ท่านเอาไว้อ่านที่บ้าน รายงานวิจัยพวกนี้หลาย ๆ ฉบับก็หลายสิบหน้าอยู่ ท่านก็เอาไป**ศึกษาวิเคราะห์**อย่างไม่ย่อท้อ แล้วก็**นำไปปฏิบัติ**แล้วถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่คนอื่นอีกด้วย ทำให้ท่านเป็นอาจารย์ที่มีลูกศิษย์และคนนับถือเต็มบ้านเต็มเมือง

ถึงวันนี้วันที่ท่าน**ครบเจ็ดรอบ**แล้ว ผมก็รู้สึกว่าคุณ**ยังใช้ชีวิตเหมือนเดิม** ทำคุณประโยชน์เพื่อสังคม และเพื่อคนอื่น โดยที่ไม่ได้นึกถึงตัวเองก่อนเลย ผมได้แต่ขอให้คุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายใน โลกนี้ ช่วยคุ้มครองให้คุณพ่ออีระมีสุขภาพแข็งแรง มีแต่ความสุขกายสบายใจ และให้ท่านอยู่เป็น **คนดีของ สังคมโลก**ไปอีกนาน ๆ ผมไม่มีทางที่จะทำตัวอย่างท่านได้ แต่ก็พยายามที่จะยึดถือท่านเป็นแบบอย่างในการที่จะ ทำความดีให้สังคมต่อไป ถือว่าผมโชคดีมากที่ได้มาเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวท่าน สุขสันต์วันเกิดนะครับ
คุณพ่อ

ปู่ ธีระ รามสูต

ธันวาคม รามสูต (ไฟท์)

เนื่องในโอกาสวันเกิดอายุครบรอบ ๘๐ ปีของ ปู่ ธีระ รามสูต ผม นายธันวาคม รามสูต เป็นหลานคนโตของปู่ ขอเขียนถึงความรู้สึกของผมที่มีต่อปู่ครับ ผมไม่เคยเขียนอะไรแบบนี้ ถ้ามีข้อความไม่เหมาะสมหรืออะไรผิดพลาดผมต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ครับ

ผมขอเล่าเรื่องราว ใช้ถ้อยคำง่าย ๆ เหมือนเวลาผมพูดกับปุ่นะครับ ขอใช้โอกาสนี้เล่าเรื่องราวความรู้สึกของผมที่มีต่อปู่ทั้งหมดให้อ่านกันครับ

ผม นายธันวาคม รามสูต เป็นลูกของ ดร.พงศ์ราม รามสูต และหลานคนโตของปู่ ธีระ รามสูต ตั้งแต่ผมจำความได้ หรือได้ยินเรื่องราว และดูจากรูปถ่ายเก่า ๆ ผมกับปุ่นะใกล้ชิดกันมากเมื่อผมยังเด็ก ๆ จากอายุตำแหน่งหน้าที่การงานและความเป็นคนดีรักพี่น้องลูก ๆ ญาติ ๆ ของปู่จึงทำให้ปุ่นะของผมเป็นที่เคารพรักจากพี่น้องญาติ ๆ และลูก ๆ หลาน ๆ ทุกคน พ่อผมบอกว่าปุ่นะเป็นคนขยัน มุ่งมั่น อดทน เป็นต้นแบบในการทำงานของลูก ๆ ทุกคน มันทำให้ผมภูมิใจที่มีปุ่นะแบบนี้

สมัยที่ผมยังอยู่บ้านเดียวกับปุ่นะ เวลาพ่อกับแม่ผมไปทำงาน ปุ่นะจะคอยเลี้ยงผมอยู่บ้าน แม้ปุ่นะมีงานต้องทำ แต่ก็เลี้ยงผมไปด้วย บางทีก็อุ้มผมไปดูสวนหน้าบ้าน ดูทีวีกับผม ให้ผมไปนั่งในตะกร้า และวาดรูปให้ผม ผมชอบบอกให้ปุ่นะวาดรูปไดโนเสาร์ ปุ่นะถามว่าเอาคอสั้นหรือคอยาว แม้จะมีแค่ ๒ แบบ แต่ก็ให้วาดได้ทุกวันไม่เบื่อ ไม่รู้ผมจำเรื่องราวนี้ได้ยังไง ช่วงเด็ก ๆ ผมคิดอยู่เสมอว่า ในครอบครัวของผมทั้งหมด ปุ่นะเป็นคนที่ใจดีที่สุด เวลาผมอยากได้ของเล่นแล้วพ่อแม่ไม่ซื้อให้ ปุ่นะซื้อให้ผมตลอด ผมจำได้ตอนนั้นผมอายุประมาณ ๓ - ๔ ขวบ ซึ่งไม่น่าจะจำอะไรได้แต่ผมจำเรื่องราวตอนนั้นได้ ผมอยู่บ้านกับปุ่นะ ๒ คน ด้วยความซนของผม ผมกำลังคิดว่าปุ่นะเป็นคนใจดีมาก ปุ่นะโกรธมั๊ยถ้าผมทำอะไรไม่ดี ผมเลยไปแกะหลอดไฟจากในกล่องมาและโยนลงมาจากระเบียงชั้น ๒ ตกละเอียด ปุ่นะได้ยินเสียงจึงเดินออกมาดู และบอกให้คนงานไปเก็บกวาด ผมงงมากที่ปุ่นะไม่ว่าอะไรผมเลย เวลานี้ผมคิดว่ามันเป็นเรื่องไม่ดีเลยที่ผมทำอย่างนั้นแต่นึกถึงแล้วผมก็ซาทุกที หลาย ๆ คนบอกผมว่า คำแรกที่ผมพูดได้คือคำว่าปุ่นะ ซึ่งผมไม่แปลกใจ ถ้าได้อ่านข้อความเรื่องราวข้างบนที่ผ่านมา

พอผมโตขึ้น เริ่มเข้าชั้น ม.ปลาย เวลาที่เจอปุ่นะ บางครั้งปุ่นะจะให้เงินผมก่อนกลับ หลายคน ๆ ไม่อยากให้ปุ่นะให้เงินผมเพราะกลัวจะเอาไปใช้ฟุ่มเฟือยแต่ผมอยากบอกว่าไม่เลยครับ เด็กวัยรุ่นสมัยนี้ ต้องใช้เงินมากกว่าที่

หลาย ๆ คนคิดไว้ เรื่องค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าใช้ส่วนตัว และที่หลายคนไม่เคยรู้คือผมต้องหาหมอละและจ่ายยารักษาสิ่วซึ่งแพงมาก เงินที่พ่อผมให้มาทุกอาทิตย์ บางครั้งมันไม่พอ แต่ผมไม่ขอเพิ่มเพราะเกรงใจพ่อ สมมุติค่ารักษาสิ่วอาทิตย์ละ ๑,๐๐๐ บาท ผมก็จะบอกพ่อว่าแค่ ๕๐๐ และที่เหลือผมจะเก็บจ่ายเอง เพราะฉะนั้นผมจึงคิดว่าเป็นเรื่องดีที่ปู่ให้เงินผม ผมขอบคุณมากครับ

ตอนนี้ผมอายุ ๑๗ ปีแล้ว ใกล้จะสอบเข้ามหาลัย ทุกครั้งที่เจอปู่ ปู่จะคอยบอกให้ผมตั้งใจเรียน ให้ผมเข้ามหาลัยให้ได้ ปู่จะบอกตั้งแต่ ม.๑ ม.๒ แล้ว ผมก็พยายาม แต่บางทีมันมีผิดพลาดบ้าง หักห้ามใจตัวเองไม่อยู่บ้าง ผมขอโทษจริง ๆ ครับ

ปู่จะคอยชื่นชมผมทุกเรื่อง แม้จะเป็นเรื่องเล็ก ๆ ที่ไม่น่าชื่นชมขนาดนั้น อย่างเวลาผมแต่งเพลงมาอัดเพลงร้องเพลงมากับวงดนตรีของผม ปู่ฟังแล้วชื่นชมผมมาก ซึ่งมันช่วยเป็นกำลังใจให้ผมทำสิ่งที่ผมรักที่ผมฝันต่อไปอย่างมาก และทำให้รู้ว่าปู่รักผมมากแค่ไหน

ผมอยากบอกปู่ว่า ผมรู้ว่าปู่รักผม ห่วงผมมากขนาดไหน เวลาที่ปู่พูดว่ารักผม ไม่ใช่แค่ปู่ผมหมายถึงพ่อแม่ ญาติ ๆ ครอบครัวทุกคนบอกรักผมมา แม้ผมจะไม่ได้พูดว่ารักตอบ แต่ผมคิดอยู่ในใจเสมอว่ารักเหมือนกันครับ อาจเป็นเพราะตัวผมเป็นคนไม่ค่อยกล้าพูด แสดงออกเรื่องนี้หลาย ๆ คนเลยอาจไม่รู้

ผมขอขอบคุณคุณปู่และทุก ๆ คนที่รักและสนับสนุนและคอยช่วยเหลือผมมาตลอด และผมอยากขอโทษปู่รวมถึงทุก ๆ คนที่ผมเคยล่วงเกิน หรือทำให้ผิดหวังเสียใจไม่ว่าด้วยคำพูด การกระทำ ความคิด ผมอยากบอกว่าผมรู้สึกผิดอยู่เสมอในใจ ผมจะพยายามทำชีวิตอนาคตของผมให้ดี ให้สำเร็จ ตามเรื่องที่ผมฝันไว้ และที่ทุก ๆ คนคาดหวังไว้ ผมจะพยายามทำให้ได้ครับ เวลาผมผิดพลาด พลาดพลั้งหรือหักห้ามใจอะไรไม่ได้ ผมจะพยายามกลับมาคิดถึงสิ่งที่ผมได้เขียนไว้หรือคิดไว้ในนี้ให้มันเตือนใจผมว่าต้องทำให้ได้ ผมขอขอบคุณหนังสือเล่มนี้ที่ทำให้ผมได้เขียนความรู้สึกของผมที่ผมไม่กล้าพูดออกมาครับ แน่นอนมันยังมีอีกเยอะ แต่ ณ เวลานี้ผมคิดได้แค่นี้ ด้วยเวลาที่มีไม่มาก เพราะผมเพิ่งมาเขียนคนสุดท้ายตอนเค้าจะส่งพิมพ์ในวันพรุ่งนี้แล้ว เลยใช้เวลาเขียนไปแค่หนึ่งชั่วโมง ช่วงนี้ผมยุ่งมาก ๆ ผมขอโทษจริง ๆ ครับ ผมอยากบอกอะไรมากกว่านี้

สุดท้ายนี้ผมขอให้ปู่สุขภาพแข็งแรงอย่างนี้ อยู่กับไฟท์และทุก ๆ คนที่รักไป นาน ๆ นะครับ

คุณปู่ของณัฐ

ก้องภพ รามสูต

ปู่มาบอกให้เขียนอะไรบางอย่างให้ปู่ เพื่อลงหนังสือครบรอบ ๘๔ ปี ของปู่ บอกตามตรงเลยว่า **ณัฐ** นึกอยู่นาน เพราะว่าณัฐไม่รู้จะเขียนอะไรดี แต่พอช่วงที่ว่าง ๆ มีเวลามา **นั่งนึกคิดดูดี ๆ** เรื่องราวต่าง ๆ ก็ผุดขึ้นมาในหัวเรื่อย ๆ

ตั้งแต่จำความได้ ปู่เป็นคนที่มี **อารมณ์ดี** ตลอดเวลา ไม่ค่อยจะได้เห็นปู่หงุดหงิด อารมณ์เสียหรือโกรธใครง่าย ๆ แต่ณัฐจำได้นิดหน่อยว่าเคยโดนปู่ดุ และก็หยิกที่สนามบิณฑอนณัฐเด็กมาก ๆ แต่ก็จำไม่ได้ว่าเพราะเรื่องอะไร ปู่เป็นคน **ขี้สงสาร** คนอื่น และเป็นคนที่มึ่อารมณ์อ่อนไหวเวลามีคน **แค้น** มาขายของ ปู่มักจะสงสารและคอยอุดหนุนอยู่เรื่อย ๆ มีอยู่ครั้งหนึ่งณัฐปวดท้องเป็นโรคระเพาะนอนป่วยอยู่ที่บ้าน พอปู่รู้ ปู่ก็ชวนย่ารีบมาเยี่ยมณัฐที่บ้านทันที ปู่เป็นคน **ขี้ตื่นตื่น** เวลาดูทีวีเชียร์กีฬา ปู่มักจะออกอาการ ตื่นเต้นนอกจอยู่เรื่อย จำได้ว่าตอนพาปู่ขึ้นรถไฟฟ้า BTS ช่วงเปิดใหม่ ๆ ปู่ตื่นเต้นมาก จนปวดท้องทนไม่ไหว ต้องพาปู่ไปหาห้องน้ำเข้ากันเลยทีเดียว

ปู่ชอบให้ลูกหลานมารวมกัน ไม่ว่าจะไปกินข้าว ไปเที่ยว ปู่มักให้เราไปกินแบบพร้อมหน้าพร้อมตา ปู่จะดูมีความสุขมากทุกครั้งที่ได้เห็นพวกเรา **ครบทุกคน** ปู่จะโทรมาชวนณัฐเสมอว่า เสาร์ อาทิตย์ ว่างมัยไปกินข้าวกัน ถ้าเป็นสมัยณัฐยังเด็ก ปู่กับย่าก็จะขับรถมารับไปกินข้าวเสมอ แต่ตอนนี้ณัฐโตแล้ว ก็เลยชวนพี่ไฟท์ **ขับรถไปรับปู่กับย่า** แทน ปู่ชอบแอบเอาเงินยัดใส่มือเราสองคนเวลาเราจะกลับเสมอ ๆ พวกเราก็เลยยิ่งเต็มใจไปรับเวลาปู่กับย่าชวนกินข้าวทุกครั้ง **ณัฐ** จำได้ว่าปู่เป็นคนมีความสุขกับการกิน กินอะไรก็อร่อย แต่มีอย่างหนึ่งที่ปู่ชอบเป็นพิเศษนั่นก็คือ **ขนมหวาน** ทุกครั้งที่กินข้าวเสร็จ ปู่จะตบท้ายด้วยขนมหวานเป็นประจำ ขนมหวานยอดนิยมของปู่จะเป็น **ไอศกรีมสตอเบอร์รี่** จะได้ยินปู่สั่งตลอดไม่ว่าที่ร้านจะมีหรือไม่มีก็ตาม

ปู่เป็นคน **ขยันทำงาน** ไปที่บ้านบางนาเมื่อไหร่ก็จะเห็นปู่ทำงานอยู่เป็นประจำ พ่อณัฐเคยบอกว่าปู่เก่งในทุกด้าน ไม่ว่าจะเรื่อง การวางแผน การบริหารปกครองคน แต่ณัฐว่ามีเรื่องหนึ่งที่ปู่ไม่มีความชำนาญเลยแม้แต่น้อย นั่นก็คือเรื่อง **อุปกรณ์เทคโนโลยี** ต่าง ๆ ปู่จะคอยให้ณัฐแก้ปัญหา ให้ความช่วยเหลือเรื่องโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์อยู่ตลอด บางทีปู่เผลอไปกดปุ่มผิดนิดหน่อย แต่ปู่แก้ปัญหาไม่ได้ ก็เลยต้องมา

ถามณัฐ ทั้ง ๆ ที่มันเป็นเรื่องง่าย แต่ณัฐก็**ไม่เคยเปิดที่จะช่วยปู** เพราะรู้ว่าปูเป็นคน**รุ่นโบราณ** ไม่คุ้นชินกับเครื่องมือที่ทันสมัย เพราะฉะนั้นปูไม่ต้องเกรงใจนะครับ ที่จะโทรมาปรึกษา **ณัฐเต็มใจช่วยปู**เสมอครับ

ถึงปูจะอายุตั้ง ๘๔ ในป็นี้แล้ว แต่ณัฐก็ยังเห็นปู**เหมือนเดิม**ไม่เคยเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ณัฐจำความได้ ปูดูไม่แก่เลยในสายตามณัฐ เพราะปูยังแข็งแรงคล่องแคล่ว ไม่มีหลงลืม ณัฐคิดว่าถึงตอนปูอายุร้อยปี ปูก็ยังคงดูเหมือนทุกวันนี้อยู่ดี สุขสันต์วันเกิดครับปู ขอให้ปูมีความสุขกาย สุขภาพใจที่แข็งแรงอย่างนี้ตลอดไป ขอให้ปูมีความสุขมาก ๆ นะครับ ขอขอบคุณที่ให้ความรักและคอยดูแลณัฐมาตลอดนะครับ **ณัฐรักปู**ครับ

๘๔ ปี คุณตาธีระ จากพายัพจันทร์

ด.ช.ภิรยาณ รมะนันท์ (พลายจันทร์)

แต่ คุณตาที่รักยิ่งของผม

“ตา” เป็นคนที่คอยเลี้ยงดูผมมาตลอด ตั้งแต่ที่ผมเกิดมาและเติบโตพอจำความได้ ตาก็เป็นคนที่คอยใส่ใจดูแลผมทุกเรื่อง เวลาที่พ่อแม่ผมไม่ว่าง คุณตาก็จะรับงานมาช่วยดูแลผมได้อย่างไม่ลังเล เมื่อยังเล็ก ตาจะชอบให้ผมนอนหนุนแขนคุณคอนเสิร์ตจาก DVD ที่ตาชอบ ผมเลยรู้จักเพลงเก่า ๆ และร้องเพลงได้ตั้งแต่เด็ก ๆ เพราะฟังกับตา เพราะฉะนั้นผมและคุณตาก็จะรู้สึกสนิทและใกล้ชิดกันเป็นอย่างมาก ตาเป็นคนที่นิสัยดีและอัธยาศัยดีมาก ผมแทบจะจำไม่ได้เลยว่าชีวิตนี้เคยเห็นตาโกรธใครบ้างหรือไม่ คุณตาใจดีกับผมมากไม่ว่าจะเรื่องใดก็ตาม เนื่องจากคุณตาสนิทกับผมมาก คุณตาจึงเป็นที่ปรึกษาของผม ทั้งในเรื่องต่าง ๆ และเช่นกัน หากคุณตามีเรื่องอะไรไม่สบายใจหรืออยากจะทำเรื่องอะไร ก็มักจะเล่าให้ผมฟังเช่นกัน ผมรู้สึกดีมากกว่าผมมีคุณตาที่ทั้งเก่งและนิสัยดี อีกทั้งยังสามารถเป็นตัวอย่างที่ดี ทั้งในการดำเนินชีวิตและการเจริญในหน้าที่การงาน เพราะฉะนั้นปีนี้ ปีที่คุณตาของผมมีอายุครบ ๗ รอบ นับเป็นปีที่สำคัญมากอีกปีของคุณตา ผมจึงขอให้คุณตามีความสุขมาก ๆ อายุยืนยาวอยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของลูกหลาน ร่ำรวยเงินทอง

สุดท้ายนี้ ผมขอให้ชีวิตของคุณตา เจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป มีความสุขในทุก ๆ ด้าน ขอขอบคุณสำหรับทุกอย่างที่คุณตาทำให้ผม ผมจะพยายามเป็นเด็กดี และทำความดีให้สมกับที่เป็นหลานตา เพื่อตอบแทนความรักความปรารถนาดีที่คุณตาทำให้ผมตลอดครับ

คุณตาของฉัน

ด.ญ.ปาณขวัญ รัตนันท์ (พิงใจ)

คุณตาของฉันเป็นคน**ใจดีมาก** ชอบซื้อของเล่นให้ฉันเสมอ โดยเฉพาะของเล่นที่พ่อแม่ไม่ยอมซื้อให้ เพราะเห็นว่าราคาแพง หรือสิ้นเปลือง เวลาปิดเทอมฉันได้อยู่บ้านกับคุณตา และคุณตาจะพาไปทานข้าวกลางวันข้างนอก (มีลุงคนขับรถขับให้) แม่ของฉันมักจะบอกคุณตาเสมอว่า อย่าซื้อของเล่นใหม่ให้ฉัน แต่คุณตาก็ซื้อให้อยู่ดี

คุณตาเป็นคนที่**ชอบชมฉัน**เสมอเวลาฉันทำอะไรได้ดี อย่างเวลาฉันสอบได้คะแนนดี ๆ คุณตาก็จะให้รางวัล ซื้อของให้ ทำให้ฉัน**มีกำลังใจ**ที่จะเรียนเก่ง ๆ ฉันรู้ว่า**คุณตารักฉันมาก** น่าจะมากที่สุด เพราะตอนที่เมมโมรี่ของ iPad ของคุณตาเต็มและต้องลบรูปกับวีดีโอทิ้ง คุณตาให้ฉันลบให้ และบอกว่าลบได้ทุกรูป **ยกเว้นรูปที่มีคุณตากับฉัน**

คุณตาเป็น**คนเก่ง** ทั้งทำงานและบริหารจัดการ แล้วคุณตาก็ยังเป็นคนที่**มีความเพียรพยายามสูง** เวลาที่บ้านใหม่ของฉัน คุณตาจะนั่งทำงานตลอดเวลา ไม่เคยนั่งดูทีวีเฉย ๆ คุณตาเคยบอกฉันว่า **ทุกนาทีมีค่า** ต้องไม่ปล่อยให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์

คุณตาเป็นคนอายุ ๘๔ ปีที่**ดูหนุ่มกว่าอายุมาก** เป็นเพราะคุณตาดูแลสุขภาพด้วยการกินอาหารที่มีประโยชน์ เวลาคุณตามากินข้าวกับเราจะกินปลาหูทอด ผักต้ม กับน้ำพริกทุกครั้ง คุณตาบอกบ่อย ๆ ว่า สำหรับตามีแค่ปลาหูกับน้ำพริกก็พอแล้ว

สำหรับฉัน คุณตาเป็นคนที่**ดี ใจเย็นและน่ารัก**มาก ๆ บางทีฉันก็เคยคิดเลยว่า ถ้าฉันเกิดมาทันรุ่นคุณตา และไม่ได้เป็นญาติกันแบบนี้ ฉันจะแย่งคุณตามาจากคุณยายเลย จะหาคนอย่างคุณตาได้นี้คงยากจริง ๆ

ในวันเกิดครบรอบ ๘๔ ปีของคุณตาปีนี้ ฉันขอให้คุณตาธีระของฉัน มีความสุขมาก ๆ อายุยืนนาน และสุขภาพแข็งแรง สุดท้ายนี้ ฉันอยากบอกว่า **ฉันรักคุณตามากที่สุด**

จาก หลานพิงใจ

มุกิตาจิตจากน้อง ๆ

พูลสุข ปิ่นประสม

วันเพ็ญ รามสูต

สมพร เสวตเศรณี

ผศ.พวงทอง จิระสุนทร

เมื่อพี่ใหญ่เสียไป พี่หมอก็กลายเป็นพี่ชายคนโตของพวกเรา ที่จริงแล้ว พี่หมอเป็นพี่ชายที่ดูแลคุณแม่และน้อง ๆ อย่างใส่ใจ และห่วงใย มานานตั้งแต่พี่หมอเรียนจบแพทย์ น้อง ๆ ซาบซึ้งในพระคุณของพี่หมอเสมอมา พวกเรารักและเคารพพี่หมอมาก ๆ

พวกเรามีพี่หมอเป็นตัวอย่างในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความกตัญญูที่มีต่อคุณแม่ ความมีอารมณ์ขัน การมีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่น การเลี้ยงดูลูก ๆ ให้มีการศึกษาและเป็นคนดี การทำงานเพื่อส่วนรวม การช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ฯลฯ

พี่หมอเป็นความภูมิใจของน้อง ๆ ในทุก ๆ อย่าง เราตระหนักว่าพี่หมอมีความสามารถทั้งในด้านวิชาการ และด้านบริหาร แต่ความเป็นคนดีมีคุณธรรมของพี่หมอเป็นสิ่งที่น้อง ๆ ภูมิใจที่สุด

ในวาระที่พี่หมอมีอายุครบ ๘๔ ปี น้อง ๆ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาลให้พี่หมอมีความสุขและมีสุขภาพแข็งแรง อยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของพวกเราไปนานเท่านาน

ประวัติย่อ นายแพทย์ธีระ งามสุด

วันเดือนปีเกิด

- ๒๕ ตุลาคม ๒๔๗๔

สถานภาพ

- ข้าราชการบำนาญ อธิบดีอธิบดีกรมควบคุมโรค เกษียณราชการปี ๒๕๓๕
ในตำแหน่งรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

การศึกษา

- แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์จุฬาฯ รุ่น ๗ ปี ๒๕๐๐
- สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- พัฒนบริหารศาสตรทางรัฐประศาสนศาสตร์ (NIDA)
- Master of Public Health in Epidemiology
Johns Hopkins University, U.S.A.
- Fellow With Distinction in Dermal Pathology Temple University, U.S.A.
- Executive Mini Master of Business Administration มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- อ.ว.เวชศาสตร์ป้องกัน และเวชศาสตร์ทางทะเล แพทยสภา
- ปริญญาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น ๒๘

รางวัลเกียรติคุณที่สำคัญ

- เข็มศิลปวิทยาและเหรียญดุษฎีมาลา สาขาแพทยศาสตร์
- แพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (จุฬาฯ)
- ASIAN Achievement Award in Medicine
- บุคคลผู้เป็นค่าของแผ่นดิน

- คนตีศรีแผ่นดิน
- มหิตลทยากร
- รางวัลเกียรติคุณสังข์เงิน
- ปูชนียแพทย์ แพทย์สภาพ ฯลฯ

ตำแหน่งงานปัจจุบัน (ปี ๒๕๖๖)

- ประธานมูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
- ประธานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะกิจด้านเวชศาสตร์ป้องกัน สำนักงาน ก.พ.
- ที่ปรึกษาสถาบันราชประชาสมาสัย และคณะกรรมการโครงการพระราชดำริ กรมควบคุมโรค
กระทรวงสาธารณสุข
- กรรมการบริหาร มูลนิธิทุนท่าน้าวมหาพรหม โรงแรมไฮแอตเอราวัณ
- กรรมการบริหาร บริษัทยูโรเปียนฟู้ด (มหาชน) จำกัด

